

Urząd Miejski w Bychawie

RAPORT O STANIE
GMINY BYCHAWA

2020

Spis treści

1	Wstęp	4
2	Informacje ogólne	5
2.1	Mieszkańcy gminy	5
2.2	Finanse gminy	6
2.2.1	Analiza zdolności kredytowej gminy	12
2.3	Spółka komunalna	12
2.4	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	13
2.5	Ośrodek Pomocy Społecznej	16
2.5.1	Usługi opiekuńcze	18
2.5.2	Praca socjalna	19
2.5.3	Asystent rodziny	19
2.5.4	Gminny program wspierania rodziny	20
2.5.5	Współfinansowanie pobytu dzieci w systemie pieczy zastępczej	20
2.5.6	Program „Posiłek w szkole i w domu”	20
2.5.7	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	21
2.5.8	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	22
2.5.9	Świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	23
2.5.10	Świadczenia wychowawcze 500+	25
2.5.11	Rządowy Program Dobry Start 300+	25
2.5.12	Dodatki mieszkaniowe	25
2.6	Środowiskowy Dom Samopomocy w Bychawie	28
2.7	Przedsiębiorcy	30
2.8	Ochrona środowiska	31
2.8.1	Gospodarka odpadami	31
2.8.2	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bychawa na lata 2011-2032	37
2.9	Bezpieczeństwo publiczne – Ochotnicze Straże Pożarne	37
2.10	Sprawy administracyjne	39
2.10.1	Zatrudnienie	39
2.10.2	Badanie satysfakcji klientów	39
2.10.3	Informacja z rejestru skarg i wniosków	42
2.10.4	Analiza wydawanych decyzji	42
2.10.5	Ingerencja organów nadzoru w działalność uchwałodawczą Rady Miejskiej w Bychawie	42
2.10.6	Kontrole zewnętrzne	43
2.11	Spory sądowe	43
3	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Bychawie	45
3.1	Realizacja uchwał mających wpływ na politykę społeczno-gospodarczą gminy	45
3.2	Zagospodarowanie przestrzenne	65
3.3	Kupno/sprzedaż mienia gminnego	66

4	Działalność inwestycyjna	67
4.1	Infrastruktura drogowa _____	67
4.2	Oświetlenie drogowe _____	69
4.3	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna _____	70
4.4	Sieć gazowa _____	71
4.5	Realizowane inwestycje _____	71
5	Działalność oświatowa i kulturalna	75
5.1	Oświata _____	75
5.1.1	Organizacja – szkół podstawowych _____	75
5.1.2	Organizacja – przedszkola _____	76
5.1.3	Zatrudnienie _____	77
5.1.4	Baza lokalowa _____	80
5.1.5	Uwarunkowania demograficzne _____	81
5.1.6	Stypendia szkolne _____	81
5.1.7	Dowożenie uczniów do szkół _____	81
5.1.8	Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł na realizację zadań oświatowych ____	82
5.1.9	Ważne wydarzenia w oświacie w 2020 roku _____	82
5.1.10	Wpływ pandemii na edukację w jednostkach oświatowych Gminy Bychawa _____	82
5.2	Biblioteka _____	87
5.2.1	Funkcjonowanie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie w warunkach pandemii ____	89
5.2.2	Działalność kulturalna, edukacyjna, promocyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie _____	90
5.3	Bychawskie Centrum Kultury _____	94
5.4	Centra Kultury Wiejskiej _____	96
6	Partycypacja społeczna	98
6.1	Gminna Rada Seniorów _____	98
6.2	Działania z zakresu pożytku i wolontariatu _____	99
6.3	Honorowe patronaty Burmistrza _____	101
6.4	Wydarzenia kulturalne _____	102
6.5	Działania realizowane przez Gminnego Koordynatora Sportu _____	104
6.6	Współpraca zagraniczna _____	104
6.7	Spis tabel _____	105
6.8	Spis wykresów _____	106

1 Wstęp

Rok 2020 rozpoczęły doniesienia o pożarach w Australii oraz tajemniczym wirusie z chińskiego Wuhan. Dziś już wiemy, że pandemia COVID-19 nadała naszemu życiu zupełnie nowy bieg. 4 marca w Polsce pojawił się „pacjent zero” zarażony SARS-COV-2, w naszym województwie pierwszy przypadek zachorowania pojawił się 6 dni później. Jednego dnia życie płynęło normalnie, drugiego pozamykano szkoły, większość instytucji i mnóstwo zakładów pracy stanęło przed koniecznością odnalezienia się w nowym świecie. Jako pierwsze nowe realia odczuły szkoły, gdyż w bardzo krótkim czasie, w szybkim tempie wprowadzono system nauki zdalnej. Przed dyrektorami szkół, nauczycielami, a także uczniami oraz ich rodzicami pojawiły się wyzwania w postaci braku sprzętu, słabego łącza internetowego. Dzięki wspólnym działaniom najbardziej potrzebującym dzieciom, udało się zapewnić niezbędny sprzęt komputerowy. Pedagodzy bardzo szybko i sprawnie „przestawili się” na nową formę prowadzenia zajęć. Motywowali uczniów do pracy w tych trudnych warunkach, uatrakcyjniali lekcje licznymi prezentacjami oraz filmikami edukacyjnymi. Po szkołach zmiany w funkcjonowaniu zaczęły dotyczyć kolejne placówki. Ograniczenia w bezpośredniej obsłudze interesantów, zmianowy system pracy, czy wręcz zamknięcia niektórych instytucji towarzyszyły nam przez długi czas. Obywatelom narzucono ścisły reżim sanitarny oraz zachowanie dystansu społecznego. Odwołane zostały wszelkie imprezy kulturalne. Życie towarzyskie przeniosło się do internetu. Śluby, pogrzeby oraz uroczystości religijne odbywały się przy minimalnym udziale gości. Dzieci dużo później przystąpiły do pierwszej komunii, a kościoły nawet w święta świeciły pustkami. Był to czas wielkiej próby naszej odpowiedzialności za drugiego człowieka. Społeczeństwo, ten egzamin zdało, sąsiedzi robili sobie wzajemnie zakupy i pocieszali się w chwilach zwątpienia.

Mimo wielu obostrzeń, jako samorząd, wykonywaliśmy swoje zadania bez względu na pandemię. Pojawiły się nowe obowiązki, jak chociażby zapewnienie odbioru odpadów medycznych pochodzących z izolatoriów domowych. Mimo tak trudnej sytuacji udało się zrealizować wiele inwestycji. W 2020 r. zmodernizowaliśmy aż 20 km dróg, to czterokrotnie więcej niż w roku 2019. Zmiany na lepsze odczują nie tylko użytkownicy dróg gminnych. Wspólnie z Powiatem Lubelskim zmodernizowaliśmy 3 drogi, a współpraca z województwem zaowocuje poprawą płynności ruchu drogowego w centrum Bychawy. Drogi, chodniki, wodociągi, monitoring miejski, a także wymiana kotłów na opalane biomasą to jedynie część zadań, które zrealizowała Gmina Bychawa.

2 Informacje ogólne

2.1 Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2020 roku liczba mieszkank i mieszkańców Gminy Bychawa zmniejszyła się o 75 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 11 447 osób, w tym 5931 kobiet i 5516 mężczyzn w odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkank w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 853 osób, a liczba mieszkańców – 825,
- liczba mieszkank w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 3352 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 3851,
- liczba mieszkank w wieku poprodukcyjnym wynosiła 1726, a liczba mieszkańców – 840.

Tabela 1 Struktura wieku mieszkańców Gminy Bychawa w latach 2019-2020

Liczba mieszkańców w wieku:	Ogółem		Miasto Bychawa		Tereny wiejskie Gminy Bychawa	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
przedprodukcyjnym	1666	1678	624	622	1042	1056
produkcyjnym	7302	7203	3014	2955	4288	4248
poprodukcyjnym	2554	2566	1139	1156	1415	1410
Ogółem	11522	11447	4777	4733	6742	6714

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

W 2020 roku zameldowano 112 nowourodzonych bychawian, w tym 54 dziewczynki i 58 chłopców (w roku 2019 – 113), zmarło natomiast 151 osób, w tym 76 kobiet i 75 mężczyzn (w roku 2019 również – 151). W rocznym ujęciu odnotowano spadek ilości urodzeń o 1 osobę oraz taką samą ilość zgonów jak w roku poprzednim. Przyrost naturalny był ujemny. Liczba zgonów była wyższa w stosunku do liczby urodzeń o 39 osób (w roku 2019 – 38). Najczęstsze przyczyny zgonów to: zatrzymanie krążenia.

W 2019 roku na terenach wiejskich zamieszkiwało 6745 osób, co stanowiło 58,5% ogółu mieszkańców Gminy Bychawa, zaś w 2020 roku liczba ta wyniosła 6714 osób i stanowiła 58,6% ogółu.

Tabela 2 Wybrane wskaźniki demograficzne dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu lubelskiego i gminy Bychawa

Wskaźnik demograficzny	Rok	Polska	Województwo lubelskie	Powiat lubelski	Gmina Bychawa
Liczba ludności	2019	38382600	2126317	153380	11522
	2020	37970000	2103342	153894	11447
Gęstość zaludnienia	2019	122,75	83,92	90,88	78,81
	2020	121,43	83,72	91,65	78,29

(os/km ²)					
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	2019	107	106	105	107,45
	2020	106,50	106	102	107,52

Źródło danych: BDL GUS

Liczbę poszczególnych aktów, sporządzonych w tutejszym Urzędzie Stanu Cywilnego przedstawia tabela.

Tabela 3 Liczba aktów wystawionych przez Urząd Stanu Cywilnego w latach 2019-2020

	Akt urodzenia	Akt ślubu	Akt zgonu
2019	20	66	225
2020	12	56	238

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

W tutejszym Urzędzie Stanu Cywilnego w 2020 roku sporządzono 12 aktów urodzeń, o 8 mniej niż w roku poprzednim, aktów zgonu 238 czyli o 13 więcej niż w roku 2019 oraz 56 aktów małżeństw.

W 2020 roku, przyznano 6 parom medale prezydenta Andrzeja Dudy za długoletnie pożycie małżeńskie.

2.2 Finanse gminy

Budżet gminy to uchwalony przez Radę Miejską w Bychawie, roczny plan dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów gminy. W trakcie roku budżetowego podlega on zmianom w szczególności na wskutek otrzymywanych w ciągu roku dotacji, zmian w kwocie zadań w wyniku przeprowadzanych procedur przetargowych.

Tabela 4 Budżet Gminy Bychawa w 2020 roku

Wydatki ogółem	53 492 489,88
Wydatki bieżące	46 676 320,69
Wydatki majątkowe	6 816 169,19
Dochody ogółem	56 025 065,04
Dochody bieżące	52 283 991,22
Dochody majątkowe	3 741 073,82
Nadwyżka	2 532 575,16
Przychody	5 558 410,92
Rozchody	5 883 668,89
Nadwyżka operacyjna	5 607 670,53
Dochody na 1 mieszkańca	4 894,30
Wydatki na 1 mieszkańca	4 673,06
Wydatki + Rozchody	59 376 158,77

Dochody + Przychody	61 583 475,96
----------------------------	---------------

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Dochody gminy dzielą się na dochody bieżące i majątkowe. Dochodami bieżącymi Gminy Bychawa są przede wszystkim: subwencje i dotacje w roku 2020 w kwocie 38 782 489,87 zł, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych (udział w PIT i CIT) w kwocie 6 440 140,80 zł, podatki i opłaty (podatki lokalne, opłata za gospodarowanie odpadami, opłata za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, opłata skarbowa, za użytkowanie wieczyste gruntów, opłata za zajęcie pasa drogowego) w kwocie 6 440 970,45 zł.

Dochodami majątkowymi są środki pozyskane z Unii Europejskiej (1 196 427,45 zł), środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – funduszu COVID-19 (1 060 495,00 zł), środki z Funduszu Dróg Samorządowych na przebudowę dróg (943 743,00 zł), dotacja od Powiatu Lubelskiego na realizację zadania: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2296L Wola Gałęzowska-Krasławek” (282 611,19 zł), udziały mieszkańców stanowiące wkład własny w projekcie realizowanym z udziałem środków unijnych (147 677,45 zł), środki ze sprzedaży mienia oraz z opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (100 119,73 zł) oraz pomoc finansowa od Powiatu Lubelskiego na modernizację garażu wraz z zapleczem socjalnym dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszowcu (10 000,00 zł). Dochody 2020 roku w stosunku do planu zostały wykonane w 98,70%.

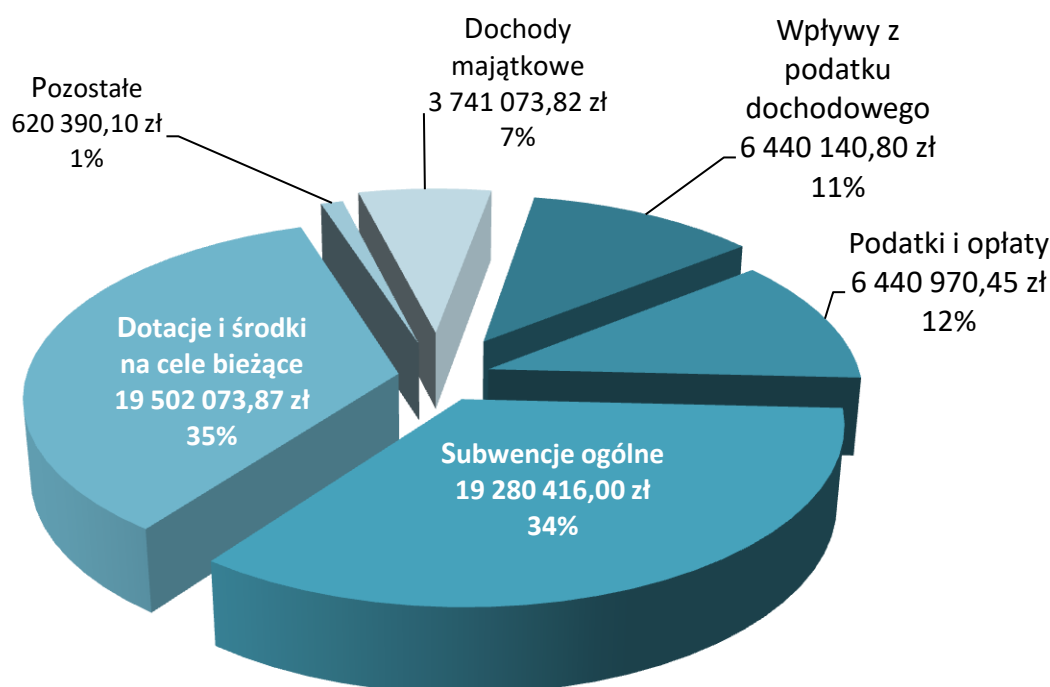
Tabela 5 Dochody Gminy Bychawa w 2020 roku

Razem	56 025 065,04
Wpływy z podatku dochodowego	6 440 140,80
Podatki i opłaty	6 440 970,45
w tym: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1 624 649,80
podatek rolny	1 544 918,16
podatek od nieruchomości	2 195 741,29
podatek od środków transportu	335 670,08
Subwencje ogólne	19 280 416,00
Dotacje i środki na cele bieżące	19 502 073,87
Pozostałe	620 390,10
Dochody majątkowe	3 741 073,82

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Dochody Gminy Bychawa w 2020 r.

Wykres 1 Dochody Gminy Bychawa w 2020 r.

W strukturze dochodów Gminy Bychawa w 2020 roku największy udział stanowią otrzymane subwencje i dotacje. Łącznie wynoszą one 69% dochodów. Podatki oraz opłaty stanowią 23% budżetu.

Tabela 6 Wydatki Gminy Bychawa w 2020 roku

Razem	53 492 489,88
Oświata i wychowanie	15 851 835,65
Rodzina	15 278 539,95
Transport i łączność	5 723 325,20
Administracja publiczna	4 264 734,06
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 987 395,88
Pomoc społeczna	3 233 889,69
Rolnictwo i łowiectwo	1 542 554,35
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 427 417,14
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	586 359,04
Edukacyjna opieka wychowawcza	394 109,78
Gospodarka mieszkaniowa	291 710,06
Obsługa długu publicznego	235 929,34
Kultura fizyczna i sport	235 799,11
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	138 530,48
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	138 379,26

Ochrona zdrowia	88 821,39
Działalność usługowa	32 359,50
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	22 800,00
Informatyka	18 000,00

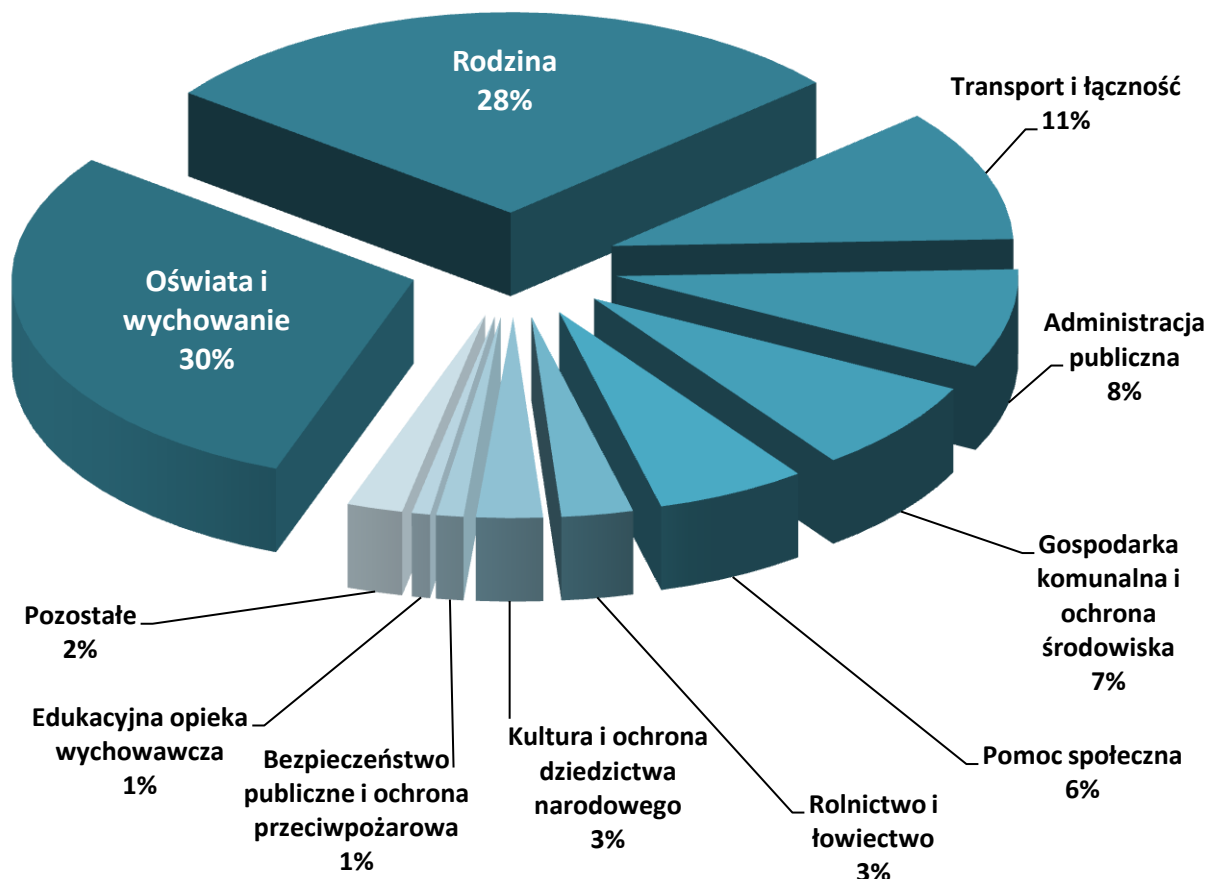
Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Wydatki gminy dzielą się na wydatki bieżące i majątkowe. Najwyższe wydatki bieżące dotyczyły utrzymania szkół, przedszkoli oraz realizacji innych zadań związanych z oświatą (np. świetlice szkolne, stypendia, dowożenie uczniów) 15 851 835,65 zł, pomocy rodzinie i realizacji zadań z zakresu opieki społecznej 18 512 429,64 zł.

Wydatki majątkowe wyniosły 6 816 169,19 zł. Były to zadania:

- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2296L Wola Gałęzowska – Krastawek”, projekt „Eko-energia w gminie Bychawa” – montaż pieców na biomasę oraz obsługa projektu, projekt „Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w gminie Bychawa” – obsługa projektu i promocja z dofinansowaniem środków z Unii Europejskiej w kwocie 1 987 044,26 zł,
- budowa wodociągów, przebudowa dróg i ulic, modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa oświetlenia drogowego, modernizacja świetlicy i inne w kwocie 3 435 556,73 zł,
- pomoc finansowa dla Powiatu Lubelskiego w kwocie 1 393 568,20 zł.

Wydatki Gminy Bychawa 2020

Wykres 2 Wydatki Gminy Bychawa 2020

W strukturze wydatków Gminy Bychawa w 2020 roku największą grupę stanowią wydatki związane z oświatą (wynoszą one 30% wszystkich wydatków) i pomocą rodzinie (28%).

Przychody Gminy Bychawa w 2020 roku wynosiły 5 558 410,92 zł, w tym:

- zaciągnięty kredyt w kwocie 3 000 000,00 zł,
- zaciągnięta pożyczka na finansowanie wydatków pokrytych środkami unijnymi w kwocie 988 866,00 zł,
- wolne środki pieniężne pozostałe na koniec 2019 roku w kwocie 1 503 547,03 zł,
- spłaty pożyczek udzielonych stowarzyszeniom w kwocie 65 997,89 zł.

Rozchody budżetu Gminy Bychawa w 2020 roku wyniosły 5 883 668,89 zł, w tym:

- spłaty pożyczek i kredytów w kwocie 4 462 767,00 zł,
- pożyczki udzielone stowarzyszeniom w kwocie 65 247,89 zł,
- środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Funduszu Dróg Samorządowych zgromadzone na odrębnych rachunkach na wydatki w roku 2021 w kwocie 1 355 654,00 zł.

Tabela 7 Środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych

Kwota (w zł)	Źródło finansowania	Przeznaczenie środków
1.060.495,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Środki z funduszu COVID-19
999.999,00	Środki z Unii Europejskiej	Zwrot poniesionych wydatków zrealizowanego projektu: „Przebudowa istniejącego targowiska miejskiego w Bychawie przeznaczonego na promocję lokalnych produktów”
340.036,00	Fundusz Dróg Samorządowych	Środki na przebudowę drogi w miejscowości Wola Gałęzowska
308.548,00	Fundusz Dróg Samorządowych	Środki na przebudowę drogi w miejscowości Olszowiec – Olszowiec-Kolonia
295.159,00	Fundusz Dróg Samorządowych	Środki na przebudowę drogi w miejscowości Zarszów
282.611,19	Powiat Lubelski	Dofinansowanie 50% udziału własnego zadania: „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2296L Wola Gałęzowska – Krasławek”
229.453,26	Środki z Unii Europejskiej	Środki na realizację projektu przez OPS „Aktywny Senior”
171.451,93	Środki z Unii Europejskiej	Środki na realizację projektu „Eko-energia w gminie Bychawa”
144.959,71	Środki z Unii Europejskiej	Środki na realizację projektów „Zdalna Szkoła (69.959,85) – wsparcie ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” i „Zdalna Szkoła Plus (74.999,86) – wsparcie ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”
109.467,00	Fundusz Sprawiedliwości	Dotacja na zakup sprzętu dla ochotniczych straży pożarnych
105.029,69	Środki z Unii Europejskiej, budżet państwa	Środki na realizację projektu przez OPS: „Przyjdź, Zapytaj – Profilaktyczny Program dla Rodzin”
24.976,52	Środki z Unii Europejskiej	Dofinansowanie projektu: „Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w gminie Bychawa”
16.548,75	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Środki na „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”
10.000,00	Powiat Lubelski	Pomoc finansowa na modernizację garażu wraz z zapleczem socjalnym dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszowcu

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Tabela 8 Zadłużenie Gminy Bychawa w latach 2019-2020

	2019	2020
Zadłużenie gminy	13.925.204,00*	13.451.303,00**

*w tym kredyt na prefinansowanie wydatków pokrytych planem środków unijnych 999 999,00 zł

**w tym pożyczka na prefinansowanie wydatków pokrytych planem środków unijnych 988 866,00 zł

2.2.1 Analiza zdolności kredytowej gminy

Gmina Bychawa posiada zdolność kredytową, gdyż nadwyżka operacyjna gminy (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku, a wydatkami bieżącymi) jest w każdym roku wyższa od kosztów obsługi zadłużenia (raty i odsetki).

2.3 Spółka komunalna

W Gminie Bychawa funkcjonuje jedna spółka komunalna – Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie. Jest to spółka prawa handlowego, która realizuje zadania własne gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym. Będąc komunalną osobą prawną działa we własnym imieniu i na własny rachunek. Właścicielem spółki jest w 100% Gmina Bychawa.

Przedmiotem działania spółki jest:

- pobór, uzdatnianie, rozprowadzanie i sprzedaż wody,
- odbiór i oczyszczanie ścieków,

eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej:

- eksploatacja oczyszczalni ścieków,
- prowadzenie prac remontowych,
- prowadzenie prac konserwacyjnych sieci i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- modernizacja sieci i prowadzenie inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- zbiórka odpadów komunalnych,

obsługa nieruchomości, w tym:

- administrowanie budynkami komunalnymi,
- zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi,

pozostała działalność usługowa, w tym:

- urządzenie i utrzymanie terenów zieleni miejskiej
- odbiór odpadów komunalnych,
- usługi remontowo-budowlane.

Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie realizuje działalność statutową poprzez zakłady:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji (ZWIK),
- Zakład Usług (ZU).

Na 2020 rok w Bychawskim Przedsiębiorstwie Komunalnych Sp. z o.o. w Bychawie zgodnie z planem finansowym przewidziano przychody w wysokości 5 473 392,87 zł, w tym przychody z działalności Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w wysokości 3 018 357,83 zł, z działalności Zakładu Usług w wysokości 2 378 039,74 zł oraz przychody z pozostałej działalności operacyjnej i finansowej w wysokości 76 995,30 zł. Po zamknięciu roku przychody przedstawiały się następująco: przychody ogółem – 5 631 907,94 zł, z działalności Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w wysokości 3 111 052,91 zł, z działalności Zakładu Usług w wysokości 2 444 313,17 zł oraz z pozostałej działalności operacyjnej i finansowej w wysokości 76 541,86 zł. Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie uzyskała przychody większe od planowanych w związku z pozyskaniem dodatkowych zamówień między innymi na budowę sieci wodociągowej w ul. Reymonta w Bychawie oraz budowę wodociągu w m. Osowa.

2.4 Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W skład komunalnego zasobu mieszkaniowego w 2020 r. wchodziło łącznie 58 lokali mieszkalnych (z czego zamieszkałych było: 51). 28 lokali znajdowało się w budynkach wspólnot mieszkaniowych, natomiast 23 lokale były w budynkach stanowiących własność Gminy Bychawa. Ogólne zasoby komunalne, wykorzystane w celach mieszkaniowych stanowiły: 1855,71 m² powierzchni użytkowej. W wykazie zasobów mieszkaniowych Gminy Bychawa uwzględniane są budynki przy ul. Pileckiego 6 i przy ul. Kościuszki 10, jednak ze względu na bardzo zły stan techniczny, w budynkach tych nie są kwaterowani lokatorzy. W budynkach tych było 7 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej: 272,65 m². Na chwilę obecną budynki te są opustoszałe i nie są wykorzystywane w żaden sposób.

W czerwcu 2020 r. Gmina Bychawa sprzedała lokal mieszkalny mieszczący się w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Szkolna 3 o powierzchni użytkowej: 35,10 m². W lipcu 2020 r. Gmina sprzedała kolejny lokal mieszkalny znajdujący się w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Mickiewicza 1 o powierzchni użytkowej: 48,63 m². W grudniu 2020 r. sprzedany został jeszcze jeden lokal mieszkalny z mieszkaniowego zasobu Gminy Bychawa w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. J. Piłsudskiego 51 o powierzchni: 38,35 m².

Na podstawie umowy z Gminą Bychawa, Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. administruje łącznie 48 lokalami mieszkalnymi o powierzchni użytkowej: 1733,63 m², w których zamieszkuje 131 osób.

Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie za realizację warunków umowy z Gminą Bychawa z dnia 2 stycznia 2020 r., na zarządzanie lokalami mieszkalnymi będącymi własnością Gminy Bychawa znajdującymi się także w budynkach wspólnot mieszkaniowych i lokalami socjalnymi znajdującymi się w budynkach będących własnością Gminy Bychawa położonymi na terenie miasta i Gminy Bychawa w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., otrzymywało miesięczne wynagrodzenie w wysokości 6 667,00 zł, co rocznie stanowiło 80 004,00 zł.

Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie na podstawie zapisów umowy na administrowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Bychawa prowadzi postępowania windykacyjne na drodze sądowej z tytułu zadłużeń lokatorów, którym oddano w najem lokale z mieszkaniowego zasobu gminy. Łączna kwota zaległości za czynsz i media dochodzonych na drodze sądowej na dzień 31.12.2020 r., wyniosła: 99 712,65 złotych, w tym z tytułu mediów: 43 588,52 złotych, czynszu: 54 598,13 złotych, śmieci: 1 526,00 złotych. Przedsiębiorstwo na bieżąco dokonuje weryfikacji dłużników i przesyła informacje do Właściciela jak również systematycznie podejmuje działania dotyczące windykacji należności kierując je na drogę postępowania sądowego. Mimo tych wszystkich działań, w wielu przypadkach Przedsiębiorstwo nie jest w stanie wyegzekwować należności, gdyż lokatorzy są niewypłacalni o czym informują postanowienia o umorzeniu postępowań przesyłane przez komornika.

Stan techniczny budynków stanowiących własność Gminy Bychawa, w których mieszczą się lokale mieszkalne jest zły, w wielu przypadkach wymagający remontów kapitalnych, co wiąże się ze znacznymi nakładami finansowymi, zarówno przy opracowaniu dokumentacji do ich przeprowadzenia jak również fizycznego wykonania poprawy stanów technicznych tych budynków. Powyższa ocena wynika z przeprowadzonych we wrześniu 2020 r., okresowych kontroli stanu konstrukcyjno-budowlanego budynków, w zakresie zgodnym z ustawą Prawo budowlane w odniesieniu do kontroli budynków mieszkalnych. Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. przedstawiło Właścicielowi tych budynków wszystkie protokoły z w/w kontroli z zestawieniem potrzeb remontowych. Ze względu na zakres i ilość prac koniecznych do przeprowadzenia we wszystkich kontrolowanych budynkach, których właścicielem jest Gmina Bychawa, trudno jest wskazać te najpilniejsze. Jednak ze względu na opinię inżynierów przeprowadzających kontrolę, budynkiem który stanowi największe zagrożenie jest budynek przy ul. ks. A. Kwiatkowskiego 23 w Bychawie. Przeprowadzona została ekspertyza budowlano-techniczna budynku, w wyniku której przedstawiona została szczegółowa ocena na temat możliwości i zagrożeń jego dalszej eksploatacji. Budynek ten został objęty kontrolą i wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie jego stanu technicznego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Lublinie. W wyniku tego postępowania właściciel budynku zobowiązał się do wysiedlenia mieszkających w nim lokatorów w ciągu 4 lat, a do tego czasu, do systematycznego monitorowania stanu technicznego i realizacji niezbędnych prac remontowych. Inspektor Nadzoru Budowlanego nałożył obowiązek niezwłocznego wykonania prac remontowych polegających na wypełnieniu ubytków we wszystkich wnękach i kawernach muru piwnicy poprzez przemurowanie cegłą lub kamieniem w celu odtworzenia oporu dla sklepienia, założenia mierników rozwarcia szerokości rys na najbardziej spękanych murach budynku oraz wyposażenia każdego lokalu mieszkalnego w czujkę tlenu węgla. Powyższe zalecenia zostały wykonane, koszt zadania to 7 150,00 zł, który został sfinansowany przez Właściciela budynku. Na chwilę obecną w budynku przy ul. ks. A. Kwiatkowskiego 23 zamieszkuje 6 rodzin.

Kolejną pilną potrzebą wynikającą ze złego stanu technicznego jest dokonanie wymiany pokrycia dachu wraz z wyminą więźby i obróbek blacharskich na budynku przy ul. Pileckiego 8.

Na dzień dzisiejszy wykonana została dokumentacja, tj. projekt budowlany i uzyskane zostało pozwolenia na wykonie powyższego zadania. Koszt wykonania dokumentacji to 2561,28 zł netto, poniesiony przez Właściciela budynku. Na wykonanie remontu dachu zabezpieczone zostały środki finansowe przez Gminę Bychawa w wysokości 178 000,00 zł. Planowany termin jego realizacji to 2021 r. Oprócz wymiany pokrycia dachu konieczne jest przeprowadzenie wielu innych prac remontowych mających na celu zabezpieczenie budynku, tj.: remont generalny elewacji, remont odwodnienia budynku, wykonanie opaski odwadniającej budynek oraz izolacji pionowej ścian fundamentowych, wzmocnienie stropów i ścian. W przypadku braku przeprowadzenia tych prac, zły stan techniczny tego budynku będzie się pogarszał co w efekcie może doprowadzić do wyłączenia tego budynku z użytku przez organy nadzoru budowlanego. W obecnej chwili w budynku przy ul. Pileckiego 8 zamieszkuje 9 rodzin. Zabezpieczenie znacznych środków finansowych na poprawę stanu technicznego budynków stanowiących własność Gminy Bychawa było konieczne.

W lipcu 2020 r. wykonane zostały roboty remontowe polegające na poprawie wadliwego działania wentylacji znajdującej się w kuchni lokalu mieszkalnego nr 1 w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. J. Piłsudskiego 87, którego właścicielem jest Gmina Bychawa, poprzez dobudowę po zewnętrznej ścianie budynku przewodu wentylacyjnego, izolowanego. Koszt wykonania powyższego zadania to 3 500,00 zł netto, poniesiony przez Właściciela lokalu.

W miesiącu wrześniu 2020 r. na wniosek najemcy, potwierdzony zleconą ekspertyzą, wykonany został montaż urządzenia grzewczego – kominka wraz z instalacją w lokalu mieszkalnym nr 5 znajdującym się w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. J. Piłsudskiego 87 w Bychawie, którego właścicielem jest Gmina Bychawa. Koszt realizacji tego zadania to 2750,00 złotych netto poniesiony przez Właściciela lokalu.

Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., jako administrator budynków i lokali będących w mieszkaniowym zasobie Gminy, na podstawie umowy zawartej z Gminą Bychawa przeprowadza drobne prace i remonty do kwoty 1500,00 złotych. w sierpniu 2020 r. Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bychawie wykonało remont klatki schodowej w budynku położonym w Osowie nr 61, poprzez wypełnienie ubytków w ścianach i odnowienie powłok malarskich. Wykonano również inne prace naprawcze w w/w budynku takie jak, montaż poręczy, wymiana wybitych szyb w oknie na dachu budynku. Łącznie koszt wykonanych prac to ok. 3 000,00 zł poniesiony przez Przedsiębiorstwo.

W 2020 r. Przedsiębiorstwo przeprowadziło wiele prac remontowych i naprawczych w zakresie prac wodno-kanalizacyjnych, usuwania awarii wodnych i kanalizacyjnych, wielokrotnie zlecało i pokrywało koszty wykonania prac związanych z udrażnianiem przewodów kominowych dymowych i wentylacyjnych. W związku z migracją najemców konieczna była organizacja prac związana z przejmowaniem i oddawaniem w najem lokali mieszkalnych, wymiany zamków, uzupełnienia brakującego wyposażenia w tych lokalach. Przedsiębiorstwo zlecało i opłacało wykonanie dokumentacji i przeprowadzenie pomiarów elektrycznych na

zlecenie PGE Dystrybucja S.A. W celu możliwości podłączenia energii elektrycznej dla nowych lokatorów. Wykonywano prace związane z zapewnieniem możliwości korzystania z dostaw wody i odprowadzania ścieków. Przeprowadzono również czyszczenie i udrażnianie rynien na budynkach.

2.5 Ośrodek Pomocy Społecznej

Główny cel pomocy społecznej to umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuacje osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym działaniem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobiega tym sytuacjom poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Potrzeby korzystających z pomocy są uwzględniane, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej zobowiązuje osoby i rodziny do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej poprzez wprowadzenie kontraktu socjalnego.

Główne zadania pomocy społecznej to: przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, praca socjalna, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie realizował zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- wspieraniu rodziny w systemie pieczy zastępczej
- świadczeniach rodzinnych
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- dodatkach mieszkaniowych
- prawo energetyczne
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna
- świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Tabela 9 Formy pomocy społecznej w latach 2019-2020 (dotyczące zadań własnych i zleconych)

Forma pomocy	Rok 2019		Rok 2020	
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
Zasiłek okresowy	76	290	62	410

w tym z powodu: bezrobocia	55	204	44	315
długotrwałej choroby	17	57	8	38
niepełnosprawności	12	29	10	55
Zasiłek celowy i w naturze ogółem	138	X	116	X
W tym: Specjalny zasiłek celowy	29	38	16	21
Zasiłek celowy – żywność (program „Posiłek w szkole i w domu”)	31	227	69	203
Posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” ogółem	52	9 403	49	4 739
Pomoc w formie posiłku niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	28 – liczba dzieci	2 413	22	966 posiłków
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	2	22	22
Opłata gminy za pobyt mieszkańca w DPS	13	137	11	106
Sprawienie pogrzebu	0	0	11	0
Praca socjalna ogółem	260	X	298	X
Wyłącznie praca socjalna	47	X	127	X
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	0	0	0	0
Zasiłek stały	53	407	44	425
w tym dla osoby: samotnie gospodarującej	43	340	41	411
pozostającej w rodzinie	10	67	3	14
Wypłata zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	0	0	0	0

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie

**liczba osób objęta kontraktem socjalnym = liczba kontraktów

Tabela 10 Przyczyny udzielonej pomocy

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2019		Rok 2020	
		Liczba rodzin		Liczba rodzin	
		Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi
1.	Ubóstwo	126	78	137	80
2.	Sieroctwo	1	1	2	1
3.	Bezdomność	0	0	0	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	26	30	23
	w tym: wielodzietność	23	17	21	18
5.	Bezrobocie	76	45	88	49
6.	Niepełnosprawność	102	56	84	45
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	100	48	92	47
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	18	15	16	12
	w tym: rodziny niepełne	5	3	4	2
	rodziny wielodzietne	11	9	9	7
9.	Przemoc w rodzinie	0	0	1	0
10.	Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0

11.	Alkoholizm	3	1	7	5
12.	Narkomania	0	0	0	0
13.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	4	4
14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
15.	Zdarzenie losowe	2	2	22	22
16.	Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
17.	Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie

Tabela 11 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym na wsi	
Rodziny ogółem	218	135	627
o liczbie osób 1	101	62	101
2	31	20	62
3	26	10	78
4	15	12	60
5	28	19	125
6 i więcej	17	12	201

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie

2.5.1 Usługi opiekuńcze

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie świadczy na rzecz osób potrzebujących usługi opiekuńcze.

Pomoc ta przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z tej formy pomocy w 2020 roku skorzystało łącznie 19 osób, z których 17 to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe oraz 2 to osoby pozostające w rodzinie. Koszt usług opiekuńczych finansowanych przez gminę wyniósł 70 699,00 zł.

Natomiast w 2019 roku z tej formy pomocy skorzystało łącznie 27 osób, z których 20 to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe oraz 7 osób pozostających w rodzinie. Koszt usług opiekuńczych finansowanych przez gminę wyniósł 85840,00 zł.

2.5.2 Praca socjalna

Wykonywanie pracy pracownika socjalnego wymaga profesjonalnego wykształcenia, przygotowania praktycznego oraz teoretycznego z zakresu wielu dziedzin m.in. psychologii, pedagogiki, socjologii oraz przepisów prawa. Zawód ten wymaga również odporności psychicznej, umiejętności działania w sytuacjach trudnych, a nawet zagrażających zdrowiu i życiu. Osoby, do których dociera pracownik socjalny, często są sfrustrowane, bezradne i rozgoryczone lub prezentują wyłącznie postawę roszczeniową. Wspierająca postawa pracownika i osiągnięcie zamierzonych celów wymaga systematycznej współpracy i dobrej woli ze strony osoby oczekującej pomocy. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest rozpoznawanie potrzeb osób i rodzin poprzez wywiad środowiskowy, którego celem jest ustalenie sytuacji materialnej, rodzinnej, zdrowotnej oraz prowadzenie działań zmierzających do sytuacji, w której osoby te nie będą wymagały zewnętrznego wsparcia. Istotnym zadaniem jest praca socjalna w trakcie indywidualnego kontaktu z klientem: doradztwo, rozmowy wspierające, motywowanie, wzmacnianie mocnych stron osoby. Praca socjalna polega też na nawiązywaniu współpracy z różnymi instytucjami w zakresie wsparcia klienta. Kolejnym zadaniem jest pobudzanie społecznej aktywności, inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, inicjowanie nowych form udzielania pomocy oraz współuczestniczenie w opracowywaniu, wdrażaniu i rozwijaniu programów podniesienia jakości życia.

W 2020 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 298 rodzinom, w tym 135 rodzinom na wsi (liczba osób w rodzinach 627). Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 127 rodzinom, w tym 87 rodzinom na wsi (liczba osób w rodzinach 159).

Zaś w 2019 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 260 rodzinom, w tym 71 rodzinom na wsi (liczba osób w rodzinach 400). Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 47 rodzinom, w tym 27 rodzinom na wsi (liczba osób w rodzinach 95).

2.5.3 Asystent rodziny

Obowiązek zatrudnienia asystentów rodziny nakłada na samorządy ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie w ramach realizacji tego zadania w 2020 roku zatrudniał asystenta rodziny, który objął wsparciem łącznie 11 rodzin (w tym 29 dzieci), zaś w 2019 roku 8 rodzin (w tym 21 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca asystenta koncentrowała się głównie na:

- pomocy w budowaniu prawidłowego wzorca rodzica,
- wzmacnianiu kompetencji rodziców,
- pomocy w egzekwowaniu obowiązku szkolnego,
- pomocy w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny,
- pomocy w poszukiwaniu pracy,
- pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,

- doradztwie w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- pomocy w planowaniu budżetu rodzinnego,
- pomocy w wyrobieniu nawyków higienicznych i utrzymywaniu czystości w otoczeniu,
- prowadzenie zbiorów odzieży, zabawek i sprzętów gospodarstwa domowego.

2.5.4 Gminny program wspierania rodziny

Jednym z zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie realizował „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021”.

2.5.5 Współfinansowanie pobytu dzieci w systemie pieczy zastępczej

Do zadań Gminy Bychawa realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie współfinansował pobyt:

- 8 dzieci w pieczy zastępczej (1 dziecko w rodzinie zawodowej, 7 dzieci w rodzinach spokrewnionych), zaś w 2019 roku 6 dzieci w pieczy zastępczej (2 dzieci w rodzinie zawodowej, 4 dzieci w rodzinach spokrewnionych),
- 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej (2 dzieci – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Rodzinka II w Lublinie), zaś w 2019 roku 4 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej (2 dzieci – Placówka Wielofunkcyjna Pogodny Dom w Lublinie, 2 dzieci – Dom Dziecka w Woli Gałęzowskiej).

Poniesione wydatki Gminy Bychawa w 2020 roku w tym zakresie – 83 720,55 zł (za 2019 rok koszt ten wyniósł – 104 575,16 zł).

2.5.6 Program „Posiłek w szkole i w domu”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, który umożliwia udzielenie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 w/w ustawy w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Natomiast osobom przekraczającym kryterium dochodowe określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej taka pomoc przysługuje tylko w przypadku uchwalenia przez gminę stosownej uchwały podwyższającej kryterium dochodowe do poziomu 150% do wysokości, której nie żąda się zwrotu wydatków za udzielony posiłek.

Uchwałą Nr IV/33/2019 z dnia 29 stycznia 2019 roku Rada Miejska w Bychawie podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do nieodpłatnego przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Koszt realizacji programu w 2020 roku wyniósł 75 717,72 zł, zaś w 2019 roku 106 707,70 zł z czego:

- 17 296,72 zł (w 2019 roku – 21 388,70 zł) to środki z budżetu gminy
- 58 421,00 zł (w 2019 roku – 85 319,00 zł) to środki z budżetu państwa.

Program realizowany był w Gminie Bychawa w formie posiłków i świadczeń pieniężnych na zakup żywności.

W 2020 roku z programu w formie niepieniężnej skorzystało 114 dzieci, łączny koszt obiadów wyniósł 29 767,72 zł, zaś w 2019 roku z programu w formie niepieniężnej skorzystało 125 dzieci, łączny koszt obiadów wyniósł 50 467,00 zł.

W 2020 roku pomoc w formie posiłku nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, tj. na wniosek dyrektora placówki szkolnej otrzymało 22 dzieci, zaś w 2019 roku również 28 dzieci.

Osoby nieotrzymujące posiłku w naturze otrzymały świadczenie pieniężne na zakup żywności lub posiłku we własnym zakresie – kwota świadczeń wyniosła 45 950,00 zł, zaś w roku 2019 – 44 650,00 zł.

2.5.7 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie we współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie (dysponent żywności) rozpoczął realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowany w Podprogramie 2015 (2015/2016), Podprogramie 2016 (2016/2019), Podprogramie 2019 (2019/2020), Podprogramie 2020 (2020/2019). Poszczególne programy obejmują przełom dwóch lat.

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Od grudnia 2019 roku rozpoczęła się realizacja Podprogramu 2019 w ramach, którego osoby najbardziej potrzebujące

mogą skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

W ramach tego programu w Gminie Bychawa pomocą objęto: 1 103 osób.

2.5.8 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Głównym celem zespołu jest podnoszenie efektywności działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych poprzez:

- zwiększenie społecznego zaangażowania w przeciwdziałanie zjawiskom negatywnym,
- wspólną diagnozę i wspólne podejmowanie decyzji,
- zintegrowane wykorzystanie środków i możliwości, jakimi dysponują instytucje,
- poszerzenie kompetencji i doświadczeń profesjonalistów.

Zespół realizuje swoje zadania, poprzez:

- diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bychawa,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych sprawach.

Tabela 12 Dane dotyczące Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Lp.	Działania zespołu	2019 rok	2020 rok
1.	liczba posiedzeń zespołu	4	3
2.	liczba osób objętych pomocą zespołu (ogółem)	68	61

3.	liczba rodzin	42	21
4.	liczba utworzonych grup roboczych	6	5
5.	liczba posiedzeń grup roboczych	45	34
6.	liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	42	21

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie

2.5.9 Świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie realizuje ustawę o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku, ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, a także ustawę z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie wypłaca pełen katalog świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy.
3. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka
4. Świadczenie rodzicielskie.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłek dla opiekuna oraz świadczenia jednorazowe „Za życiem”.

W 2020 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 506 rodzin (w 2019 roku 577 rodzin), wypłacono 11 629 świadczenia (w 2019 roku 13 132 świadczenia) w postaci zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami:

- świadczeń opiekuńczych,
- świadczeń rodzicielskich,
- jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka.

Tabela 13 Świadczenia rodzinne

Lp	WYSZCZEGÓLNIENIE – wydatki na świadczenia rodzinne z wyłączeniem świadczeń przyznanych na podstawie art. 5 ust. 3 i ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych	LICZBA ŚWIADCZEŃ	WYDATKOWANIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	WYDATKOWANIE
		Rok 2019		Rok 2020	
1.	Zasiłki rodzinne	8 170	954 019,00 zł	7 725	901 069,35

					zł
2.	Dodatki z tytułu urodzenia dziecka	73	43 000,00 zł	24	24 000,00 zł
3.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	120	47 707,00 zł	131	51 742,00 zł
4.	Samotne wychowywanie dziecka	167	32 231,00 zł	126	24 478,00 zł
5.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	480	52 000,00 zł	454	49 100,00 zł
6.	Rozpoczęcie roku szkolnego	444	44 500,00 zł	425	42 500,00 zł
7.	Podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	111	12 543,00 zł	117	13 221,00 zł
8.	Podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	788	54 372,00 zł	863	59 547,00 zł
9.	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 368	129 960,00 zł	1 315	125 400,00 zł
10.	Wydatki na świadczenia rodzinne przyznane na podst. art. 5 ust. 3 i 3a (złotówka za złotówkę)	1 441	105 302,20 zł	993	61 135,90 zł
11.	Zasiłki pielęgnacyjne	2 519	476 996,00 zł	2 457	529 534,00 zł
12.	Świadczenie pielęgnacyjne	356	558 258,00 zł	390	705 766,00 zł
13.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	128	76 153,00 zł	154	94 860,00 zł
14.	Zasiłek dla opiekuna	220	135 500,00 zł	172	106 5640,00 zł
15.	Składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	10	558,00 zł	12	670,00 zł
16.	Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	46	6 920,00 zł	99	14 888,00 zł
17.	Świadczenie rodzicielskie	369	342 111,00 zł	225	206 078,00 zł
18.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	81	81 000,00 zł	73	73 000,00 zł
19.	Ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	465	104 525,00 zł	428	139 080,00 zł
20.	Składki zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	198	21 536,00 zł	250	30 436,00 zł

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie

W ramach realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2020 roku prowadzone były postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2020 roku na terenie Gminy Bychawa zamieszkiwało 95 (zaś w 2019 roku – 110) dłużników alimentacyjnych, wobec których podejmowano następujące działania:

- przeprowadzono 37 (w 2019 roku – 50) wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 37 (w 2019 roku – 50) oświadczeń majątkowych,
- zobowiązano 4 (w 2019 roku – 3) dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy,
- zwrócono się z 3 (w 2019 roku – 5) wnioskami do powiatowego urzędu pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- przekazano 35 (w 2019 roku – 41) wniosków do komornika o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego,
- przygotowano 36 (w 2019 roku – 41) informacji w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej i wysokości zadłużenia,
- skierowano 34 (w 2019 roku – 35) wnioski o ściganie za przestępstwo niealimentacji do Prokuratury Rejonowej.

2.5.10 Świadczenia wychowawcze 500+

Od 1 kwietnia 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie realizuje ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa ta, określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasad przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

W 2020 roku ze świadczeń wychowawczych skorzystało 1209 rodzin, wypłacono 22 068 świadczeń wychowawczych na kwotę 11 034 226,98 zł, zaś w 2019 roku ze świadczeń wychowawczych skorzystało 1199 rodzin, wypłacono 17 876 świadczeń wychowawczych na kwotę 8 976 596,00 zł.

2.5.11 Rządowy Program Dobry Start 300+

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie w 2020 roku realizował rządowy program „Dobry start”.

Wsparcie polega na przyznaniu na dziecko, raz w roku, świadczenia w wysokości 300 zł. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód rodziny. Szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” określa Rozporządzenie Rady Ministrów.

W 2020 roku ze świadczenia „Dobry Start” skorzystało 1260 dzieci, wypłacono 1262 świadczeń na kwotę 378 000,00zł. Dla porównania w roku 2019 było ich więcej o kwotę 18 000 zł.

2.5.12 Dodatki mieszkaniowe

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy, a w konsekwencji organem właściwym do ich realizacji jest Burmistrz Bychawy. Ośrodek Pomocy Społecznej

w Bychawie realizuje zdania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych od 1 lutego 2018 roku.

Dodatki mieszkaniowe to świadczenia mające na celu wsparcie osób i rodzin w zakresie kosztów utrzymania ich miejsca zamieszkania. Przysługują tym osobom, które osiągają stosunkowo niskie dochody, a powierzchnia zajmowanego lokalu lub budynku nie przekracza określonych przez ustawodawcę wartości.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny:
 - osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym. Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe
 - osobom, jeżeli powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się jeden lokal mieszkalny /dom jednorodzinny/ w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie przekracza:
 - 35 m² + 30% = 45,50 m² dla 1 osoby
 - 40 m² + 30% = 52,00 m² dla 2 osób
 - 45 m² + 30% = 58,50 m² dla 3 osób
 - 55 m² + 30% = 71,50 m² dla 4 osób
 - 65 m² + 30% = 84,50 m² dla 5 osób

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury obowiązującej w dniu wydania decyzji.

W 2020 roku wypłacono 666 świadczeń na kwotę 106 383,50 zł, w roku 2019 wypłacono 737 świadczeń na kwotę 115 736,84 zł.

Analiza wpływu pandemii COVID na sytuację instytucji

Pandemia koronawirusa na szczęście nie zatrzymała pomocy społecznej. Mimo obostrzeń, pracownicy OPS-u są zawsze w pogotowiu. Rozpatrują wnioski, przyznają świadczenia, udzielają specjalistycznego poradnictwa – tyle że z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Mają na uwadze bezpieczeństwo pracowników oraz interesantów Ośrodka, w związku z działaniami mającymi zapobiegać rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19 od października 2020 r. do marca 2021 r. wprowadzono nowe godziny pracy i system pracy zmianowej – dwie zmiany. Pracownicy OPS-u od 2020 r. świadczą pomoc nie tylko w godzinach swojej pracy, ale i popołudniami podczas dyżuru telefonicznego każdego dnia pod który osoby starsze, samotne, niesamodzielne, bez rodziny oraz osoby przebywające w kwarantannie mogą zgłaszać swoje potrzeby dotyczące wsparcia w formie produktów żywnościowych, zakupu leków, pomocy psychologicznej lub innej potrzeby.

Wraz z ogłoszeniem zagrożenia epidemiologicznego, a następnie epidemii na terenie kraju pracownicy tutaj. Ośrodka podjęli działania mające na celu zmniejszyć liczbę pobieranych świadczeń z kasy. Większość podopiecznych w ramach prowadzonych działań złożyło stosowne oświadczenia umożliwiające przekazywanie świadczeń i zasiłków na rachunek bankowy.

W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego realizacja Podprogramu 2019 była wyjątkowa. Przed wprowadzeniem obostrzeń odbiór paczek żywnościowych następował samodzielnie przez klienta w wyznaczonym punkcie dystrybucji żywności. Z uwagi na szczególne okoliczności związane z sytuacją pandemii COVID-19 Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie w kwietniu 2020 r. wprowadził dla odbiorców pomocy żywnościowej udogodnienia, których celem była ochrona zdrowia beneficjentów programu – większość osób zakwalifikowanych do Programu otrzymały paczki żywnościowe bezpośrednio pod wskazany adres – miejsce swojego zamieszkania. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy udało się sprawnie przeprowadzić akcję wydawania żywności. Podczas wydawania żywności w czerwcu 2020 r. oraz sierpniu 2020 r. w celu uniknięcia zgromadzeń podczas odbierania żywności wydawanie produktów żywnościowych odbywało się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem dla poszczególnych miejscowości oraz z zachowaniem zaleconych środków bezpieczeństwa sanitarnego, w związku z czym Program został pomyślnie zrealizowany.

Pod swoje skrzydła Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie wzięł także seniorów. W ramach rządowego programu udzielane jest wsparcie osobom powyżej 70. roku życia, które zdecydowały się na pozostanie w domu. Osobom, które zgłosiły pomoc w ramach programu Wspieraj Seniora Ośrodek w 2020 r. udzielił wsparcia poprzez zrobienie zakupów oraz została zaoferowana stała pomoc OPS.

Wszyscy stanęliśmy przed wyzwaniem odnalezienia się w „nowej” rzeczywistości. Pomimo tego, że częściowo ograniczyliśmy dostęp klientów do poszczególnych działów naszego Ośrodka staramy się pracować i funkcjonować „normalnie”. Wiele spraw można załatwić telefonicznie lub emaliowo, jednak w przypadkach, w których konieczna jest wizyta klienta w Ośrodku przygotowaliśmy stanowiska pozwalające zachować dystans, aby obie strony czu-

ty się bezpiecznie i komfortowo. Klienci umawiani są na konkretny dzień i godzinę, dzięki czemu nie mamy problemu z nadmierną ilością osób znajdujących się na terenie Ośrodka. W 2020 r. częściowo ograniczyliśmy również wyjazdy w teren pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny, jednak pozostawaliśmy z klientami w stałym kontakcie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracownicy socjalni większość rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzali telefonicznie. W koniecznych przypadkach pracownicy składali wizyty w terenie z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

2.6 Środowiskowy Dom Samopomocy w Bychawie

Jest jednostką budżetową utworzoną przez Radę Miejską w Bychawie i działa w ramach środków finansowych przyznawanych przez administrację rządową.

Nadzór nad działalnością Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie sprawuje Burmistrz Bychawy. Merytoryczny nadzór nad jego działalnością sprawuje Wojewoda Lubelski poprzez Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie jest wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego.

Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie opiera się między innymi na następujących zasadach:

- podmiotowego udziału uczestników we wszystkich zajęciach organizowanych w ramach działalności domu,
- organizowanie czasu pobytu uczestników z uwzględnieniem ich indywidualnych zainteresowań, oczekiwań i potrzeb,
- pogłębianie integracji z najbliższym otoczeniem i rozwijanie kontaktów ze środowiskiem,
- realizowanie celów działalności domu poprzez rehabilitację ruchową, społeczną i zawodową osób z zaburzeniami psychicznymi w społeczności lokalnej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bychawie jest Dziennym Ośrodkiem Wsparcia, prowadzi usługi opiekuńcze oraz wszechstronne wsparcie dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi typ AC i B. Z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie korzystają osoby z następujących gmin:

- gmina Bychawa – 39 osób
- gmina Strzyżewice – 15 osób
- gmina Zakrzew – 3 osoby
- gmina Jabłonna – 4 osoby
- gmina Wysokie – 2 osoby
- gmina Krzczonów – 1 osoba.

łącznie na koniec 2020 roku wydanych zostało 64 decyzji kierujących (w tym 12 osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 2 osoby ze spectrum autyzmu), w tym kobiet – 24, mężczyzn – 40, w wieku 22 – 70 lat. W porównaniu do roku 2019 (na dzień 31.12.2019 r. – 68 decyzji kierujących) wydano o 4 decyzje więcej.

Działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie ukierunkowane są na:

- wszechstronne wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
- aktywizację społeczno-zawodową,
- podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zapewnienie miejsca pobytu, gorącego, dietetycznego posiłku zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- wsparcie psychologiczne i terapeutyczne,
- współpracę z rodzinami uczestników lub opiekunami prawnymi,
- zaspokajanie w miarę możliwości tych potrzeb, które wpływają w dużym stopniu na rozwój psychiczny: bezpieczeństwa, higienicznych, odżywiania, ruchu, odpoczynku, godności osobistej, kontaktu emocjonalnego, sensu życia, kulturalnych,
- umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, indywidualnej, grupowej, grupach wsparcia, wspieranie grup samopomocowych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Usługi terapeutyczne dla uczestników Środowiskowym Domu Samopomocy w Bychawie prowadzone są w dwóch budynkach tj. przy ul. Mikołaja Pileckiego 20 – dla 30 osób z chorobą psychiczną i przy ul. Mikołaja Pileckiego 12 – dla 30 osób z upośledzeniem umysłowym oraz niepełnosprawnością sprzężoną.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie mają zorganizowane zajęcia terapeutyczne w pracowniach: kulinarnej, plastycznej, rękodzielniczej, muzycznej, zajęcia świetlicowe, rehabilitację ruchową poprzez indywidualne i grupowe zajęcia ruchowe, zabiegi rehabilitacyjne, gry zespołowe, a także poradnictwo psychologiczne, wsparcie i pomoc pielęgniarską oraz pracę socjalną. Prowadzone są zajęcia terapeutyczne oraz realizowane projekty z zakresu rehabilitacji społeczno-zawodowej.

Na koniec 2020 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Bychawie zatrudniał 18 pracowników, wykorzystując 16,00 etatów, w tym kadry merytorycznej 12 osób (11,00 etatów).

Oba budynki Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie, w których odbywają się zajęcia spełniają standardy wymagane Rozporządzeniem Rady Ministrów. Uczestnicy są dowożeni i odwożeni busem z zapewnieniem opiekuna.

Nasza jednostka współpracowała i nadal współpracuje z wieloma instytucjami, placówkami oświatowymi, fundacjami i stowarzyszeniami na terenie powiatu i województwa lubelskiego.

W 2020 roku plan pracy dla grupy uczestników Typ AC i Typ B oraz „Kalendarz imprez integracyjnych” przyjęte do realizacji przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Bychawie, nie zostały w pełni zrealizowane, w związku z pandemią koronawirusa i zawieszeniem działalno-

ści Domu zgodnie z decyzjami Wojewody Lubelskiego. Działalność ŚDS była zawieszona od dnia 12.03.2020 r. do dnia 24.05.2020 r. oraz od dnia 19.10.2020 r. do dnia 30.11.2020 r.

Zespół aktywizująco-wspierający oraz pozostali pracownicy aktywnie wspomagali, służyli wsparciem i pomocą dla uczestników w czasie zawieszenia działalności poprzez:

- kontakty telefoniczne,
- dowóz ciepłych posiłków dla uczestników, którzy samotnie zamieszkują lub znajdują się w rodzinach niewydolnych społecznie,
- organizację paczek żywnościowych dla wszystkich uczestników z okazji Świąt Wielkanocnych, Mikołajek, Świąt Bożego Narodzenia,
- dostarczanie uczestnikom materiałów terapeutycznych do samodzielnego wykonania prac w domu, w ramach zajęć zdalnych.

W związku z pandemią koronawirusa do obydwu budynków ŚDS zakupiono bezdotykowe dozowniki płynu do dezynfekcji rąk oraz urządzenia do dezynfekcji budynków, samochodów służbowych (generatory ozonu). Pracownicy oraz uczestnicy zostali zaopatrzeni w przyłbice ochronne, maseczki, rękawiczki jednorazowe.

2.7 Przedsiębiorcy

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzona jest w systemie teleinformatycznym przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii. Do dnia 30.04.2018 r. prowadzona w oparciu o Ustawę o swobodzie działalności gospodarczej z 2 lipca 2004 roku, a od 01.05.2018 r. w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w 2020 r. na terenie Gminy Bychawa było zarejestrowanych około 585 podmiotów (przedsiębiorcy według głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej).

Tabela 14 Ilość wniosków składanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej za pośrednictwem Urzędu Miejskiego w Bychawie w ciągu 2020 roku

Lp.	Rodzaj wniosku	Liczba wniosków złożonych w Urzędzie Miejskim w Bychawie	
		rok 2019	rok 2020
1.	założenie działalności gospodarczej	68	54
2.	zmiana wpisu	187	130
3.	zmiana z zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej	50	35
4.	zmiana ze wznowieniem wykonywania działalności gospodarczej	27	20
5.	zmiana z zakończeniem wykonywania działalności gospodarczej	2	1
6.	zakończenie działalności gospodarczej	48	35

Razem	382	275
--------------	-----	-----

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Najczęściej podejmowana działalność w 2020 roku dotyczyła transportu, budownictwa, handlu detalicznego oraz konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych.

Ze względu na obostrzenia i ograniczenia związane z pandemią w 2020 r. zmniejszyła się ilość złożonych wniosków w tutejszym urzędzie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

2.8 Ochrona środowiska

2.8.1 Gospodarka odpadami

Na terenie całej Polski obowiązuje Jednolity System Segregacji Odpadów (JSSO), zgodnie z którym należy oddzielać surowce od odpadów, które nie nadają się do powtórnego przetworzenia. Dlatego też odpady komunalne zbierane są w podziale na cztery główne frakcje plus odpady zmieszane:

- PAPIER (kolor worka niebieski),
- METALE i TWORZYWA SZTUCZNE (kolor worka żółty),
- SZKŁO (kolor worka zielony),
- BIOODPADY (kolor worka brązowy).

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych i dlatego też odpady pochodzenia rolniczego (zużyte opony rolnicze, sznurki, folie, worki po nawozach itp.) oraz pochodzące z prowadzonej działalności gospodarczej nie są objęte gminnym systemem zbiórki. Gmina odbiera odpady tylko z terenów zamieszkałych, nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy nie są objęte systemem zbiórki odpadów komunalnych.

W 2020 roku 2683 gospodarstwa domowe objęte były systemem zbiórki odpadów. Ich ilość w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 27.

Tabela 15 Liczba złożonych deklaracji w latach 2019-2020

Ilość złożonych deklaracji:	2019	2020
na selektywną zbiórkę	2656	2683
na zbiórkę odpadów zmieszanych	3	-
razem	2659	2683

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Liczba deklaracji złożonych w 2020 roku zwiększyła się w stosunku do 2019 roku, natomiast zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami nie ma możliwości złożenia deklaracji na zbiórkę odpadów zmieszanych.

Tabela 16 Ilość mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji ogólnie w latach 2019-2020

	2019	2020

tereny miejskie	3978	3967
tereny wiejskie	5886	5882
razem	9864	9849

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

W porównaniu roku 2019 z 2020 ilość mieszkańców gminy objętych zbiórką odpadów zmalała o 15 osób.

Tabela 17 Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w latach 2019-2020

	2019	2020
Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1661530,71	1.790.399,91
Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1530718,86	1.624.649,80
Zaległości w opłacie śmieciowej na koniec roku:	138863,15	173.635,24
Nadpłaty z tytułu opłaty za odpady komunalne	8051,30	8.095,13
Poniesione wydatki	1634628,44	1.979.504,73
Różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami, a wpływami z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi pokrywana z budżetu gminy	103909,58	354.854,93

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jasno wskazuje, jakie koszty mogą być pokryte z wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Są to koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- jeżeli gmina przejęła obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki – koszt związany z wyposażeniem nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Żadne inne wydatki nie mogą być pokrywane z wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobranymi od mieszkańców.

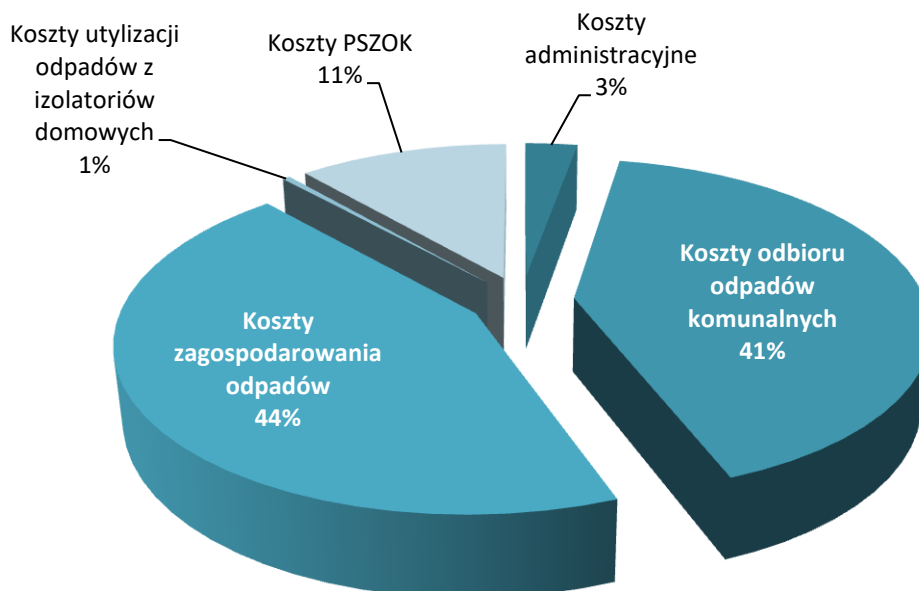
Tabela 18 Koszty funkcjonowania działu obsługi gospodarki odpadami komunalnymi (według wykonania budżetu)

	2019	2020
Koszty administracyjne (wynagrodzenia, szkolenia, sprzęt i programy komputerowe, usługi pocztowe itp.)	51423,15	55.757,83
Koszty odbioru odpadów komunalnych	785408,14	818.233,34
Koszty zagospodarowania odpadów	602573,02	869.053,55
Koszty utylizacji odpadów z izolatorów domowych	-	8.207,01
Koszty PSZOK	191333,41	224.640,00

Pozostałe (analiza gospodarki odpadami, czynsz za pojemniki)	3890,72	3.613,00
Razem:	1634628,44	1.979.504,73

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Wykres 3 Struktura wydatków związanych z gospodarką odpadami w 2020 roku

Jak widać na powyższym wykresie największą część z opłaty śmieciowej pochłaniają koszty transportu oraz zagospodarowania odpadów. Koszty te systematycznie wzrastają, gdyż ich wysokość uzależniona jest w dużej mierze od ilość transportowanych, a następnie zagospodarowanych odpadów. Średnia ilość zebranych odpadów komunalnych wszystkich grup w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Bychawa wyniosła w 2020 r. 291,66 kg. Ilość ta, jest znacznie wyższa od średniej wytworzonych odpadów w województwie lubelskim podawanej corocznie przez Główny Urząd Statystyczny. Dla 2020 r. średnia wojewódzka wynosi 234 kg, czyli o prawie 60 kg mniej niż statystyczny mieszkaniec Gminy Bychawa.

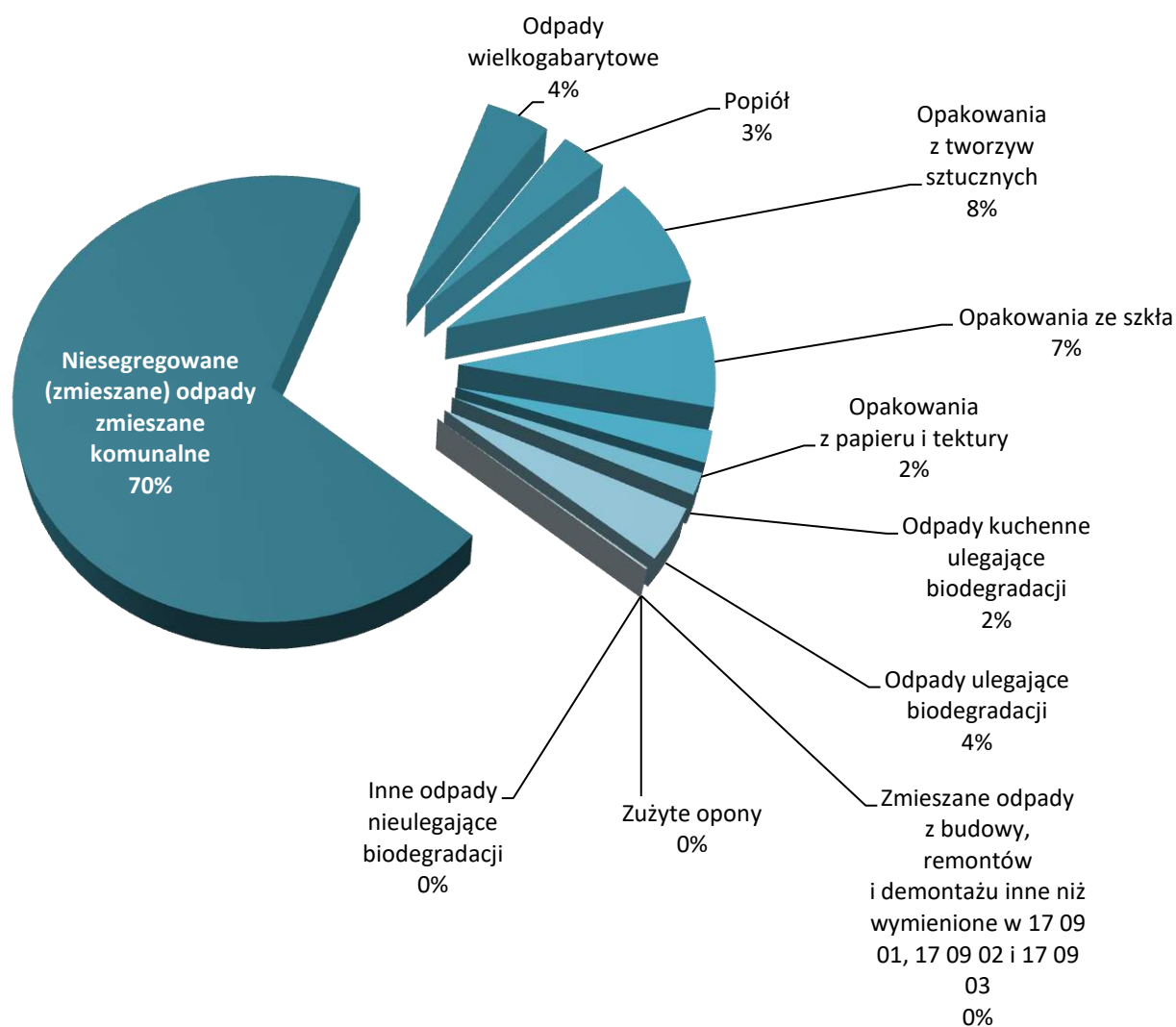
Ilości odpadów komunalnych zostały ustalone według sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne oraz według rocznego sprawozdania Burmistrza Bychawy z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2020 rok.

Tabela 19 Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru Gminy Bychawa

Kod odpadu	Rodzaj Odpadu	Masa [Mg]	
		2019	2020
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady zmieszane komunalne	1652,72	1675,571
ex20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2,6	0,00
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	80,6	104,92

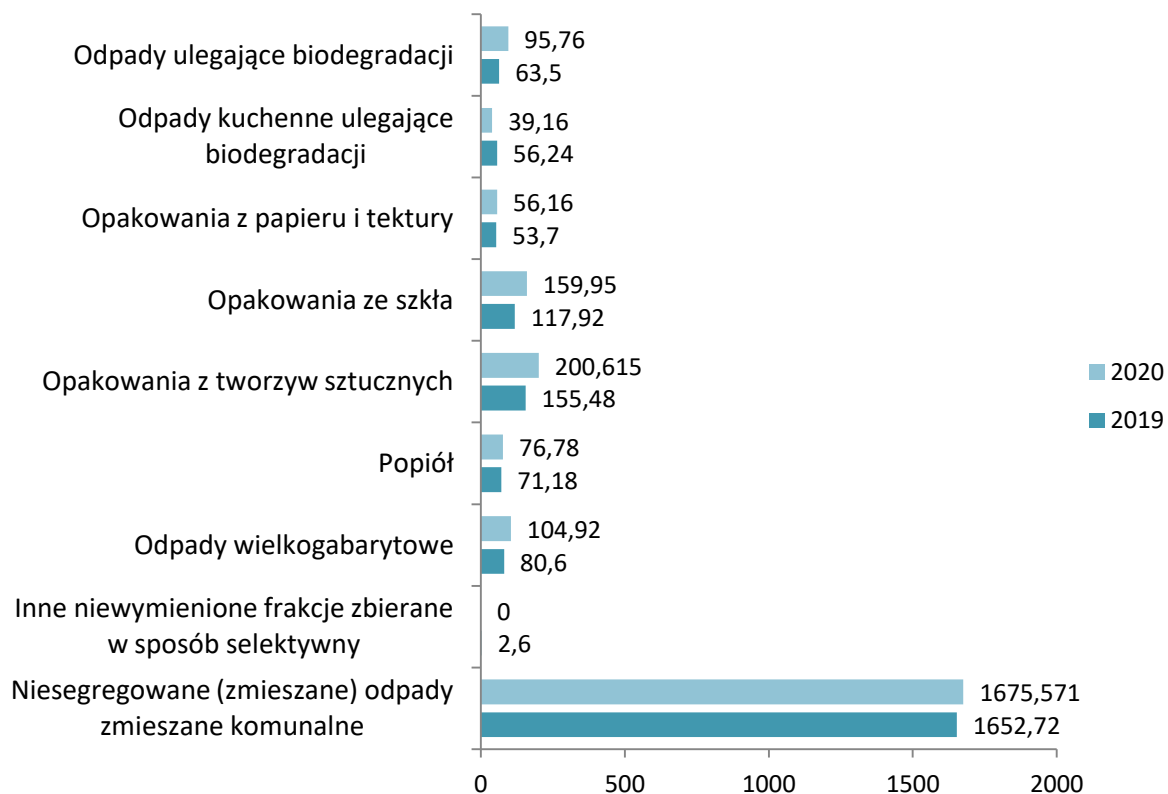
ex20 01 99 (popiół)	Popiół	71,18	76,78
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	155,48	200,615
15 01 07	Opakowania ze szkła	117,92	159,95
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	53,70	56,16
20 02 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	56,24	39,16
20 01 01	Odpady ulegające biodegradacji	63,50	95,76
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	2,22	0,46
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,94	0,00
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	9,16	0,00
16 01 03	Zużyte opony	0,00	0,16
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	2,76	2,24

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Wykres 4 Struktura odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Bychawa w 2020 r.

Jak widać największą ilość oddawanych odpadów komunalnych stanowi frakcja zmieszana czyli odpady niesegregowane. Wśród odpadów pochodzącej z selektywnej zbiórki najczęściej oddajemy opakowań z tworzyw sztucznych oraz szkła.

Wykres 5 Ilość odbieranych odpadów (w tonach) w latach 2019 i 2020

W 2020 roku w stosunku do 2019 roku wzrosła ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz opakowań z tworzyw sztucznych, szkła i papieru, zmniejszyła się natomiast ilość elektroodpadów.

Tabela 20 Struktura odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Bychawa w latach 2019-2020

Ilość odebranych poszczególnych odpadów [Mg]	2019		2020	
	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
Odpady niesegregowane	795,368	559,80	786,58	533,24
Odpady segregowane (Ex 200199)	257,14	141,80	277,62	186,34
w tym:				
szkło	56,22	61,70	65,72	81,78
papier	39,62	14,08	39,82	15,28
metale i plastik	90,12	66,02	110,92	89,28
popiół	71,18	0,00	61,16	0,00

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

W Gminie Bychawa, przy ul. Antoniego Budnego został zorganizowany PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy do punktu selektywnej zbiórki mogą dostarczyć:

- odpady komunalne ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (pod warunkiem, że sprzęt jest kompletny),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe (pod warunkiem dostarczenia czystego gruzu),
- zużyte opony samochodów osobowych,
- popiół.

Tabela Ilość odpadów (wg sprawozdania rocznego) dostarczonych do PSZOK

Kod odpadu	Rodzaj Odpadu	Masa [Mg]	
		2019	2020
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	58,08	28,00
ex21 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół z gospodarstw domowych)	40,30	49,38
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	8,88	44,46
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	7,48	8,80
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	60,00	205,00
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,00	0,02
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	23,735
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	10,525	9,215
16 01 03	Zużyte opony	15,00	75,86
17 04 05	Złom stalowy	3,278	1,78
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,6	12,7
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,00	0,76
SUMA		206,143	459,71

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w Gminie Bychawa za 2020 rok wynoszą:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania 0,0%
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metalu, tworzyw sztucznych 45,70%
- poziom recyklingu, przygotowania i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych 97%.

2.8.2 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bychawa na lata 2011-2032

Usuwanie wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych realizowane jest w ramach projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. W ramach projektu z terenu Gminy Bychawa usunięto 503,733 ton wyrobów azbestowych w tym w 2020 roku 108,177 ton.

2.9 Bezpieczeństwo publiczne – Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Bychawa funkcjonuje 15 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych są to: Stara Wieś Druga, Stara Wieś Trzecia, Gałęzów, Zaraszów-Kolonia, Gałęzów-Kolonia Druga, Olszowiec, Bychawka Druga, Bychawka Pierwsza, Zaraszów, Wola Gałęzowska, Gałęzów-Kolonia Pierwsza, Kowersk, Kosarzew Dolny-Kolonia, Zdrapy, Wola Duża. Jednostki zrzeszają blisko 350 członków, w tym 30 kobiet.

Jedenaście z nich są jednostkami typu S, posiadającymi samochody pożarnicze (łącznie 20 pojazdów), natomiast pozostałe są to jednostki typu M posiadające tylko motopompy. Zaplecze techniczne stanowi 15 strażnic z pomieszczeniami garażowymi. W dwóch budynkach: OSP Bychawka Druga i OSP Bychawka Pierwsza znajduje się ogrzewanie gazowe, pozostałe ogrzewane są elektrycznie.

Wszystkie jednostki wpisane są do Krajowego Rejestru Sądowego, natomiast do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego wpisana jest jedna jednostka OSP Stara Wieś Druga.

W 2020 roku na terenie naszej gminy miały miejsce ogółem 293 zdarzenia z czego 24 to pożary, 269 to miejscowe zagrożenia (wypadki drogowe, pompowania wody z zalanych budynków, usuwanie powalonych drzew). W zdarzeniach tych oprócz Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Bychawie udział brały także jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Bychawa.

Utrzymanie gotowości bojowej jednostek, zapewnienie bezpieczeństwa uczestniczących w akcjach ratowniczo-gaśniczych strażaków ochotników oraz ochrona przeciwpożarowa mieszkańców to zadanie własne gminy. Na działalność tą z budżetu gminy wydatkowano kwotę w wysokości: 367.519,15 zł. Wydatki dotyczyły:

- wynagrodzeń i pochodnych od tych wynagrodzeń konserwatorów sprzętu p.poż. i specjalisty wykonującego w ramach umowy zlecenia niektóre zadania z zakresu ochrony p.poż. – 36.995,63 zł.,
- zakupu wyposażenia, paliwa, materiałów remontowych, części zamiennych i umundurowania – 195.503,36 zł (w tym sfinansowane przez Fundusz Sprawiedliwości – 109.467 zł, w ramach funduszu sołeckiego – 13.394,84 zł),
- remontów budynków strażnic i usług remontowych sprzętu – 60.453,39 zł (w ramach funduszu sołeckiego – 35.104,16 zł),
- dotacji na remont garażu OSP w Starej Wsi Drugiej oraz montaż i uruchomienie selektywnego systemu powiadamiania w OSP w Olszowcu – 10.500 zł,
- ekwiwalentu za udział w akcjach – 11.445,83 zł.,
- opłat za energię elektryczną do oświetlania strażnic, gaz ziemny – 31.642,48 zł.,
- opłat za ubezpieczenie strażaków i pojazdów – 15.203,45 zł.,
- pozostałe usługi – 5.775,01 zł.

Na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych w 2020 roku pozyskano dotację z:

Starostwo Powiatowe w Lublinie – 10.000,00 zł na realizację zadania „Modernizacja garażu i zaplecze socjalnego w budynku OSP Olszowiec”

Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników – 10.000,00 zł na remont posadzki w garażu bojowym w budynku OSP w Stara Wieś Druga

Ministerstwo Sprawiedliwości dotacja z Funduszu Sprawiedliwości – 109.467,00 zł na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy:

- Bychawka Druga: ubrania specjalne kpl. 3 szt
- Bychawka Pierwsza: ubrania specjalne kpl. 3 szt. agregat prądotwórczy 1 szt., maszt oświetleniowy 1 szt.
- Gałęzów: ubrania specjalne 3 kpl., węże ssawne Grunwald 2 szt., prądownica HS 2 szt., smok ssawny GRUNWALD 1 szt., maszt oświetleniowy EPISTAR 1 szt., linki ratownicze strażackie 20 m 2 szt., tłumice gumowe 4 szt., drabina nasadkowa 2 szt., rękawice HAIX 6 par, radiotelefony MOTOROLA DP 1400 3 szt., ubranie koszarowe 1 kpl.
- Olszowiec: ubranie specjalne kpl. 3, radiotelefon HYTERA 3 szt., buty specjalne gumowe 3 pary, rękawice specjalne PATRON 3 pary, latarki do hełmów 8 szt., kominiarki 8 szt.
- Stara Wieś Druga: ubrania specjalne 3 kpl., szlifierka MAKITA 1 szt., wkrętarka MAKITA 1 szt., podkrzesywarka STIHL 1 szt., buty specjalne skórzane 1 para, ubranie specjalne wraz z hełmem ROSENBAUER 1 kpl.
- Wola Duża: agregat prądotwórczy 1 szt., maszt oświetleniowy 1 szt.
- Wola Gałęzowska: ubranie specjalne 3 kpl., radiotelefon przenośny 2 szt. maszt oświetleniowy 1 szt.

- Zaraszów: pilarka Stihl 1 szt., rękawice specjalne Patron 6 par., węże tłoczne W-52 4 szt., węże tłoczne W-75 2 szt..

Jednostki z terenu naszej gminy posiadają bogatą tradycję, niektóre z nich istnieją już ponad 100 lat. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej są organizacjami na terenie swoich miejscowości, które w dużym stopniu włączają się w życie kulturalne mieszkańców oraz dbają o poprawę ich bezpieczeństwa.

2.10 Sprawy administracyjne

2.10.1 Zatrudnienie

W Urzędzie Miejskim w Bychawie na dzień 1 stycznia 2020 roku zatrudnionych było 63 osoby tj. 61,75 etatu, w tym 41 osób na stanowiskach urzędniczych i kierowniczych urzędniczych, natomiast na dzień 31 grudnia 2020 roku zatrudnionych było 59 osób tj. 58,25 etatu, w tym 42 osoby na stanowiskach urzędniczych i kierowniczych urzędniczych.

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie Miejskim w Bychawie w roku 2020 wynosiło 59,45 etatu, w tym na stanowiskach urzędniczych i kierowniczych urzędniczych 41,21 etatu.

2.10.2 Badanie satysfakcji klientów

W dniach od 16 marca 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku zgodnie z Zarządzeniem nr 23/OW/2020 Burmistrza Bychawy z dnia 10 marca 2020 roku przeprowadzono wśród klientów Urzędu Miejskiego w Bychawie badanie ankietowe, którego celem było poznanie opinii o pracy samorządu oraz jakości usług świadczonych przez Urząd Miejski w Bychawie.

Ankieta była anonimowa. Formularz ankiety został przygotowany w formie papierowej i elektronicznej. Dostęp do formularzy ankietowych w formie papierowej zapewnili i ankiety wręczali pracownicy Urzędu w Punkcie Obsługi Interesanta, w sekretariacie burmistrza, Urzędzie Stanu Cywilnego, w Wydziale Oświaty, Spraw Społecznych i Organizacyjnych na stanowiskach – ds. działalności gospodarczej, ds. dowodów osobistych i ewidencji ludności, ds. stypendiów szkolnych, w redakcji „Głosu Ziemi Bychawskiej”; w Wydziale Finansowym na stanowiskach – ds. wymiaru podatków, ds. opłaty śmieciowej, ds. akcyzy oraz w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej na stanowiskach – ds. ochrony przyrody, ds. zagospodarowania przestrzennego, ds. gospodarki nieruchomościami i ds. zimowego utrzymania dróg gminnych. Wypełnione przez interesantów ankiety papierowe wrzucane były do urn znajdujących się w Punkcie Obsługi Interesanta oraz na korytarzach każdego z pięter Urzędu Miejskiego w Bychawie. Ankieta w formie elektronicznej została zamieszczona w postaci interaktywnego formularza na oficjalnej stronie internetowej Gminy Bychawa – www.bychawa.pl.

Wyniki badań opublikowane zostały poniżej – składa się na nie porównanie 2019 i 2020 roku.

W badaniu satysfakcji klientów Urzędu Miejskiego w Bychawie wzięło udział:

- w 2019 roku – 102 osoby
- w 2020 roku – 31 osób.

Poniżej została zamieszczona treść ankiety. Pod każdym z pytań znajduje się tabela, która ukazuje porównanie odpowiedzi udzielanych w 2019 i 2020 roku.

Proszę o wskazanie miejsca gdzie załatwił/a Pani/Pan sprawę?	Liczba udzielonych odpowiedzi – 2020 rok
Punkt Obsługi Interesanta	4
Sekretariat burmistrza	4
Urząd Stanu Cywilnego	1
Stanowisko do spraw działalności gospodarczej	0
Stanowisko do spraw dowodów osobistych i ewidencji ludności	0
Stanowisko do spraw stypendiów szkolnych	1
Redakcja „Głosu Ziemi Bychawskiej”	4
Stanowisko do spraw wymiaru podatków	0
Stanowisko do spraw opłaty śmieciowej	0
Stanowisko do spraw akcyzy	0
Stanowisko do spraw ochrony przyrody	0
Stanowisko do spraw zagospodarowania przestrzennego	14
Stanowisko do spraw gospodarki nieruchomościami	3
Stanowisko do spraw zimowego utrzymania dróg gminnych	0
Inne:	0

W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z obsługi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Bychawie (uprzejmość i kultura osobista)?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	80	78%	26	84%
Zadowolony	18	18%	5	16%
Niezadowolony	2	2%	0	0%
Bardzo niezadowolony	2	2%	0	0%

W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z terminowości i sposobu załatwienia sprawy przez pracowników Urzędu Miejskiego w Bychawie?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	70	69%	25	81%
Zadowolony	27	26%	5	16%
Niezadowolony	2	2%	1	3%
Bardzo niezadowolony	3	3%	0	0%

Jak ocenia Pani/Pan dostęp do informacji w Urzędzie Miejskim w Bychawie, formularzy i ich czytelność?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	68	67%	20	65%
Zadowolony	26	25%	10	32%
Niezadowolony	6	6%	1	3%

Bardzo niezadowolony	2	2%	0	0%
-----------------------------	---	----	---	----

Jak ocenia Pani/Pan warunki lokalowe Urzędu (stoliki, miejsca siedzące)?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	41	40%	17	55%
Zadowolony	47	46%	14	45%
Niezadowolony	9	9%	0	0%
Bardzo niezadowolony	5	5%	0	0%

Jak Pani/Pan ocenia stan czystości ładu, porządku i zieleni na terenie miasta i gminy?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	38	37%	14	45%
Zadowolony	53	52%	14	45%
Niezadowolony	8	8%	3	10%
Bardzo niezadowolony	3	3%	0	0%

Jak ocenia Pani/Pan ilość i jakość inwestycji na terenie miasta i gminy?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	27	26%	10	32%
Zadowolony	49	48%	18	58%
Niezadowolony	24	24%	3	10%
Bardzo niezadowolony	2	2%	0	0%

Jak ocenia Pani/Pan stan dróg i chodników na terenie miasta i gminy?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	18	18%	10	32%
Zadowolony	52	51%	14	45%
Niezadowolony	29	28%	7	23%
Bardzo niezadowolony	3	3%	0	0%

W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony z ilości i jakości imprez kulturalnych i sportowych?

Liczba udzielonych odpowiedzi	2019		2020	
Bardzo zadowolony	27	26%	17	55%
Zadowolony	56	55%	14	45%
Niezadowolony	14	14%	0	0%
Bardzo niezadowolony	5	5%	0	0%

Wyniki porównania i wnioski:

Porównując dane z 2019 i 2020 roku możemy stwierdzić, że ilość bardzo zadowolonych klientów Urzędu Miejskiego w Bychawie wzrosła o 11% (2019 r. – 45%; 2020 r. – 56%), zadowolonych – spadła o 2% (2019 r. – 40%; 2020 r. – 38%), niezadowolonych – spadła o 6% (2019 r. – 12%; 2020 r. – 6%), natomiast bardzo niezadowolonych – spadła o 3% (2019 r. – 3%; 2020 r. – 0%).

Liczba osób biorących udział w badaniu satysfakcji klientów Urzędu Miejskiego w Bychawie zmniejszyła się o 71 – spadek ten spowodowany jest trwającym stanem epidemii koronawirusa, który to wpływa na mniejszą liczbę osób odwiedzających bezpośrednio budynek urzędu.

2.10.3 Informacja z rejestru skarg i wniosków

W 2020 roku nie wpłynęła żadna skarga na działalność Burmistrza Bychawy, jak również nie zarejestrowano żadnych wniosków.

2.10.4 Analiza wydawanych decyzji

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w 2020 roku wyniosła 9921, tj. o 654 decyzje więcej niż w 2019 roku. Od decyzji wniesiono 6 odwołań, decyzje zostały uchylone przez organ II instancji. Wskaźnik procentowy decyzji uchylonych w stosunku do decyzji wydanych to 0,060%. W 2020 roku wydano 136 postanowień, tj. o 259 postanowień mniej niż w 2019 roku. Złożono 2 zażalenia na postanowienie, które zostało uchylone przez organ II instancji.

2.10.5 Ingerencja organów nadzoru w działalność uchwałodawczą Rady Miejskiej w Bychawie

W dniu 7 października br. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr XXI/152/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bychawa – w granicach administracyjnych, w części obejmującej § 11 i § 49 uchwały oraz załącznik nr 1 arkusz 10 w części obejmującej teren oznaczony symbolem 10.1U/KS. Dnia 7 października br. wystosowane zostało pismo do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie z wyjaśnieniami, iż nie doszło do istotnego naruszenia zasad sporządzania planu w zakresie powodującym nieważność uchwały Rady Miejskiej w całości. Dnia 14 października br. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały w części obejmującej § 11 w brzmieniu „oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych”, § 11 ust. 2 pkt 1 w brzmieniu „budowlanych” oraz § 11 ust. 2 pkt 2 w brzmieniu „budowlanych”.

W dniu 17 grudnia 2020 r. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr XXIV/179/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bychawa, w części obejmującej § 2 ust. 1 pkt 3 regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały. Jednym z obligatoryjnych elementów regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach jest określenie wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego. Rada Gminy jest upoważniona do określenia wymagań dotyczących utrzymania czystości na wszystkich częściach nieruchomości służących do użytku publicznego, nie tylko na chodnikach. W dniu 30 grudnia 2020 r. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr XXIV/179/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bychawa, we wspomnianej wcześniej części.

W dniu 31 grudnia 2020 r. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr XXV/189/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie regulaminu korzystania z parków miejskich w mieście Bychawa, w części obejmującej ust. 4 pkt 7, pkt 8 i pkt 9 załącznika Nr 1 do uchwały. Rada Miejska w Bychawie ustaliła na terenie obiektów zakazy m.in. spożywania napojów alkoholowych, zażywania środków odurzających, niszczenia urządzeń co zdaniem organów nadzoru wykracza poza granice upoważnienia przyznanego Radzie. W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. W dniu 15 stycznia 2021 r. do Urzędu Miejskiego w Bychawie wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr XXV/189/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie regulaminu korzystania z parków miejskich w mieście Bychawa, we wspomnianej wcześniej części.

2.10.6 Kontrole zewnętrzne

Tabela 21 Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w 2020 roku w Urzędzie Miejskim w Bychawie

Lp.	Podmiot kontrolujący:	Przedmiot kontroli	Zalecenia pokontrolne
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Przebudowa istniejącego targowiska miejskiego w Bychawie przeznaczonego na promocję lokalnych produktów	kontrola na etapie obsługi wniosku o płatność, przyznane dofinansowanie otrzymano w całości
2.	Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Lublinie	Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i ich aktualizacjach oraz planach działań krótkoterminowych	nie stwierdzono naruszeń

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

2.11 Spory sądowe

W 2020 roku prowadzone były następujące sprawy sądowe:

- sprawa z powództwa T. Karasia przeciwko Gminie Bychawa m.in. o zwrot potrąconej z wynagrodzenia T. Karasia kary umownej z tytułu nieterminowego wykonania umowy przez T. Karasia stwierdzonego przez inspektorów nadzoru (sygn. akt: IX GC 133/15), wartość przedmiotu sprawy wynosi: jeden milion osiemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych, do dnia dzisiejszego sprawa nie została rozpoznana nawet nieprawomocnie;
- sprawa z powództwa T. Karasia przeciwko Gminie Bychawa o zwrot potrąconych z zabezpieczenia należytego wykonania umowy kosztów usunięcia wadliwego wykonania umowy przez T. Karasia (sygn. akt: VIII GC 2466/18), wartość przedmiotu sprawy wynosi: pięć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt osiem złotych i sześćdziesiąt pięć groszy, do dnia dzisiejszego sprawa nie została rozpoznana nawet nieprawomocnie,

- sprawa z powództwa W. Rak przeciwko Gminie Bychawa m.in. o zapłatę wyższej dotacji z tytułu prowadzenia niepublicznego przedszkola (sygn. akt: i C 1194/18, poprzednia sygnatura VIII GC 2680/18), wartość przedmiotu sprawy wynosi: trzysta jedenaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych i dziewięćdziesiąt siedem groszy, do dnia dzisiejszego sprawa nie została rozpoznana nawet nieprawomocnie.

Oprócz powyższych spraw były sprawy dotyczące bieżącej realizacji dochodów Gminy Bychawa, takie jak sprawy o zapłatę należności, sprawy dotyczące ustalenia spadkobierców i sprawy egzekucyjne.

3 Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Bychawie

3.1 Realizacja uchwał mających wpływ na politykę społeczno-gospodarczą gminy

W 2020 roku Rada Miejska w Bychawie podjęła:

Uchwała Nr XVI/117/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości niezabudowanej na okres powyżej 3 lat oraz na odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na wydzierżawienie przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie części działki nr ew. 36/5 położonej przy ul. A. Budnego w Bychawie (pow. 4000 m²) w celu pregazyfikacji miasta Bychawa za pomocą stacji LNG usytuowanej na w/w działce. W dniu 12 marca 2020 r. została zawarta umowa dzierżawy na okres 15 lat. Czynsz roczny wynosi 720,00 zł netto plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVI/120/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Uchwała dotyczy udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu na przebudowę drogi powiatowej nr 2288L Kielczewice – Leśniczówka – Bychawa poprawiającej bezpieczeństwo ruchu drogowego na terenie gmin Bychawa i Strzyżewice. Kwota pomocy to 1 470 545,34 zł w trzech ratach po 490 181,78 zł w latach 2020-2022.

Uchwała Nr XVI/121/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie przedłużenia obowiązywania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Bychawa”. Uchwalony w dniu 31 marca 2016 r. „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Bychawa” obejmował lata 2014-2020. W związku, z tym że w miesiącu grudniu 2019 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach RPO WL na lata 2014-2020 na realizację projekt „Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w Gminie Bychawa”, którego realizacja miała nastąpić w latach 2020-2021 zaszła konieczność przedłużenia obowiązywania uchwalonego planu.

Uchwała Nr XVII/122/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej w Bychawie. Podejmując zadanie wyboru patrona szkoły, komisja ds. nadania imienia szkole ustaliła oczekiwania wobec kandydatów na patrona. Były to: wydarzenie o znaczącej randze historycznej dla Polski, osoba narodowości polskiej, niekwestionowany, ponadczasowy autorytet moralny, wydarzenie lub osoba będące symbolem wartości, które chcemy kształtować u uczniów naszej szkoły: patriotyzm, umiłowanie prawdy, odwaga w jej głoszeniu, praca, wiara, rzetelność, sprawiedliwość, wrażliwość. W 2018 r. zostały zgłoszone trzy kandydatury: Emilia Plater, Mikołaj Pilecki oraz Polska Niepodległa. W miesiącu wrześniu 2019 r. zostały przeprowadzone wybory, w których znaczną większością głosów zwyciężyła

Polska Niepodległa. Wyniki głosowania: Polska Niepodległa – 588 głosów, Emilia Plater – 155 głosów, Mikołaj Pilecki – 227 głosów. Powyższe wyniki świadczą o tym, że społeczność Szkoły Podstawowej w Bychawie ma świadomość niebagatelnej roli wolności w życiu każdego człowieka. Wolność jest bezsprzeczną wartością, która oznacza suwerenność, niezależność i niezawisłość jednostki. Można ją również rozumieć jako działalność grupy wolnych ludzi, którzy czynią dobro, dbają o swoją ojczyznę i postępują zgodnie z zasadami moralnymi. Wolność wiąże się zatem z odpowiedzialnością za siebie i innych. Wszyscy się z pewnością zgodzimy, że tego chcemy uczyć następnego pokolenia Polaków. W związku z tym, że Polska kilkakrotnie traciła niepodległość, głosujący chcieli okazać głęboki szacunek i wdzięczność bohaterom, którzy walczyli o wolność naszej ojczyzny. To oni nigdy nie pogodzili się z utratą niepodległości; podejmowali działania narodowowyzwoleńcze; starali się zachować język i dziedzictwo kulturowe Polski. Powszechnie znane są wielkie osobowości, które z determinacją dążyły do odzyskania niepodległości: Marszałek Józef Klemens Piłsudski, Roman Stanisław Dmowski, Wincenty Witos, Ignacy Jan Paderewski. Planowane przez szkołę działania wiążą się z tymi postaciami, którym zawdzięczamy niepodległość. Chcemy również zachęcać naszych uczniów do refleksji nad wartością wolności. Obecnie, by móc żyć w wolnej, niepodległej Polsce, młodzi ludzie muszą kultywować pamięć o bohaterach lokalnych i narodowych. Na barkach przyszłego pokolenia spocznie odpowiedzialność za nasz kraj. To młodzi ludzie będą wyznaczać kierunek rozwoju naszej szkoły, gminy, naszego kraju, dlatego tak ważne jest, by aktywnie poznawali historię swojego państwa. Okazję do tego mieli w 2018 r. podczas uroczystych obchodów stulecia Niepodległości Polski, które zaowocowały w szkole szeregiem imprez, konkursów i uroczystości. Kulminacją tych szczególnych wydarzeń była szkolna akademie „Dzień dla Niepodległej”. Uważamy, że uczniowie, których charakter będzie kształtowała Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie, będą pielęgnować to, co sercu bliskie i od pokoleń wpisane w tradycje rodzinne. Jesteśmy przekonani, że propagując ideę lokalnego patriotyzmu, zwłaszcza w czasach globalizacji, przyczynimy się do ocalenia naszej narodowej odrębności wynikającej z historii i tradycji. Pochylając się z szacunkiem nad tym, co przetrwało stulecia, chcemy wskazywać autorytety – ludzi zasłużonych dla kraju po to, by z większą świadomością poznawać bogatą i wielowiekową historię Polski oraz historię swojej Małej Ojczyzny. Dzięki temu będziemy współtworzyć jej teraźniejszość, wpływać na przyszłość. Ceremoniał szkolny związany z patronem szkoły oraz koncepcja wychowania oparta o ważne wartości tj.: patriotyzm, umiłowanie prawdy, odwaga w jej głoszeniu, praca, wiara, rzetelność, sprawiedliwość, wrażliwość, odpowiedzialność, szacunek do symboli narodowych i drugiego człowieka oraz współczesne rozumienie wolności pozwolą nam wskazywać właściwą drogę życiową naszym wychowankom i podkreślać znaczenie historyczne odzyskania przez Polskę niepodległości. Ponadto imię to obejmuje wszystkie walczące o suwerenność naszego narodu osoby z różnych okresów historycznych. Pozwala rozpatrywać kwestie związane z niepodległością przez pryzmat wielu bohaterów, którzy mogą być niekwestionowanymi autorytetami dla dzieci i młodzieży. Daje to szkole ogromne możliwości poszerzania wiedzy naszych uczniów, zarówno wiedzy dotyczącej historii całej Polski, jak i postaci związanych z naszym regionem. Społeczność szkolna uważa, że patron szkoły powinien być związany z autorytetami, wzorami patriotyzmu i tolerancji, a

wzory te winny być zrozumiałe dla młodego pokolenia i godne naśladowania. Wybór „Polski Niepodległej” na patrona naszej szkoły kładzie na nas obowiązek wierności ideałom, o które walczyli nasi przodkowie. Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki i cechy, które chcemy kształtować u uczniów, czyli bohaterstwo, patriotyzm, poświęcenie, lojalność oraz fakt, że chcemy oddać hołd walczącym za ich odwagę, heroizm i ofiarę życia, społeczność Szkoły Podstawowej w Bychawie wybrała na patrona, zbiorowego bohatera - „Polskę Niepodległą”. Nadanie naszej szkole imienia „Polski Niepodległej” pozwoli nam na pielęgnowanie wartości historycznych i poznanie bohaterskich wzorów do naśladowania. Nadając to imię, mamy okazję spełnić wobec przyszłych pokoleń najważniejszy obywatelski obowiązek. Od chwili przyjęcia imienia wszystkie wydarzenia związane z losem Polski nie będą obojętne naszej społeczności szkolnej. Staną się inspiracją do wielu działań, wytyczenia sobie nowych celów. Jeszcze bardziej zmobilizują wszystkich uczniów, rodziców i nauczycieli do wyrażania słowem i czynem patriotyzmu lokalnego i narodowego oraz przekazania kolejnym pokoleniom tradycji, historii i wartości budujących tożsamość Szkoły Podstawowej w Bychawie. Zamierzamy w przyszłości kolejne święta szkoły, które będziemy obchodzili, poświęcać różnorodnym grupom, którym zawdzięczamy Wolność Ojczyzny, np. bychawianom, którzy wzięli udział w walce o niepodległość, kobietom zaangażowanym w działania narodowowyzwoleńcze, duchownym, których wkład w zmagania o niepodległość Polski był niebagatelny, różnym okresom historycznym, w których naszej ojczyźnie odbierano wolność. w taki sposób ukierunkowane nasze działania skłonią naszych uczniów, na czym nam bardzo zależy, do docierania do rozmaitych źródeł wiedzy, poszerzania i interpretowania zdobytych wiadomości, docierania do wspomnień uczestników działań narodowowyzwoleńczych i miejsc związanych z ważnymi wydarzeniami historycznymi, a także do relacji świadków. Pragniemy również, by młodzież wzmacniała swoją identyfikację ze środowiskiem lokalnym i uświadomiła sobie znaczenie jednostki w tworzeniu historii.

Uchwała Nr XVII/123/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 2573 o pow. 20,0 m² położonej przy ul. J. Słowackiego w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta 2 marca 2020 r. Czyszn roczny w wysokości 250,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVII/124/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy dzierżawy dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 45 o pow. 500,0 m² położonej przy ul. A. Budnego w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta dnia 2 marca 2020 r. Czyszn roczny w wysokości 150,00 zł.

Uchwała Nr XVII/125/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na

zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy dzierżawy dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 2573 o pow. 200,0 m² położonej przy ul. J. Słowackiego w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2020 r. Czynnosc roczny w wysokości 140,00 zł.

Uchwała Nr XVII/126/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie zmieniająca Uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu targowiska miejskiego „Mój Rynek” położonego w Bychawie przy ul. Lubelskiej. Gmina realizowała projekt „Przebudowa istniejącego targowiska miejskiego w Bychawie przeznaczonego na promocję lokalnego produktu”. Zadania to współfinansowane było ze środków PROW na lata 2014-2020. W związku z powyższym zaszła potrzeba uchwalenia regulaminu targowiska miejskiego „Mój Rynek” położonego przy ul. Lubelskiej w Bychawie, który stanowił jeden z załączników wymaganych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego do wniosku o płatność dla w/w projektu. Regulamin targowiska miejskiego „Mój Rynek” uchwalony został uchwałą Nr XIII/97/2019 przez Radę Miejską w Bychawie w dniu 30 października 2019 r. Na etapie weryfikacji złożonego wniosku o płatność dla w/w projektu zaszła konieczność doprecyzowania niektórych zapisów uchwalonego regulaminu.

Uchwała Nr XVII/127/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bychawa w 2020 roku. Obowiązek zapewnienia właściwej opieki i ochrony nad zwierzętami bezdomnymi wynika z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122). Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi swoim zakresem obejmuje realizację takich zadań jak:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizacja części zadań została powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko w ramach umowy ze schroniskiem.

Tabela 22 Realizacja programu ochrony nad zwierzętami

	2019	2020
Liczba odłowionych psów umieszczonych	34	23

w schronisku dla zwierząt		
Liczba odłowionych psów przekazanych do adopcji	30	20
Liczba interwencji w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt	18	9

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Uchwała Nr XVII/128/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Bychawa umowy o partnerstwie w zakresie przygotowania i realizacji projektu pn. „Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Gminie Bychawa” w ramach Osi Priorytetowej 11 Włączenie społeczne. Działania 11.2 Usługi Społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Gmina Bychawa w partnerstwie z Meblove – Lublin Aleksandra Drozd z siedzibą w Lublinie zamierza przystąpić do przygotowania i realizacji projektu „Dzienny Dom Pomocy w Gminie Bychawa” w ramach Osi Priorytetowej: 11 Włączenie społeczne, Działania 11.2 Usługi Społeczne i Zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Główny cel projektu to zwiększony dostęp do wysokiej jakości usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, dzięki utworzeniu w Starej Wsi Pierwszej, gm Bychawa Dziennego Domu Pomocy z 30 zdeinstytucjonalizowanymi miejscami opieki i objęciu wsparciem 30 osób mieszkających na terenie Powiatu Lubelskiego, (a w szczególności mieszkańców gminy Bychawa) zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób starszych i niepełnosprawnych. Na partnera wiodącego projektu wskazuje się Meblove – Lublin Aleksandra Drozd. Partner Gmina Bychawa odpowiedzialna będzie za realizację przedsięwzięcia w zakresie zorganizowania transportu dla uczestników projektu.

Uchwała Nr XVII/131/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. W budżecie jest zaplanowana kwota 17 114 zł na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Do zawarcia umowy potrzebna jest zgoda Rady. Umowa dotyczy uruchomienia linii komunikacyjnej na trasie Strzyżewice – Bychawa przez Iżyce.

Uchwała Nr XVIII/132/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 113 o pow. 130 m² położonej w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2020 r. Czynnosc roczny w wysokości 300,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVIII/133/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 2573 o pow. 100,0 m² położonej przy ul. J. Słowackiego w Bychawie na okres

do 3 lat. Umowa zawarta 1 czerwca 2020 r. Czynsz roczny w wysokości 270,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVIII/134/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tych samych nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 408 położonej przy ul. Batorego w Bychawie oraz części działki nr 413/5 położonej przy ul. Rynek w Bychawie o łącznej powierzchni 36,0 m² na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2020 r. Czynsz miesięczny w wysokości 90,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVIII/135/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 1445/1 o pow. 3,0 m² położonej przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2020 r. Czynsz miesięczny w wysokości 70,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVIII/136/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obciążenia służebnością przejazdu i przechodu nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 135/1 położonej w miejscowości Bychawa. Uchwała dotyczyła ustanowienia służebności przejazdu i przechodu na działce nr 135/1 położonej w Bychawie przy ul. Sportowej w celu zagwarantowania dojazdu do działki nr 93/1, która nie posiada dojazdu do drogi publicznej. Służebność została ustanowiona na podstawie Aktu notarialnego z dnia 27 sierpnia 2020 r. REPERTORIUM A Nr 2585/2020 odpłatnie za jednorazowym wynagrodzeniem – 60,00 zł netto plus podatek Vat.

Uchwała Nr XVIII/137/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości. Uchwała dotyczyła zgody na odpłatne nabycie nieruchomości gruntowych w celu poszerzenia drogi gminnej w miejscowości Leśniczówka – działka nr 120/5 o powierzchni 29,00 m² oraz działka nr 120/7 o powierzchni 150,00 m². Nabycie nieruchomości zostało ustanowione na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 18 września 2020 r. REPERTORIUM A Nr 2905/2020 odpłatnie za jednorazowym wynagrodzeniem – 2500,00 zł z podatkiem Vat.

Uchwała Nr XVIII/143/2020 Rady Miejskiej w Bychawie zmieniająca Uchwałę w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Uchwała o pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu na budowę drogi powiatowej nr 2297L Zaraszów – Kąty – Wysokie została podjęta przez Radę. Przedstawiany projekt jest zmianą wspomnianej uchwały i dotyczy zmniejszenia kwoty o 40 983 zł po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego przez Powiat Lubelski. Kwoty zostały zmniejszone i na nie zostanie podpisana umowa.

Uchwała Nr XX/148/2020 Rady Miejskiej w Bychawie zmieniającą w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Bychawa oraz warunków i zasad korzystania z nich. Na wniosek Starostwa Powiatowego w Lublinie w/w uchwałą powstały 2 nowe przystanki komunikacyjne przy ul. Reymonta w Bychawie, których właścicielem lub zarządcą jest gmina Bychawa. W związku z powstaniem nowych przystanków komunikacyjnych w załączniku do w/w uchwały zaktualizowany został wykaz przystanków.

Uchwała Nr XX/149/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie określenia średnich cen jednostek paliwa w Gminie Bychawa na rok szkolny 2020/2021. Zgodnie z art. 39a ustawy – Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zorganizowanie bezpłatnego transportu i opieki uczniom niepełnosprawnym do placówek oświatowych albo zwrot kosztów przewozu ucznia i rodzica. Zwrot kosztów jednorazowego przejazdu będzie następował w wysokości określonej według wzoru wskazanego w tym przepisie, z uwzględnieniem liczby kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, szkoły podstawowej albo szkoły ponadpodstawowej, a także przewozu rodzica z tego miejsca do miejsca zamieszkania lub miejsca pracy, i z powrotem, liczby kilometrów przewozu drogami publicznymi z miejsca zamieszkania rodzica do miejsca pracy i z powrotem, średniej ceny jednostki paliwa w danej gminie, właściwego dla danego pojazdu, średniego zużycia paliwa w jednostkach na 100 kilometrów dla danego pojazdu według danych producenta pojazdu. w myśl art. 39a ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe średnią cenę jednostki paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny rada gminy, w drodze uchwały, uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie. Do wyliczenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie na rok szkolny 2020/2021 przyjęto średnie ceny paliw z 3 okresów (1.06.2020 r., 1.07.2020 r., 1.08.2020 r.) obowiązujące na stacjach paliw w Gminie Bychawa. Średnią cenę benzyny wyliczono z cen benzyny bezołowiowej Pb 95 i Pb 98, zaś oleju napędowego ON Electa i ON Verva. Stawki cen paliw są następujące: za 1 litr benzyny bezołowiowej- 4,36 zł, za 1 litr oleju napędowego – 4,29 zł, za 1 litr gazu LPG – 1,93 zł.

Uchwała Nr XX/151/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Udziela się pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu na 2 zadania: przebudowa drogi powiatowej nr 2278L ul. Pileckiego w zakresie wykonania opaski bezpieczeństwa w m. Bychawa w kwocie 123 302 zł oraz przebudowa drogi powiatowej nr 2278L Osmolice – Bychawka – Bychawa (ul. Pileckiego) w m. Bychawka Pierwsza i Bychawka Druga w zakresie wykonania chodnika (etap I) w kwocie 164 994 zł.

Uchwała Nr XXI/152/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bychawa – w granicach administracyjnych wraz z dokumentacją prac planistycznych. Opracowana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bychawa zrealizowana została na podstawie umowy

zamówienia publicznego z dnia 24 listopada 2019 r. Swoim zakresem obejmuje 52 indywidualne wnioski.

Uchwała Nr XXI/153/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 1604/3 o pow. 40,0 m² położonej przy ul. K. Koźmiana w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 15 września 2020 r. Czynsz roczny w wysokości 250,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXI/154/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 175/4 o pow. 40,0 m² położonej przy ul. Podwale w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 15 września 2020 r. Czynsz roczny w wysokości 250,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXI/155/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 1537/1 o pow. 1614,0 m² położonej przy ul. H. Sienkiewicza w Bychawie na okres do 3 lat. Została przygotowana umowa do podpisu, jednak wnioskodawczyni zrezygnowała z wynajęcia w/w działki.

Uchwała Nr XXI/156/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 113 o pow. 15300,0 m² położonej w Bychawie na okres do 3 lat. Została przygotowana umowa do podpisania, jednak strona nie zgłosiła się do jej podpisania.

Uchwała Nr XXI/157/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy dzierżawy dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 1125/2 o pow. 200,0 m² położonej przy ul. Armii Krajowej w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 15 września 2020 r. Czynsz roczny w wysokości 150,00 zł.

Uchwała Nr XXI/158/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu nieruchomości niezabudowanej na okres dłuższy niż 3 lata oraz na

odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy najmu nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie na okres powyżej 3 lat umowy najmu części nieruchomości niezabudowanej nr 109/2 o pow. 1170 m² położonej przy ul. Podzamcze w Bychawie. w dniu 5 października 2020 r. została zawarta umowa najmu na okres 10 lat. Czynnosc roczny w wysokości 250,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXI/159/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej położonej w miejscowości Stara Wieś Pierwsza, gmina Bychawa. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Bychawa, położonej w miejscowości Stara Wieś Pierwsza, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka Nr 353 o powierzchni 0,0842 ha. Działka została sprzedana za kwotę 8856,00 zł plus 23% podatku Vat.

Uchwała Nr XXI/160/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obciążenia służebnością przejazdu i przechodu nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów jako działka nr 144 i działka nr 1479 położonych w miejscowości Bychawa, gmina Bychawa. Uchwała dotyczyła ustanowienia służebności przejazdu i przechodu na działkach nr 144 i 1479 położonych w Bychawie w celu zagwarantowania dojazdu do działki nr 110/4, która nie posiada dojazdu do drogi publicznej. Służebność została ustanowiona na podstawie Aktu notarialnego z dnia 1 lutego 2021 r. REPERTORIUM A Nr 507/2021 odpłatnie za jednorazowym wynagrodzeniem – 3480,00 zł netto plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXI/161/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości. Uchwała dotyczyła ustanowienia na rzecz PGE Dystrybucja S.A. ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na działkach nr 433, 761, 845, 876/1, 876/2, 903, 1104/5 będących własnością Gminy Bychawa, budowy stacji transformatorowej oraz elektroenergetycznych linii kablowych nN i SN wraz z RHDPE. Umowa zawarta w dniu 23 listopada 2020 r. Wartość wynagrodzenia za ustanowienie służebności na nieruchomościach: 3 500,00 zł razem z podatkiem Vat.

Uchwała Nr XXII/165/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 883 o pow. 25,0 m² położonej przy ul. 1 Maja w Bychawie na okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 października 2020 r. Czynnosc roczny w wysokości 230,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXII/166/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyrażenia zgody na zawarcie pomiędzy tymi samymi stronami – po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat – umowy najmu dotyczącej tej samej nieruchomości, tj. części nieruchomości stanowiącej część działki nr 680/7 o pow. 162,0 m² położonej przy ul. S. Wyspiańskiego w Bychawie na

okres do 3 lat. Umowa zawarta w dniu 1 października 2020 r. Czynsz roczny w wysokości 120,00 zł plus podatek Vat.

Uchwała Nr XXII/167/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości. Uchwała dotyczyła ustanowienia na rzecz PGE Dystrybucja S.A. ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na działkach nr 189/6, 189/7, 796/1, 1501, 1479 będących własnością Gminy Bychawa, budowy stacji transformatorowej oraz elektroenergetycznych linii kablowych nN i SN wraz z RHDPE. Umowa zawarta w dniu 23 listopada 2020 r. Wartość wynagrodzenia za ustanowienie służebności na nieruchomościach: 5 426,00 zł razem z podatkiem Vat.

Uchwała Nr XXII/168/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wsparcia Seniorów. Program dotyczy przedstawienia sytuacji Seniorów w Gminie Bychawa, określa cele i wynikające z nich działania na rzecz wsparcia seniorów.

Uchwała Nr XXII/170/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu. Zarząd Województwa Lubelskiego zwrócił się z prośbą do gminy Bychawa o udzielenia pomocy finansowej w kwocie 97 000 zł na prawoskręt na skrzyżowaniu ulicy Partyzantów z ulicą M. J. Piłsudskiego.

Uchwała Nr XXII/171/2020 Rady Miejskiej w Bychawie zmieniającą uchwałę w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Uchwała dotyczy ostatecznej wysokości udziału Gminy Bychawa w kosztach zadania budowy chodnika przy ul. Pileckiego. Pomoc udzielona przez gminę wynosi 139 923 zł.

Uchwała Nr XXIII/174/2020 Rady Miejskiej w Bychawie zmieniającą uchwałę w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu. Planuje się udzielić z budżetu Gminy Bychawa pomocy finansowej Samorządowi Powiatu Lubelskiego w formie dotacji z przeznaczeniem na dofinansowanie organizacji świadczenia usług w zakresie transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych przebiegających przez teren Gminy Bychawa w kwocie 19 591 zł.

Uchwała Nr XXIII/175/2020 Rady Miejskiej w Bychawie zmieniającą uchwałę w sprawie udzielenia przez Gminę Bychawa pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu. Planuje się udzielić z budżetu Gminy Bychawa pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu w formie dotacji z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania „Budowa dodatkowego pasa ruchu dedykowanego do skrętu w prawo w ramach I etapu rozbudowy drogi wojewódzkiej Nr 834 Bełżyce – Niedzwica Druga – Bychawa – Stara Wieś Trzecia od km 26+075 do km 26+536 z rozbudową skrzyżowania z droga powiatową nr 2287L w Bychawie” w kwocie 117 226,87 zł.

Uchwała Nr XXIV/176/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Bychawa na lata 2020-2023. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r.

poz. 713 ze zm.) do zadań własnych gminy należą sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Ponadto art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek sporządzenia na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami. Program ten na podstawie art. 87 ust. 3 cytowanej wyżej ustawy zostaje przyjęty przez radę po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Gminny Program Opieki nad zabytkami Gminy Bychawa na lata 2020 -2023 został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pismem nr KD.5120.5.2.2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. Celem programu opieki nad zabytkami Gminy Bychawa na lata 2020-2023 jest określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami w gminie. Opracowany program stanowi element polityki samorządowej. Jest dokumentem uzupełniającym w stosunku do pozostałych aktów planowania gminnego.

Uchwała Nr XXIV/177/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021. Obowiązek uchwalania przez Radę Miejską w Bychawie Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi wynika z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program współpracy jest podstawowym dokumentem regulującym zasady współpracy i relacje samorządu Gminy Bychawa z trzecim sektorem. Wyznacza katalog działań, które będą w kolejnym roku realizowane przez Gminę wspólnie z organizacjami pozarządowymi. W dokumencie tym wskazane są zasady przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym, cele oraz obszary współpracy niefinansowej. Program współpracy został poddany konsultacjom z organizacjami pozarządowymi i podmiotami. W tym celu projekt Programu został zamieszczony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bychawie, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu, na stronie internetowej: www.bychawa.pl oraz przekazany organizacjom pozarządowym i innym podmiotom. Konsultacje przedmiotowego Programu przeprowadzono w terminie od 4 listopada 2020 r. do 18 listopada 2020 r. W wyniku przeprowadzonych konsultacji uwag do projektu nie wniesiono. Rada Miejska w Bychawie corocznie uchwała ww. Program.

Uchwała Nr XXIV/179/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bychawa. Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach stanowi wykonanie ustawowego upoważnienia wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązującego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do określenia:

- Wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.
- Rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym porządkowym i technicznym.
- Częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

- Innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.
- Obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.
- Wymagań utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach
- Wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzenia.

Wprowadzenie nowego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bychawa związane jest ze zmianą zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym zmianą częstotliwości odbioru odpadów i katalogu odpadów selektywnie zbieranych przez właścicieli nieruchomości.

Katalog odpadów przyjmowanych przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych został rozszerzony o następujące odpady:

- papier, w tym tektura, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury,
- metale, w tym opakowania z metali,
- tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych,
- szkło bezbarwne i kolorowe, w tym odpady opakowaniowe ze szkła,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady niebezpieczne,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

Ponadto częstotliwość odbioru odpadów komunalnych oraz bioodpadów z terenów nieruchomości położonych poza granicami administracyjnymi miasta Bychawa została zwiększona w okresie od kwietnia do października i odbywać się będzie raz na dwa tygodnie, zaś w okresie od listopada do marca raz w miesiącu. Dotychczasowa częstotliwości wynosiła w okresie od maja do września dwa razy w miesiącu, zaś w okresie od października do kwietnia raz w miesiącu.

Uchwała Nr XXIV/180/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów. Uchwała określa usługi, które będą świadczone przez Gminę Bychawa w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości zgodnie z ustaloną częstotliwością, sposób świadczenia usług przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nie-

ruchomości. Konieczność podjęcia niniejszej uchwały związana jest ze zmianą zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym zmianą częstotliwości odbioru odpadów i katalogu odpadów selektywnie zbieranych przez właścicieli nieruchomości oraz postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bychawa.

Uchwała Nr XXIV/182/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Uchwała dotyczy wprowadzenie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku od 01.01.2021 r. Kwota zwolnienia wynosi 1 zł od miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla jednego mieszkańca. Podstawą ubiegania się o w/w zwolnienie jest złożenie przez właściciela nieruchomości nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwała Nr XXIV/183/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Uchwała dotyczy zmiany formularza deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2021 r. Formularz został dostosowany do obowiązujących przepisów prawa. Po wprowadzeniu odrębną uchwałą Rady Miejskiej w Bychawie zwolnienia części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku zaszła konieczność zamieszczenia we wzorze deklaracji informacji dotyczącej posiadania przez składającego deklarację kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne. w związku z powyższym zmianie uległ również sposób ustalenia wysokości opłaty. Załącznik nr 2 do uchwały dotyczy deklaracji składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Uchwała Nr XXIV/184/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Bychawa na 2021 r. Uchwała dotyczy obniżenia średniej ceny skupu żyta. Cena ta na 2021 r. ogłoszona została w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2020 r. i wynosi 58,55 zł za 1 dt. Przyjęto obniżenie ogłoszonej przez Prezesa GUS ceny żyta do wysokości 38,00 zł za 1 dt, czyli do wysokości obowiązującej na terenie Gminy Bychawa w roku 2020.

Uchwała Nr XXIV/185/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Bychawa. Nowelizacja wyżej wymie-

nionej uchwały dotyczy zmiany przepisów regulujących udzielanie pomocy w ramach pomocy de minimis. Zwolnienia w podatku od nieruchomości udzielane były na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. W/w rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. i mogło być stosowane do 31 grudnia 2020 r. W dniu 2 lipca 2020 r. Komisja Unii Europejskiej wydała rozporządzenie (UE) 2020/972 przedłużające o trzy lata okres obowiązywania w/w rozporządzenia. w związku z powyższym, aby zachować płynność w stosowaniu zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Bychawa, stanowiących pomoc de minimis, należało wprowadzić w/w uchwałę.

Uchwała Nr XXIV/186/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających gminie Bychawa lub jej jednostkom organizacyjnym, a także warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania tych ulg. Podjęta uchwała stanowi, że ulgi mogą być pomocą de minimis w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. W/w rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. i mogło być stosowane do dnia 31 grudnia 2020 r. Aby zachować płynność w stosowaniu ulg, które stanowią pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie, należało znowelizować w/w uchwałę z okresem obowiązywania do 31 grudnia 2023 r. (w przypadku pomocy de minimis) lub do 31 grudnia 2027 r. (w przypadku pomocy de minimis w rolnictwie).

Uchwała Nr XXV/187/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024. Dokument ten wyznacza cele i działania, których wdrożenie w znaczny sposób przyczynia się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizuje jego skutki.

Uchwała Nr XXV/188/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) i ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), zobowiązuje gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii. Realizacja tych zadań została ujęta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, uchwalanym corocznie przez Radę Miejską w Bychawie. Głównym celem Programu jest propagowanie wiedzy w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu oraz narkotyków, podejmowanie działań zmierzających do zmiany wzorców spożywania tych substancji oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie By-

chawa w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Uchwała Nr XXV/189/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie regulaminu korzystania z parków miejskich w mieście Bychawa. Uchwała dotyczy zasad i trybu korzystania z parków miejskich położonych w Bychawie. Podjęta została w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie korzystających z parku, ochronę przed dewastacją urządzeń i obiektów parkowych oraz w celu zachowania i utrzymania walorów przyrodniczych parku. Uchwalenie regulaminu nałoży na osoby korzystające z parków obowiązek stosowania norm i zasad.

Uchwała Nr XXV/190/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty i ustalenia stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwała dotyczy zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2021 r. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina ma obowiązek pokrywać koszty odbierania, transportu, utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej oraz edukacji ekologicznej. Planowane koszty związane z funkcjonowaniem systemu w 2021 r. wynoszą 2 252 642,00 zł. Na wydatki te składają się wyższe kwoty zagospodarowania odpadów w RIPOK-u w Beżycach w stosunku do roku 2020, podwyższone koszty transportu odpadów oraz wyższe koszty utrzymania PSZOK-u w Bychawie. Szacowane wpływy na podstawie stawek obowiązujących przed podjęciem uchwały wynosiły w granicach 1 600 000,00 zł, nie uwzględniając przy tym ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowym kompostowniku. Uchwała zakłada zmniejszenie wpływu środków dopłacanych z budżetu gminy do kosztów funkcjonowania systemu. Wprowadzono stawkę 17 zł od jednego mieszkańca w przypadku, gdy odpady są zbierane w sposób selektywny. Druga stawka opłaty pozostaje niezmienną i wynosi 56,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca – w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Uchwała Nr XXV/192/2020 Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości. Uchwała dotyczyła ustanowienia na rzecz PGE Dystrybucja S.A. ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu na działce nr 174 będącej własnością Gminy Bychawa, budowy stacji transformatorowej oraz elektroenergetycznych linii kablowych nN i SN wraz z RHDPE. Zostanie podpisana umowa na udostępnienie w/w nieruchomości.

Uchwała nr V/38/2019 Rady Miejskiej w Bychawie z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Program ma na celu wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez poprawę jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców, zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych oraz umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Uchwała nr XXVII/177/2019 z dnia 23 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Bychawy na lata 2019-2023. Lokalny Program Rewitalizacji Bychawy na lata 2019-2023 opracowany został zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Rozwoju oraz wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji w perspektywie finansowej 2014-2020.

Rewitalizacja jest jednym z kluczowych obszarów wspieranych z funduszy europejskich w latach 2014-2020. Kojarzy się głównie z odnawianiem miast, parków czy wyremontowaniem istniejących budynków instytucji kultury. Jednakże, dzisiejsze podejście do rewitalizacji jest znacznie szersze. Najważniejszymi aspektami w tej dziedzinie stały się kwestie społeczne i ekonomiczne, dlatego celem podejmowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Bychawa na lata 2019-2023 działań jest podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, przede wszystkim ze względu na zdiagnozowane tam problemy społeczne, jak również występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Uwarunkowania te wymogły przeprowadzenie szczegółowej diagnozy całego obszaru miasta w oparciu o obowiązujące kryteria prawne i merytoryczne. W wyniku dokonanych diagnoz i analiz wyznaczono obszar rewitalizacji charakteryzujący się występowaniem zjawisk o charakterze kryzysowym, a więc wymagających interwencji, na których koncentrują się działania.

Działania podjęte w zakresie realizacji LPR:

- Budowa oświetlenia drogowego przy drodze wojewódzkiej nr 834 w Bychawie ul. Partyzantów obejmująca linię oświetleniową o długości ok. 0,68 km z 16 opraw świetlnymi ujęte w projekcie: „**Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w gminie Bychawa**” dofinansowanego z działania 5.5 Promocja niskoemisyjności z RPO WL na lata 2014-2020.
- Obszar ujęty w projekcie: „**Poprawa dostępności do obiektów dziedzictwa naturalnego poprzez zagospodarowanie przestrzeni przy zalewie w Bychawie**” dofinansowanego z działania 7.1 Dziedzictwo Kulturowe i naturalne – projekty lokalne RPO WL na lata 2014-2020 w całości zlokalizowany jest w obszarze rewitalizacji określonym w/w uchwałą.

Uchwała nr XVI/94/2015 z dnia 29 grudnia 2015 w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Bychawa na lata 2016-2023”. Strategia Rozwoju Gminy Bychawa na lata 2016-2023 jest wynikiem procesu aktualizacji wcześniej obowiązującego dokumentu i dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Horyzont czasowy niniejszej strategii został dostosowany do obecnej perspektywy finansowej UE 2014-2020 z uwzględnieniem dodatkowego okresu związanego z zarządzaniem finansowym funduszami pomocowymi Unii Europejskiej i obejmuje lata 2016-2023. Dokument ten, wskazuje główne obszary, których wsparcie jest konieczne do wywołania pozytywnych procesów gospodarczych i społecznych, a także jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego.

W strategii wyznaczone zostały do realizacji 4 obszary strategiczne, uszczegółowione przez cele strategiczne i operacyjne:

- Obszar gospodarczy,
- Obszar przestrzenny,
- Obszar społeczny,
- Obszar wsi i rolnictwa.

Przyjęto założenie, że ocena efektów wdrażania strategii zostanie przeprowadzona na podstawie wskaźników oraz na podstawie zrealizowanych kluczowych projektów i zadań inwestycyjnych, jakie udało się zrealizować Gminie Bychawa i jej podległym jednostkom.

Tabela 23 Ocena wskaźników monitorujących realizację „Strategii Rozwoju Gminy Bychawa na lata 2016-2023” (odbywa się raz w roku po opublikowaniu przez GUS danych za rok poprzedni)

Wskaźniki monitorujące realizację Strategii Rozwoju Gminy Bychawa na lata 2016-2023	Jednostka	Źródło weryfikacji	2018	2019	2020
Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych	ha	BDL GUS	7,86	7,93	7,98
Powierzchnia gruntów poddanych pracom scaleniowym	ha	Dane JST	0	0	0
Liczba gospodarstw ekologicznych	szt.	www.eko.lodrakonskowska.pl/ekologia.php	3*	0	0
Liczba zorganizowanych szkoleń dla rolników	szt.	Dane JST	25**	20**	2**
Wskaźnik przedsiębiorczości	podmioty/ 10000 os.	BDL GUS	649	741	bd
Pracujący na 1000 mieszkańców	os.	BDL GUS	123	119	bd
Powierzchnia nowych terenów inwestycyjnych	ha	Dane JST	0	0	0
Liczba wykreowanych produktów turystycznych w oparciu o potencjał Gminy Bychawa	szt.	Dane JST	0	0	0
Liczba odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego wpisanych do Wojewódzkiego rejestru zabytków	szt.	Dane JST	0	0	0
Liczba wydanych folderów, map, przewodników promujących Gminę Bychawa	szt.	Dane JST	0	0	1 kulinarny
Liczba przedsiębiorstw realizujących projekty z zakresu efektywności energetycznej i instalacji OZE	szt.	System informatyczny monitoringu i kontroli finansowej funduszy strukturalnych i funduszu spójności	bd	bd	bd

Powierzchnia terenów poddanych działaniom rewitalizacyjnym	ha	Dane JST	0	0	0
Długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg: gminnych powiatowych	km	Dane JST	1,514 km 1,255 km	2,2 km 2,112 km	3,219 km 4,549 km
Udział ludności korzystającej z infrastruktury wodociągowej	%	BDL GUS	100	100	100
Udział ludności korzystającej z infrastruktury kanalizacyjnej	%	BDL GUS	31,76	32	32
Liczba budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, w których wykorzystano odnawialne źródła energii	szt.	Dane JST	1387	1388	26
Liczba budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, które poddano działaniom termo modernizacyjnym	szt.	Dane JST	1	0	0
Liczba zorganizowanych szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	szt.	Dane JST	1- projekt Gmina 1- projekt OPS	bd	1-projekt OPS
Liczba zorganizowanych imprez promujących dziedzictwo kulturowe i tradycje gminy	szt.	Dane JST	4	4	0
Liczba nowo utworzonych żłobków lub klubów dziecięcych	szt.	Dane JST	0	0	0
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	os.	BDL GUS	1464	1449	bd
Wielkość środków unijnych pozyskanych przez gminę na własne projekty rozwojowe na 1 mieszkańca w perspektywie finansowej UE 2014-2020	tys. zł/ mieszka- kańca	System informa- tyczny monito- ringu i kontroli finansowej fun- duszy struktural- nych i funduszu spójności	bd	bd	bd
Udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków z budżetu JST	%	BDL GUS	bd	13,9	bd
Liczba nowych e-usług udostępnionych dla mieszkańców gminy w ramach rozwoju administracji elektronicznej	szt.	Dane JST	0	0	0

*liczba gospodarstw agroturystycznych – stan według gminnej ewidencji innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie

**dane uzyskane z Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bychawie

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Uchwała Nr XVIII/108/2016 r. Rady Miejskiej w Bychawie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Bychawa”. Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, koncentrującym się na zwiększeniu efektywności energetycznej, wzroście wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie korzyści ekonomicznych, społecznych, a także w głównej mierze środowiskowych. Plany gospodarki niskoemisyjnej są narzędziem mającym przyczynić się m.in. do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym „3x20” do roku 2020, tj.:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do 1990 r.,
- zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r.,
- zwiększenia efektywności energetycznej w roku 2020 o 20%.

Tabela 24 Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bychawa w latach 2019-2020

Tytuł projektu	Wartość projektu	Zakres rzeczowy
Budowa i modernizacja niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w Gminie Bychawa	1.410.314,49 zł w tym dofinansowane RPO WL w wysokości 941.493,01 zł	budowa 11,4 km linii oświetleniowej, 182 punktów świetlnych/
Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w trosce o środowisko naturalne na terenie Gminy Bychawa	8.289.307,71 zł w tym dofinansowane RPO WL w wysokości 6.938.142,56 zł	Montaż 846 instalacji solarnych, 242 kotłów opalanych biomasą

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Tabela 25 Wskaźniki osiągnięte dzięki realizacji założeń PGN

	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE [MWht/rok]	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO ₂] (CI 34)
Zwiększenie efektywności energetycznej budynku w Zaraszowie	74,60	84,80
Budowa i modernizacja niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w Gminie Bychawa	-	19,43
Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w trosce o środowisko naturalne na terenie Gminy Bychawa	7251,88	3233,20
Razem	7326,48	3337,43

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Uchwała Nr IV/27/2014 Rady Miejskiej w Bychawie z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bychawa na lata 2014-2019 z perspektywą do 2021 roku” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bychawa na lata 2014-2019 z perspektywą do 2021 roku”. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem określającym cele i zadania administracji

państwa i samorządów w zakresie ochrony środowiska, rozsądnej i racjonalnej gospodarki jego zasobami.

„Program ochrony środowiska dla gminy Bychawa na lata 2014-2019 z perspektywą do 2021 roku” jest zarówno długoterminowym planem strategicznym do roku 2021 jak też planem wdrożeniowym na lata 2014-2019. Jest też aktualizacją i kontynuacją dotychczasowego „Programu ochrony środowiska dla gminy Bychawa” sporządzonym w roku 2004.

Podstawowym zadaniem programów ochrony środowiska ma być pomoc w rozwiązywaniu istniejących problemów, jak również przeciwdziałanie zagrożeniom, które mogą pojawić się w przyszłości. Opracowane na wszystkich szczeblach Programy Ochrony Środowiska winny uwzględniać aktualną sytuację i specyfikę jednostek wchodzących w ich skład.

Opracowany dla Gminy Bychawa Program Ochrony Środowiska inwentaryzuje aktualny stan środowiska i system monitorowania jego zmian oraz określa niezbędne działania dla ochrony środowiska w ścisłym powiązaniu z głównymi kierunkami rozwoju powiatu lubelskiego. Program ten stanowi płaszczyznę koordynacji działań w skali ponadlokalnej na rzecz środowiska. Określa on ramy działań w takich dziedzinach jak ochrona zlewni rzek i obszarów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz gospodarka odpadami. Program uwzględnia uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, w tym ekologiczne, przestrzenne, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania rozwoju gminy, określa priorytetowe działania ekologiczne oraz harmonogram zadań ekologicznych. Poniżej przedstawiony jest także dokładny opis uwarunkowań realizacyjnych dokumentu, jego wdrożenie, ewaluacja i monitoring. Główne funkcje „Programu ochrony środowiska dla gminy Bychawa na lata 2014-2019” to:

- realizacja polityki ekologicznej państwa na terenie gminy Bychawa,
- strategiczne zarządzanie regionem w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
- wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju,
- przekazanie informacji na temat zasobów środowiska przyrodniczego oraz stanu poszczególnych komponentów środowiska,
- przedstawienie problemów i zagrożeń ekologicznych, proponując sposoby ich rozwiązania w określonym czasie,
- podstawa do ubiegania się o środki finansowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- organizacja systemu informacji o stanie środowiska i działaniach zmierzających do jego poprawy.

Tabela 26 Wskaźniki efektywności realizacji celów programu

L.p.	Wskaźniki	Dane za 2020 rok
Ochrona przyrody i krajobrazu		
1.	Obszary natura 2000	Brak
2.	Parki krajobrazowe	Brak
3.	Rezerваты przyrody	„Podzamcze”
4.	Obszary chronionego krajobrazu	„Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu”
5.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Brak
6.	Użytki ekologiczne	Brak

7.	Pomniki przyrody	4
Lasy		
8.	Lesistość gminy	8,4%
Ochrona powietrza atmosferycznego		
9.	Klasa czystości powietrza miasta wg kryteriów ochrony zdrowia i wskaźników	C (pył PM10, BaP)
10.	Klasa czystości powietrza miasta wg kryteriów ochrony roślin i wskaźników	A
Ochrona wód		
11.	Długość sieci kanalizacyjnej	26,9 (przyłącza 5,9)
12.	Długość sieci wodociągowej (tylko na terenie gminy Bychawa)	216
13.	Ilość przyłączy kanalizacyjnych	730 (668 przyłączy do budynków jedno- i wielorodzinnych)
14.	Ilość przyłączy wodociągowych	3158 (3006 przyłączy indywidualnych)
15.	Stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej	10,37%
16.	Stosunek ilości przyłączy kanalizacyjnych do wodociągowej	23,12%
17.	Jakość wód powierzchniowych (stan lub potencjał JCW)	zły
18.	Stan ilościowy wód podziemnych	Dobry
	Stan jakościowy wód podziemnych	Dobry
Ochrona gleb		
19.	Grunty zdegradowane i zdewastowane	b.d.
20.	Ekologiczne gospodarstwa rolne	b.d.
21.	Ilość zebranych odpadów komunalnych	2412,816 Mg
22.	Ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych	552,685 Mg
23.	Udział frakcji zebranej selektywnie we wszystkich zebranych odpadach komunalnych	22,90%
24.	Ilość gospodarstw objętych zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych	2683
Energia odnawialna		
25.	Udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii	b.d.
26.	Instalacje solarne na budynkach prywatnych	1246
27.	Instalacje solarne na budynkach publicznych	8
28.	Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne	
29.	Redukcja emisji zanieczyszczeń	
Ochrona przed hałasem		
30.	Ilość punktów pomiarowych z przekroczonymi normami hałasu	b.d.

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

3.2 Zagospodarowanie przestrzenne

Gospodarka przestrzenna w gminie regulowana jest przez dwa podstawowe rodzaje dokumentów:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego – dokument kreujący politykę przestrzenną, obejmujący obszar gminy w jej granicach, reguluje ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego,
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego – dokument stanowiący akt prawa miejscowego, mający charakter wieloletniego programu działań w sferach przestrzeni, urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki, zmierzającego do zapewnienia harmonii funkcjonalno-przestrzennej obszaru, na jego podstawie wydawane są pozwolenia na budowę.

Gmina Bychawa posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, które obejmują obszar całej gminy. W związku z tym, nie ma konieczności wydawania decyzji administracyjnych w celu udzielenia pozwolenia na budowę.

Dbając o interes mieszkańców oraz przedsiębiorców Gminy Bychawa w dniu 27 kwietnia 2019 roku zostały podjęte uchwały Rady Miejskiej w Bychawie w sprawie:

- przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bychawa (uchwała nr XXVIII/198/2019)
- przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bychawa – w granicach administracyjnych (uchwała nr XXVIII/197/2019)
- Zmiana miejscowego planu miasta Bychawa – w granicach administracyjnych została uchwalona uchwałą nr XXI/152/2020 Rady Miejskiej w Bychawie z dnia 2 września 2020 r.

Nadal trwają prace nad zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bychawa.

3.3 Kupno/sprzedaż mienia gminnego

W roku 2020 Gmina Bychawa zbyła jedną działkę niezabudowaną o numerze ew. 110/4 w Bychawie o powierzchni 0,6016 ha i trzy lokale mieszkalne. Do budżetu z tego tytułu wpłynęło 78 549,60 zł, z czego ze sprzedaży lokali 64 753,60 zł, a z tytułu zbycia gruntów 13 796,00 zł.

Gmina z mocy prawa, nieodpłatnie nabyła, na podstawie decyzji komunalizacyjnych 2 działki na terenie gminy Bychawa o powierzchni 0,7661 ha sklasyfikowane jako drogi (działka nr ew. 686/2 w miejscowości Gałęzów i nr 306 w miejscowości Leśniczówka). Gmina zakupiła od osoby fizycznej 2 działki (nr ew. 120/5 i 120/7) na terenie gminy Bychawa o powierzchni 0,0179 ha pod poszerzenie drogi gminnej 112543L w m. Leśniczówka. Koszt zakupu działek to 3.716,60 zł.

4 Działalność inwestycyjna

4.1 Infrastruktura drogowa

Komunikacja na terenie gminy oparta jest wyłącznie o sieć dróg kołowych tj.:

- 3 drogi wojewódzkie: nr 842 relacji Rudnik Szlachecki – Wysokie o długości 7,441 km; nr 834 relacji Bełżyce – Stara Wieś o długości 12,491 km; nr 836 relacji Bychawa – Kęblów (Paski) o długości 5,906 km. Łączna długości dróg wojewódzkich na terenie gminy wynosi: 25,838 km.
- 16 dróg powiatowych o łącznej długości 79,15 km z czego 71,92 km posiada nawierzchnię asfaltową natomiast 7,23 km to drogi o nawierzchni gruntowej.
- 66 dróg gminnych publicznych o łącznej długości 98,64 km.
- Poza granicami administracyjnymi miasta Bychawa zlokalizowane jest 88,891 km z czego 43,461 km posiada nawierzchnię asfaltową, a 45,430 km nawierzchnie gruntową.
- Wśród dróg posiadających nazwy, na terenie miasta Bychawa znajduje się 21 dróg gminnych publicznych o łącznej długości 9,749 km z czego 8,785 km posiada nawierzchnię asfaltową natomiast 0,964 km to drogi o nawierzchni gruntowej.
- Uzupelnienie w/w sieci drogowej stanowią działki będące drogami dojazdowymi z nawierzchnią gruntową o łącznej powierzchni ok. 81 ha.
- Na początek roku 2020 gminne drogi asfaltowe stanowiły 49% wszystkich dróg gminnych, natomiast na dzień 31 grudnia 2020 roku wskaźnik ten wynosi 53%.

W 2020 roku na drogach zlokalizowanych na terenie gminy Bychawa realizowano następujące zadania budowlano-remontowe:

Drogi wojewódzkie – wspólnie z Samorządem Województwa Lubelskiego:

- Budowa dodatkowego pasa ruchu dedykowanego do skrętu w prawo w ramach i etapu rozbudowy drogi wojewódzkiej na 834 od km 26+075 do km 26+536 z rozbudowa skrzyżowania z drogą powiatową nr 2287 L w Bychawie” – roboty budowlane i wydatki zostały przeniesione na 2021 rok.

Drogi powiatowe – wspólnie z Powiatem Lubelskim:

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2297 L Zaraszów – Kąty – Wysokie, pomoc finansowa 686.663,42 zł,
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2288 L Kielczewice – Leśniczówka – Bychawa, pomoc finansowa 490.181,78 zł,
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2278 L Osmolice – Bychawka – Bychawa, wykonania chodnika w m. Bychawka Pierwsza i Bychawka Druga, pomoc finansowa 139.923 zł,

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2278 L ul. Pileckiego w Bychawie, wykonania opaski bezpieczeństwa, pomoc finansowa 66.800 zł,
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 2296 L Wola Gałęzowska – Krasławek, zadanie dofinansowane ze środków programu PROW oraz dotacji z Powiatu Lubelskiego, łączna kwota wydatków: 1.554.088,39 zł.

Drogi gminne:

- Przebudowa drogi Nr 107215L w miejscowości Wola Gałęzowska-Kolonia, odcinek o długości 990 mb, wartość zadania 488.923,11 zł w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Dróg Samorządowych 340.036 zł,
- Przebudowa drogi Nr 10732 L w miejscowościach Olszowiec – Olszowiec-Kolonia, odcinek o długości 1.190 mb, wartość zadania 551.533,92 zł w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Dróg Samorządowych 308.548 zł,
- Przebudowa drogi 107237 L w miejscowości Bychawka Druga-Kolonia, odcinek o długości 348 mb, wartość zadania 257.818,39 zł,
- Przebudowa ul. Szarych Szeregów w Bychawie wraz z łącznikiem do ul. Andersa, jezdnia o długości 238 mb z chodnikami i zjazdami, wartość zadania 414.847,67 zł,
- Przebudowa drogi nr 107233 L w miejscowości Osowa-Kolonia, odcinek o długości 323 mb, wartość zadania 127.409,55 zł,
- Budowa parkingu przy ul. Partyzantów, utworzono 9 miejsc postojowych utwardzonych płytami ażurowymi, wartość zadania 59.999,40 zł,
- Przebudowa drogi nr 107235 L w miejscowości Osowa, odcinek o długości 130 mb, wartość zadania 85.998,59 zł,
- Budowa opaski bezpieczeństwa ul. Pileckiego w Bychawie, chodnik (opaska) z kostki brukowej o długości 118 mb, wartość zadania 31.237,38 zł,
- Przebudowy drogi – ul. Batalionów Chłopskich i ul. Ściegiennego w Bychawie, opracowanie dokumentacji 10.330 zł,
- Budowy drogi – ul. Powstańców Warszawy w Bychawie, opracowanie dokumentacji, wartość 39.500 zł,
- Modernizacji drogi w miejscowości Zaraszów, opracowanie dokumentacji, wartość 12.990 zł, zadanie finansowane z funduszu sołeckiego,
- Przebudowy drogi w miejscowości Zaraszów-Kolonia, opracowanie dokumentacji, wartość 16.482 zł w tym z funduszu sołeckiego 10.000 zł,
- Budowy drogi w miejscowości Leśniczówka, opracowanie dokumentacji, wartość 16.482 zł.

W 2020 roku w ramach bieżącego utrzymania dróg na terenie miasta i gminy wydatkowano kwotę: 656.462,61 zł, wydatki te dotyczyły:

- remontów dróg i dostawy kruszywa – 580.381,65 zł (w tym wydatki w ramach funduszu sołeckiego – 212.884,94 zł),

- zimowego utrzymania dróg (usuwanie śliskości), bieżącego utrzymania dróg, montażu znaków, wytyczenia granic dróg – 44.799,66 zł (w tym montaż znaków i wytyczenie dróg z funduszu sołeckiego 9.900 zł),
- zakupu materiałów do remontu i utrzymania dróg – 14.950,30 zł,
- zakup wiat przystankowych z funduszu sołeckiego – 12.546,00 zł,
- opracowanie projektu organizacji ruchu – 2.000,00 zł,
- polisa na ubezpieczenia dotyczącego dróg – 1.785 zł.

4.2 Oświetlenie drogowe

- Na terenie gminy zlokalizowane jest 83 linii oświetlenia drogowego, na których znajduje się 1376 opraw oświetleniowych z czego 337 opraw stanowi własność Gminy Bychawa, natomiast pozostałe 1039 stanowią mienie PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin.

Gmina Bychawa jest właścicielem następujących linii oświetleniowych:

- ul. Lubelska w Bychawie – 19 opraw;
- ul. Macieja Rataja w Bychawie – 18 opraw;
- ul. Spokojna w Bychawie – 20 opraw;
- ul. Stefana Żeromskiego, Juliusza Słowackiego, Kornela Makuszyńskiego, Aleksandra Fredry w Bychawie – 21 opraw;
- ul. Armii Krajowej w Bychawie – 14 opraw;
- ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Adama Mickiewicza w Bychawie – 25 opraw;
- ul. 11 Listopada w Bychawie – 22 opraw;
- Podzamcze – 11 opraw;
- Gałęzów – 32 opraw;
- Wola Gałęzowska – 32 opraw;
- Stara Wieś Trzecia – 27 opraw;
- Stara Wieś Pierwsza – 12 opraw;
- Bychawka Druga-Kolonia – 18 opraw;
- Bychawka Trzecia – 66 opraw.

W ramach projekt pn.: „Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w Gminie Bychawa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w ramach działania 5.5. Promocja niskoemisyjności na terenie gminy zostaną wybudowane następujące linie oświetleniowe:

- droga powiatowa 2295L w miejscowości Józów, Wola Gałęzowska, Wola Gałęzowska-Kolonia – 81 punktów świetlnych,
- droga wojewódzka Nr 836 w miejscowości Osowa – 20 punktów świetlnych,

- droga powiatowa Nr 2284L w miejscowości Olszowiec-Kolonia – 16 punktów świetlnych,
- droga wojewódzka Nr 834 w miejscowości Marysin – 11 punktów świetlnych,
- droga wojewódzka Nr 834 przy ul. Partyzantów w Bychawie – 16 punktów świetlnych.

Projekt realizowany jest w latach 2020-2021.

W 2020 roku w ramach bieżącego utrzymania oświetlenia drogowego wydatkowano kwotę 508.632,93 zł. wydatki te dotyczyły:

- oświetlenie dróg – 358.613,59 zł,
- dzierżawę urządzeń i konserwację oświetlenia drogowego – 143.216,17 zł,
- opłat przyłączeniowych – 2.613,51 zł,
- zakupu opraw parkowych – 1.289,66 zł,
- naprawy oświetlenia będącego własnością gminy – 2.900,00 zł.

4.3 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. administruje 5 ujęć wody: w Bychawie, Gałęzowie-Kolonii Drugiej, Zaraszowie, Starej Wsi, Woli Dużej-Kolonii. Długość czynnej sieci wodociągowej 2020 roku wynosiła 216 km. W 2020 roku wykonano odcinek sieci wodociągowej w rejonie ul. Partyzantów o długości 154 m, w ul. Polnej o długości 152 m, w ul. Reymonta o długości 167 m, w miejscowości Podzamcze o długości 66 m oraz w miejscowości Osowa o długości 179 m. W ramach spinki sieci wodociągowej Wola Duża-Kolonia z wodociągiem Bychawa wykonano 920 m sieci wodociągowej. Wykonano również 41 przyłączy wodociągowych, których długość wyniosła 2 km.

W 2020 roku doszło do 197 awarii na sieci wodociągowej i przyłączach, w tym 27 awarii dużych powodujących konieczność zamykania dostaw wody do odbiorców na czas 1-6 godz. Pozostałe awarie miały charakter usterek na sieci i przyłączach.

Tabela 27 Sieć wodociągowa w Gminie Bychawa w latach 2019-2020

	2019	2020
Długość sieci	214,3	216,0
Koszt jednostkowy remontu lub modernizacji 1 m (w PLN): magistrale	500	500
pozostała sieć	300	300
Liczba awarii sieci wodociągowej	23	27
Przeciętny czas usuwania awarii wodociągowej (w h)	6	6

Źródło danych: Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne

W dniu 24 marca 2021 roku Uchwałą nr XXVII/203/2021 Rady Miejskiej w Bychawie wyznaczona została aglomeracja Bychawa o równoważnej liczbie mieszkańców 5804 wyposażona w oczyszczalnię ścieków o przepustowości 900 m³/d, zlokalizowaną w Bychawie przy ul. Podzamcze 37.

Wyznaczona aglomeracja obejmuje swym zasięgiem część miasta Bychawa. Obszar aglomeracji skanalizowany jest w ponad 98%.

Pozostałym teren gminy jest nieskanalizowany, gospodarka ściekowa oparta jest na indywidualnych zbiornikach bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2020 roku wynosiła 21 km. W 2020 roku odnotowano 33 awarie sieci kanalizacji sanitarnej. Przeciętny czas usuwania awarii wynosił 4 godziny. W 2020 roku żadna nieruchomość nie została podłączona do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Tabela 28 Długość sieci kanalizacyjnej Bychawy w latach 2019-2020 (w km)

	2019	2020
Sieć kanalizacyjna z przyłączami	26,9 (przył. 5,9)	26,9 (przył. 5,9)
Sieć ogólnomiejska sanitarna (kolektory główne)	21	21
Sieć wybudowanej kanalizacji		
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	13	33
Przeciętny czas usuwania awarii sieci kanalizacyjnej	4	4

Źródło danych: Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne

Sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna oraz oczyszczalnia ścieków na terenie gminy administrowana jest przez Bychawskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółkę z o. o. w Bychawie.

4.4 Sieć gazowa

W latach 2005-2007 na terenie miejscowości: Bychawka Pierwsza, Bychawka Druga, Bychawka Trzecia, Bychawka Druga-Kolonia, Bychawka Trzecia-Kolonia wybudowano sieć gazową o długości 11,34 km, z której obecnie korzysta 134 użytkowników.

Właścicielem sieć jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

4.5 Realizowane inwestycje

Tabela 29 Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku

L.p.	Nazwa zadania	Wydatki w złotych	Zakres rzeczowy zadania /uzyskane dofinansowanie
1	Modernizacja wodociągu w m. Wola Duża – Marysin	50.000,00 w 2019 r. 99.500,00 w 2020 r.	sieć wodociągowa o dł. 660 mb; śr.110 – 463 mb, śr. 65-152 mb, śr. 63-21 mb, śr. 40 -24 mb
2	Budowa spinki wodociągu Bychawa – Wola Duża-Kolonia – zaprojektuj i wybuduj	350.000,00	sieć wodociągowa o dł. 955 mb; śr. 100 łącząca wodociągi Wola Duża i Wola Duża-Kolonia; sieć wodociągowa o dł. 50 mb śr. 100 na terenie ujęcia wody w Woli Dużej; zbiornikowa pompownia

			wody z 4 pompami i przyłączem elektrycznym
3	Modernizacja ujęcia wody w Woli Dużej-Kolonii	40.000,00	wymiana pompy głębinowej
4	Modernizacja ujęcia wody Gałęzowa-Kolonii Drugiej	45.000,00	wymiana pompy głębinowej, przebudowa systemu zasilania i sterowania
5	Budowa wodociągu w m. Podzamcze	18.000,00	siec wodociągowa o dł. 66 mb; śr. 110
6	Zakup beczkowozu do wody pitnej	22.800,00	samochód do wody pitnej o pojemności 5000 l z atestem PZH PN-50
7	Przebudowa drogi gminnej nr 107215L w m. Wola Gałęzowska-Kolonia	488.918,11	odcinek o dł. 990 mb dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych: 340.036,00 zł
8	Przebudowa drogi gminnej nr 107232 L w m. Olszowiec, Olszowiec-Kolonia	551.533,95	odcinek o dł. 1190 mb dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych: 308.548,00 zł
9	Przebudowa drogi gminnej nr 107237 L w m. Bychawka Druga-Kolonia	257.818,39	odcinek o dł. 348 mb
10	Przebudowa ul. Szarych Szeregów wraz z łącznikiem do ul. Andersa	412.141,67	odcinek o dł. 238 mb
11	Przebudowa drogi gminnej nr 107233 L w m. Osowa-Kolonia	127.409,55	odcinek o dł. 323 mb
12	Budowa parkingu przy ul. Partyzantów w Bychawie	59.999,40	9 miejsc postojowych utwardzonych płytami ażurowymi
13	Przebudowa drogi nr 107235L w miejscowości Osowa	85.998,59	odcinek o dł. 130 mb
14	Przebudowa ul. Batalionów Chłopskich i ul. P. Ściegiennego w Bychawie	10.330,00	dokumentacja techniczna
15	Budowa ul. Powstańców Warszawy w Bychawie	39.500,00	dokumentacja techniczna
16	Modernizacja drogi gminnej nr 107227 L w m. Zaraszów	50.000,00 w 2019 r. 99.500,00 w 2020 r. 437.385,58	odcinek o dł. 804 mb dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych: 295.159,00 zł. Zakończenie zadania: 31 maja 2021 r.
17	Budowa drogi gminnej nr 107224L w m. Zaraszów-Kolonia	16.482,00	dokumentacja techniczna
18	Budowa opaski bezpieczeństwa ul. Pileckiego w m. Bychawa	31.237,38	opaska z kostki brukowej o dł. 118 mb
19	Modernizacja garażu i zaplecze socjalnego w budynku OSP Olszowiec	42.400,00	ocieplenie 1 ściany budynku (północnej), wymiana wrot garażowych dofinansowanie: 10.000,00 zł – Starostwo Powiatowa w Lublinie
20	Budowa monitoringu miasta Bychawa	11.716,98	słup z wysięgnikiem, 4 kamery, instalacja zasilająca i sygnałowa na terenie parku miejskiego
21	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Starej Wsi Drugiej	85.000,00	dokumentacja techniczna
22	Ogrodzenie boisk przy budynku od-	14.760,00	ogrodzenie z siatki na słupkach stalo-

	działu przedszkolnego w Osowie		wych wys. 150 cm, długości 162,5 mb, bramą wjazdową szerokości 4 mb, 3 furtki szer. 1 mb
23	Budowa wodociągu w ul. Reymonta w Bychawie	34.900,00	sieć wodociągowa o dł. 163,5 mb śr. 125
24	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Bychawie	49.876,50	naprawa mechanicznej kraty schodkowej MEWA i części przemywaka skratek
25	Budowa wodociągu ul. Polna w Bychawie	32.000,00	sieć wodociągowa o dł. 150 mb, śr. 80
26	Budowa oświetlenia ul. Reymonta i ul. Marysin w Bychawie	19.926,00	dokumentacja techniczna
27	Budowa oświetlenia w m. Wola Duża	5.965,50	dokumentacja techniczna
28	Budowa oświetlenia w m. Zdrapy	14.391,00	dokumentacja techniczna
29	Budowa oświetlenia w m. Bychawka Druga-Kolonia	19.926,00	dokumentacja techniczna
30	Budowa oświetlenia w m. Bychawka Trzecia		Nie podpisano umowy z projektantem. Zadanie przeniesiono na 2021 r.
31	Budowa oświetlenia w m. Stara Wieś Trzecia	11.931,00	dokumentacja techniczna
32	Budowa punktów oświetlenia w m. Bychawka Trzecia	20.850,00	3 punkty oświetlenia LED zasilane elementami fotowoltaiki
33	Budowa punktów oświetlenia w m. Leśniczówka	20.600,00	2 punkty oświetlenia LED zasilane elementami fotowoltaiki i turbiną
34	Budowa punktów oświetlenia w m. Podzamcze	25.800,00	3 punkty oświetlenia LED zasilane elementami fotowoltaiki i turbiną
35	Budowa punktów oświetlenia ul. Ogrodowa w Bychawie	10.499,99	2 punkty oświetlenia LED zasilane elementami fotowoltaiki
36	Budowa placu zabaw ul. Koźmiana i ul. Słowackiego w Bychawie	39.684,85	ogrodzenie z paneli z bramą i furtką, piaskownica, 2 bujaki, huśtawka, zestaw zabawowy
37	Zakup i montaż altany blaszanej wraz z utwardzeniem terenu w m. Wola Duża Kolonia	12.200,00	wiąta stalowa o wym. 8 m x 6 m, dach dwuspadowy, drzwi, 3 okna
38	Budowa altany drewnianej w m. Wola Duża	16.750,00	altana drewniana 4 m x 6 m, pokryta blacho-dachówką, posadzka z kostki brukowej
39	Budowa altany w sołectwie Grodzany wraz z utwardzeniem terenu	21.819,56	altana drewniana 4,6 m x 7,6 m pokrywa gontem bitumicznym, podłoga z desek, utwardzenie terenu kruszywem o pow. 99 m ²
40	Modernizacja budynku świetlicy w Starej Wsi Drugiej położonego w Starej Wsi Pierwszej	85.181,20	wymiana posadzki, remont ścian, wymiana drzwi, instalacje elektryczne w świetlicy
41	Rozbudowa, utwardzenie placu przy budynku stadionu	43.879,16	utwardzenie z kostki brukowej o pow. 268 m ²

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Tabela 30 Zadania inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej

1	Przebudowa drogi powiatowej nr 2296L „Wola Gałęzowska – Krasławek”	1.563.928,39	Odcinek o dł. 4 km 549 mb. Okres realizacji 2019-2020. Dofinansowanie w ramach PROW 995.127,00 zł.
2	Eko-Energia w gminie Bychawa	4.245.411,40	197 instalacji fotowoltaicznych, 67 pieców na pelet. Okres realizacji 2020-2021. Dofinansowanie w ramach RPO WL 2.546.751,33 zł.
3	Budowa niskoemisyjnego oświetlenia drogowego w gminie Bychawa	1.876.397,61	6 linii oświetlenia drogowego o długość ok. 6,84 km, 172 punkty świetlne. Okres realizacji 2020-2021. Dofinansowanie w ramach RPO WL 1.329.400,08 zł.
4	Poprawa dostępności do obiektów dziedzictwa naturalnego poprzez zagospodarowanie przestrzeni przy zalewie w Bychawie	1.619.952,54	Remont palisad, pomostu na wyspę, kładki przez rzekę, podjazdu dla niepełnosprawnych; utwardzenie ciągów pieszo-rowerowych; częściowe oświetlenie i monitoring terenu. Okres realizacji 2020-2021. Dofinansowanie w ramach RPO WL 1.128.539,14 zł.
5	Czyste środowisko dzięki budowie przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Bychawa		Złożono wniosek o dofinansowanie w ramach PROW do budowy 46 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

5 Działalność oświatowa i kulturalna

5.1 Oświata

Działalność oświatowa to jedno z podstawowych zadań każdej gminy w Polsce. w zakresie tym mieści się zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych z wyjątkiem m.in. szkół specjalnych.

Do placówek oświatowych zarządzanych przez Gminę Bychawa zaliczyć należy:

- Szkołę Podstawową im. Polski Niepodległej w Bychawie;
- Szkołę Podstawową im. Kajetana Koźmiana w Bychawce Drugiej-Kolonii;
- Szkołę Podstawową im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej;
- Szkołę Podstawową im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej;
- Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie.

W ramach wyżej wymienionych szkół podstawowych, poza miastem Bychawa dodatkowo funkcjonują oddziały przedszkolne.

Oprócz placówek prowadzonych przez Gminę Bychawa, funkcjonuje na jej terenie Szkoła Podstawowa im. Księdza Dominika Maja w Zaraszowie z oddziałami przedszkolnymi prowadzona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Zaraszów i Okolic oraz Niepubliczne Przedszkole „Akademia Poziomkowa” w Bychawie prowadzone przez osobę fizyczną. Podmioty te otrzymują dotację z budżetu gminy.

5.1.1 Organizacja – szkół podstawowych

Od roku 2017/2018 w wyniku wprowadzenia reformy systemu edukacji nauka w szkole podstawowej funkcjonuje w systemie ośmioklasowym, a gimnazja uległy likwidacji. W roku szkolnym 2020/2021 do czterech szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Bychawa uczęszczało 824 uczniów co stanowi 90,65% wszystkich pobierających naukę w szkołach podstawowych. Do szkoły podstawowej prowadzonej przez Stowarzyszenie uczęszczało 85 uczniów co stanowi 9,35% ogółu.

Tabela 31 Informacje o szkołach podstawowych ogólnodostępnych na terenie Gminy Bychawa w roku szkolnym 2020/2021

Liczba szkół	Ogółem, z tego:	5
	samorządowe	4
	publiczne niesamorządowe	1
Liczba uczniów	Ogółem, z tego:	909
	samorządowe	824
	publiczne niesamorządowe	85
Liczba oddziałów w szkole	Ogółem, z tego:	57

	samorządowe	49
	publiczne niesamorządowe	8
Średnia liczba uczniów w klasie	Średnia liczba uczniów w klasie	15,94
	samorządowe	16,81
	publiczne niesamorządowe	10,62

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Funkcjonująca w Gminie Bychawa sieć szkół zapewnia realizację obowiązku szkolnego przez uczniów zamieszkałych w obwodach poszczególnych placówek oświatowych. Szczególnym wsparciem objęci są uczniowie z orzeczonymi niepełnosprawnościami. W szkołach prowadzone są zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomoc ta realizowana jest przez nauczycieli specjalistów zatrudnionych w szkołach oraz w poradni psychologiczno-pedagogicznej. W roku szkolnym 2019/2020 do szkół prowadzonych przez samorząd uczęszczało 14 uczniów, a w roku szkolnym 2020/2021 10 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

5.1.2 Organizacja – przedszkola

Wychowaniem przedszkolnym objęte są dzieci w wieku od 3 do 6 lat oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach dzieci, które ukończyły 2,5 roku.

W roku szkolnym 2020/2021 wychowaniem przedszkolnym zostały objęte wszystkie dzieci zainteresowane edukacją przedszkolną. W Gminie Bychawa korzystanie z wychowania przedszkolnego w samorządowych przedszkolach jest bezpłatne. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkoli gminnych ponoszą jedynie koszty dotyczące spożywania posiłków (tzw. wsad do kotła).

W roku szkolnym 2020/2021 do wszystkich przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Gminie Bychawa uczęszcza ogółem 337 dzieci w wieku przedszkolnym.

Do samorządowego przedszkola było zapisanych 177 dzieci, a do oddziałów przedszkolnych w samorządowych szkołach podstawowych 90 dzieci, łącznie 267 wychowanków. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowiły sześciolatki – 32,58%, dzieci 5-letnie – 23,59%, 4-letnie – 27,34%. Najmniejszy procent stanowiły dzieci 3-letnie – 15,35%, 2,5-letnie – 0,74% i 7-letnie 0,37%.

Tabela 32 Informacje o przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych na terenie Gminy Bychawa w roku szkolnym 2020/2021

Liczba przedszkoli	Ogółem, z tego:	2
	samorządowe	1
	niepubliczne niesamorządowe	1
Liczba dzieci w przedszkolach	Ogółem, z tego:	219
	samorządowe	177
	publiczne niesamorządowe	42
Liczba oddziałów w przedszkolach	Ogółem, z tego:	12
	samorządowe	9

	publiczne niesamorządowe	3
Średnia liczba uczniów w oddziale w przedszkolach	Średnia liczba uczniów w oddziale	18,25
	samorządowe	19,66
	publiczne niesamorządowe	14
Liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	Ogółem, z tego:	6
	samorządowe	5
	publiczne niesamorządowe	1
Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	Ogółem, z tego:	118
	samorządowe	90
	publiczne niesamorządowe	28
Średnia liczba wychowanków w oddziale w przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale	19,66
	samorządowe	18
	publiczne niesamorządowe	28

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Tabela 33 Uczniowie i wychowankowie w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021 w poszczególnych w placówkach prowadzonych przez Gminę Bychawa

	2019/2020		2020/2021	
	kl. I-VIII	oddział. przedszkolny	kl. I-VIII	oddział. przedszkolny
Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie	535	----	544	---
Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej	114	25	112	25
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebieży w Starej Wsi Drugiej	72	21	69	19
Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce	95	47	99	46
Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie	---	179	---	177
Razem	816	272	824	267

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

5.1.3 Zatrudnienie

W roku szkolnym 2020/2021 w szkołach i przedszkolu prowadzonych przez Gminę Bychawa na stanowisku nauczyciela zatrudnione są 124 osoby (101,84 etatu). Wśród tej grupy 98,39% stanowią nauczyciele z wyższym wykształceniem posiadający tytuł magistra z przygotowaniem pedagogicznym, 78,74% to nauczyciele posiadający najwyższy stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Na stanowiskach pracowników administracyjnych oraz pomocniczych i obsługi w roku szkolnym 2020/2021 w szkołach i przedszkolu zatrudnionych jest 46 osób, co w przeliczeniu na etaty stanowi 43,68 etatu.

Tabela 34 Zatrudnienie w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym wg stanu na dzień 30.09.2019

Zatrudnienie			
	Obsługa	Nauczyciele	Liczba nauczycy-

	i administracja etaty	Osoby	Etaty	cielskich godzin ponadwymiarowych
Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie	15,5	53	52,33	116
Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce	4,81	22	15,94	36
Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej	4	23	14,58	32
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej	4,56	16	11,67	55
Razem:	28,87	114	94,52	239
Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie	12,73	16	12,92	44
Ogółem:	41,60	130	107,44	283

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

Wprowadzenie reformy edukacji spowodowało konieczność zatrudnienia w szkołach podstawowych większej liczby nauczycieli na częściowe etaty (nauczanie przedmiotów: fizyka, geografia chemia, biologia). Ponadto wszystkie szkoły prowadzą nauczanie w systemie jednonazmianowym.

Tabela 35 Zatrudnienie w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym wg stanu na dzień 30.09.2020

	Zatrudnienie			Liczba nauczycielskich godzin ponadwymiarowych
	Obsługa i administracja etaty	Nauczyciele Osoby	Etaty	
Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie	16,50	48	47,34	110
Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce	4,81	22	14,37	29
Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej	4	21	14,40	43
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej	5,31	17	12,27	32
Razem:	30,62	108	88,88	214
Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie	13,06	16	12,96	38
Ogółem:	43,68	124	101,84	252

Tabela 36 Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szk. (wg stanu na 31.03.2020 r.)

Poziom wykształcenia (w osobach)

	WMPP*		LICENCJAT		SN**		INNE		ogółem
	2020	%ogółu	2020	%ogółu	2020	%ogółu	2020	%ogółu	
P	15	12,09	1	0,8	---	---	---	---	16
SP	107	86,29	1	0,8	---	---	---	---	108
Razem	122	98,39	2	1,61	---	---	---	---	124

*wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym

**Studium Nauczycielskie

Wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym w roku szkolnym 2020/2021 posiada 122 nauczycieli co stanowi 98,39% ogółu zatrudnionych.

Tabela 37 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w r. szk. 2020/2021 (wg stanu na 30.09.2020 r.)

	Stopień awansu zawodowego (w osobach)								
	STAŻYSTA		KONTRAKTOWY		MIANOWANY		DYPLOMOWANY		ogółem
	2020	%ogółu	2020	%ogółu	2020	%ogółu	2020	%ogółu	2020
P*	2	1,57	0	0	4	3,15	10	7,87	16
SP**	2	1,57	2	1,57	17	13,39	90	70,87	111
Razem	4	3,15	2	1,57	21	16,54	100	78,74	127

*przedszkola

**szkoły podstawowe

Stopniem awansu nauczyciela dyplomowanego w roku szkolnym 2020/2021 legitymowało się 100 nauczycieli tj. 78,74% wszystkich zatrudnionych nauczycieli.

Tabela 38 Etaty według stanu na 30.09.2019 do subwencji na 2020 r.

Nazwa szkoły/placówki	Etaty ogółem	Etaty nie objęte subwencją	Etaty objęte subwencją				
			Etaty ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplo-mowany
Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie	12,92	8,39	3,85	0,14	---	1,16	2,55
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej	11,67	0,71	10,96	---	0,22	6,32	4,42
Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce	15,94	2,24	13,70	---	2,31	4,16	7,23
Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej	14,58	1,11	13,47	---	0,22	2,98	10,27
Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie	52,33	---	52,33	---	1	9,33	42
Razem	107,44	12,45	99,99	0,14	3,89	24,19	66,89

Tabela 39 Etaty według stanu na 30.09.2020 do subwencji na 2021 r.

Nazwa szkoły/placówki	Etaty ogółem	Etaty nie objęte subwencją	Etaty objęte subwencją				
			Etaty ogółem	Stażysta	Kontrakto- wy	Mia- nowa- ny	Dyplo- mowa- ny
Samorządowe Przedszkole Nr 1 w Bychawie	12,96	8,55	4,41	0,02	0,13	1,36	2,9
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej	12,27	0,64	11,63	---	0,61	1,89	9,13
Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce	14,87	1,99	12,88	1	0,85	0,22	10,81
Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej	14,40	1,43	12,97	---	0,39	3,33	9,25
Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie	47,34	---	47,34	---	---	6,56	40,78
Razem	101,84	12,61	89,23	1,02	1,98	13,36	72,87

5.1.4 Baza lokalowa

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Bychawa funkcjonują w 5 budynkach stanowiących własność gminy. Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej posiada salę gimnastyczną, Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie posiada dwie sale gimnastyczne i kompleks boisk sportowych. W czterech szkołach podstawowych i w przedszkolu funkcjonują stołówki, gdzie na bieżąco przygotowywane są obiady dla większości uczniów i wychowanków. Dzięki przeprowadzonej w poprzednich latach termomodernizacji budynków szkół stan techniczny uległ znacznej poprawie, wszystkie placówki posiadają własne nowoczesne kotłownie. W celu dalszej poprawy warunków pracy i nauczania w szkołach i przedszkolu wykonano szereg remontów, ogółem na kwotę 98 500 zł. W Szkole Podstawowej im. Polski Niepodległej w Bychawie wykonano remont dachu budynku na „Orliku” oraz remont wentylacji w stołówce szkolnej, razem na kwotę około 29 500 zł. W Szkole Podstawowej im. Kajetana Koźmiana w Bychawce wykonano instalację wentylacji mechanicznej, przeprowadzono adaptację dwóch pomieszczeń, udrożniono kanały wentylacyjne, wykonano pokrywę do szamba, zamontowano osłony i rolety w sali oddziału przedszkolnego – łącznie na kwotę około 45 000 zł. W Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Bychawie wykonano demontaż parkietu na korytarzu i w dwóch salach lekcyjnych gdzie zakupiono i zamontowano wykładziny – łączny koszt remontu 24 000 zł.

5.1.5 Uwarunkowania demograficzne

Prognoza demograficzna na najbliższe lata wskazuje, że liczba urodzeń spada, względnie utrzymuje się na tym samym poziomie. Sytuację w poszczególnych rocznikach obrazuje poniższa tabela:

Tabela 40 Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych rocznikach

Rocznik	Meldunki stałe	Meldunki czasowe	Liczba dzieci ogółem
2006	128	2	130
2007	114	2	116
2008	125	1	125
2009	127	2	129
2010	138	3	141
2011	132	0	132
2012	112	1	113
2013	117	1	118
2014	117	1	118
2015	98	2	100
2016	97	0	97
2017	101	3	104
2018	101	1	102
2019	113	0	113
2020	112	0	112

5.1.6 Stypendia szkolne

Corocznie Gmina Bychawa wspiera finansowo uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Z tej formy pomocy skorzystali uczniowie zamieszkali na terenie gminy, dla których dochód na jednego członka rodziny nie przekroczył kwoty 528 zł. Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody Lubelskiego w wysokości 128 769 zł.

5.1.7 Dowożenie uczniów do szkół

Gmina zapewnia dowożenie uczniom do szkół podstawowych zlokalizowanych na jej terenie oraz dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego do specjalnych ośrodków: w Bystrzycy, Matczynie i w Lublinie. Uczniom nie objętym zbiorowym dowożeniem gmina zwraca koszty związane z dowożeniem.

Tabela 41 Dowożenie uczniów do szkół w roku 2020

	Liczba uczniów	
	od I-VI 2020	od IX-XII 2020
Uczniowie zamieszkujący w znacznym oddaleniu od szkoły	237	286
Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	14	13

Źródło danych: Urząd Miejski w Bychawie

5.1.8 Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł na realizację zadań oświatowych

W roku 2020 Gmina Bychawa pozyskała dodatkowe środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na wyposażenie pracowni przyrodniczych (biologicznej, chemicznej, fizycznej, geograficznej) w Szkole podstawowej im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej w wysokości 75 000 zł. Ponadto pozyskano środki na zakup laptopów wraz z oprogramowaniem dla uczniów i nauczycieli niezbędnych do nauczania zdalnego w czasie epidemii z programów: „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +”, „500+ dla nauczycieli” w kwocie ogółem 144 459,71 zł.

5.1.9 Ważne wydarzenia w oświacie w 2020 roku

Ważnym wydarzeniem w oświacie w roku 2020, które pozostanie w pamięci środowiska edukacji było podjęcie w dniu 26 lutego przez Radę Miejską w Bychawie uchwały w sprawie nadania imienia Polski Niepodległej Szkole Podstawowej w Bychawie.

Ważnym wyróżnieniem wśród kadry kierowniczej oświaty w roku 2020 była nagroda Lubelskiego Kuratora Oświaty, którą na wniosek Burmistrza Bychawy otrzymały: Małgorzata Tudrujek – dyrektor Szkoły Podstawowej im. Polski Niepodległej w Bychawie oraz Anna Pietrzak – dyrektor Samorządowego Przedszkola nr 1 w Bychawie.

5.1.10 Wpływ pandemii na edukację w jednostkach oświatowych Gminy Bychawa

Szkoła Podstawowa im. Polski Niepodległej w Bychawie

Pandemia COVID, która rozpoczęła się w marcu 2020 r. spowodowała zmianę organizacji pracy Szkoły Podstawowej im. Polski Niepodległej w Bychawie ze stacjonarnej na zdalną. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania szkoły, w okresie jej czasowego ograniczenia, dyrektor szkoły wydał zarządzenie określające:

- organizację nauczania na odległość,
- obowiązki nauczycieli, wychowawców i pedagogów w czasie nauczania zdalnego,
- zasady i sposoby dokumentowania realizacji zadań szkoły,
- zasady prowadzenia konsultacji z uczniami i ich rodzicami,
- procedury modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania,
- zasady monitorowania postępów uczniów, weryfikacji ich wiedzy i umiejętności,
- zasady informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce,
- zasady i sposoby oceniania w nauczaniu zdalnym,
- zasady pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- zasady bezpiecznego korzystania z narzędzi informatycznych i zasobów w internecie.

Od początku nauczania na odległość realizacja zajęć odbywała się poprzez dziennik elektroniczny Librus, który został rozszerzony o moduł „Zadania domowe”. Następnie zostało wdrożone nowe narzędzie – Microsoft 365. W ramach tego narzędzia nauczyciele uzyskali dostęp do aplikacji Teams, dzięki której prowadzili lekcje online, natomiast uczniowie i rodzice korzystali z różnych aplikacji pomocnych w kształceniu zdalnym. W celu podniesienia swoich kompetencji cyfrowych nauczyciele podjęli różne formy doskonalenia zawodowego. Wykorzystane przez szkołę narzędzia cyfrowe umożliwiły bardzo dobrą komunikację na płaszczyźnie dyrekcja szkoły, nauczyciele, rodzice, uczniowie. Wychowawcy i pedagodzy szkolni czuwali nad systematycznym uczestnictwem uczniów w zajęciach. Nie było uczniów z wysoką absencją. Rodzice i uczniowie mogli skorzystać z porad pedagogów, którzy pełnili dyżury telefoniczne lub ustalali spotkania na terenie szkoły. Placówka otrzymała wsparcie ze strony Marszałka Województwa i Ministerstwa Edukacji i Nauki w postaci sprzętu cyfrowego: 2 tablety i 27 laptopów. Przekazany sprzęt komputerowy był wykorzystywany przez uczniów i nauczycieli. Szkoła umożliwiła kilku uczniom realizację nauki zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na terenie placówki. W roku szkolnym 2019/2020 został przeprowadzony próbny i właściwy egzamin ósmoklasisty. Nauczyciele nie zgłaszali problemów z realizacją podstawy programowej. Wszyscy uczniowie klas I – VIII otrzymali promocję do następnej klasy.

W okresie wakacji szkoła otrzymała z programu rządowego automatyczny dozownik płynu dezynfekującego, maseczki oraz płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni. Ponadto z budżetu szkoły zostały zakupione dodatkowo 2 bezdotykowe dozowniki do dezynfekcji rąk, a wszyscy nauczyciele i pracownicy administracji i obsługi zostali wyposażeni przez dyrekcję szkoły w przyłbice ochronne. Przed rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021 wyodrębniono dodatkowe pomieszczenia na szatnie, tak aby każdy oddział miał oddzielny boks. Zmieniono organizację pobytu uczniów w szkole z uwzględnieniem obowiązującego reżimu sanitarnego. Dyrektor, zgodnie z zaleceniami MZ, MEN i GIS, wprowadził procedury postępowania w czasie zagrożenia epidemicznego dotyczące organizacji pracy szkoły, organizacji pracy pracowników niepedagogicznych, świetlicy szkolnej, biblioteki szkolnej, gabinetu profilaktyki zdrowotnej i gabinetu stomatologicznego. W październiku 2020 r. przez szkołę przeszła fala zakażeń koronawirusem, która spowodowała zawieszenie zajęć we wszystkich oddziałach szkoły oraz izolację lub kwarantannę uczniów i nauczycieli. Zaistniała sytuacja miała wpływ na zmiany w przyjętym kalendarzu roku szkolnego 2020/2021, który został dostosowany do realizacji zadań szkoły w trybie zdalnym. Do końca roku kalendarzowego 2020 szkoła, zgodnie z rozporządzeniem MEiN, realizowała zajęcia stacjonarnie lub zdalnie.

Szkoła Podstawowa im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej

Po początkowym zawieszeniu działalności dydaktycznej nauczanie w Szkole Podstawowej im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej przeniosło się do sfery wirtualnej. Nauczyciele i uczniowie, którzy do tej pory pracowali w trybie stacjonarnym zetknęli się z nieznanymi dotąd problemami: umiejętnością prowadzenia nauki w trybie zdalnym oraz wyposażeniem w niezbędny sprzęt do prowadzenia i uczestniczenia w zajęciach: laptop, drukarka, skaner.

Początkowo w naszej szkole wykorzystywaliśmy narzędzia, które mieliśmy do dyspozycji na co dzień: skrzynki mailowe, Facebook – Messenger, dziennik elektroniczny Librus. Następnie w miarę osvajania się z nową sytuacją nasza świadomość potrzeb zwiększała się. Dokupiliśmy dodatkowy moduł do dziennika elektronicznego – „zadania domowe”, który w znacznym stopniu usprawnił naszą pracę z uczniami. Dyrektor szkoły dokonał rejestracji naszej szkoły w aplikacji Google Meet, dzięki czemu mogliśmy prowadzić zajęcia online bezpośrednio z uczniami z wykorzystaniem kamer i mikrofonów. Dzięki pomocy Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie otrzymaliśmy do szkoły tablet, który użyczyliśmy potrzebującemu uczniowi. W nowej rzeczywistości pojawił się nowy problem – egzekwowania wiadomości, organizowania sprawdzianów i kartkówek. Uczniowie w czasie sprawdzianów pracowali nie samodzielnie, korzystali z zasobów internetu, podręcznika. Ten proceder trwa do dzisiaj. W wyniku klasyfikacji końcoworocznej wszyscy uczniowie w roku szkolnym 2019/2020 otrzymali promocję do następnej klasy, a uczniowie klasy 8 ukończyli szkołę. Analizując wyniki egzaminu ósmoklasisty w naszej szkole nie zauważyliśmy negatywnego wpływu pandemii na osiągnięcia uczniów. W bieżącym roku szkolnym, po krótkim okresie nauki stacjonarnej wróciliśmy ponownie do nauczania zdalnego. Nauczyciele, którzy uczestniczyli w kilku szkoleniach oraz samodoskonaleniu związanym z organizacją nauki zdalnej coraz lepiej radzili sobie z prowadzeniem lekcji w trybie online. Dzięki udziałowi w Programie „Przyjazna Szkoła Zdalna” realizowanym przez Urząd Marszałkowski w Lublinie otrzymaliśmy wsparcie (pomoc techniczna, szkolenia) w pracy z aplikacją Microsoft Teams. Dyrektor szkoły dokonał rejestracji Szkoły Podstawowej im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej w firmie Microsoft. Rejestracja została zaakceptowana dzięki czemu w bieżącym roku szkolnym korzystamy z darmowej profesjonalnej aplikacji do prowadzenia nauki w trybie zdalnym. Uczniowie i nauczyciele w ramach pakietu mają dostęp do bezpłatnego narzędzia Office 365. Od początku roku szkolnego 2020/2021 niektórzy uczniowie mieli problem ze sprzętem do uczestniczenia w zajęciach. Dzięki otrzymaniu przez naszą szkołę w ramach Projektu „Zdalna szkoła” w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej 9 laptopów dla uczniów oraz 5 laptopów dla nauczycieli sytuacja została rozwiązana. W szkole został również podłączony tymczasowy internet LTE w ramach OSE, który zwiększył naszą mobilność. Część rodziców dokupiła nowy sprzęt dla swoich dzieci. Dużym problemem jest cały czas dostęp do internetu. Część uczniów korzysta z internetu mobilnego, który nie zapewnia odpowiedniej jakości i poziomu sygnału, co utrudnia udział w zajęciach. Dlatego cały czas umożliwiamy udział w zajęciach na sprzęcie i internecie szkolnym. Obecnie korzysta z tej formy pomocy 1 uczeń. W poprzednim okresie bieżącego roku szkolnego ze szkoły uczyło się 3 uczniów z Domu Dziecka w Woli Gałęzowskiej. W marcu 2021 r. w naszej szkole został przeprowadzony próbny sprawdzian ósmoklasisty przygotowany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Wyniki nie napawają optymizmem. Wyraźnie widać destrukcyjny wpływ pandemii na wyniki nauczania. Średnie z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych są znacznie niższe niż w poprzednim roku szkolnym.

Wyraźnie też widać zmiany jakie zaszły przez okres, kiedy uczymy się w formie zdalnej w psychice i zachowaniu uczniów. Coraz więcej dzieci ma problemy natury społecznej, emo-

cjonalnej. Do tego dochodzi okres dojrzewania u uczniów z klasy 7 i 8. Pojawiły się również próby niezgodnego z prawem wykorzystywania zasobów i możliwości internetu przez uczniów naszej szkoły. Wychowawcy i dyrektor na bieżąco rozwiązują te trudne problemy. Ponadto wychowawcy na co dzień spotykają się z prośbami rodziców o pomoc nie tylko dydaktyczną, ale coraz częściej psychologiczną dla swoich dzieci. Dzięki temu, że w naszej szkole zatrudniony jest pedagog możemy udzielić potrzebującym rodzicom i ich dzieciom profesjonalnej pomocy. Obecnie nauczyciele naszej szkoły zgłosili akces uczestnictwa w dwóch projektach związanych z okresem nauki zdalnej: Program „Aktywny powrót uczniów do szkoły po pandemii” – w/w realizowany na zlecenie MEiN przez AWF w Warszawie Filia w Białej Podlaskiej oraz Projekt pt.: „Wsparcie szkoleniowe dla pracowników placówek edukacyjnych w zakresie sposobu korzystania z narzędzi technicznych umożliwiających lub wspierających pracę zdalną” realizowaną przez Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Lubelskie Centrum Innowacji i Technologii oraz Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Mamy nadzieję, że poprzez udział w w/w projektach jeszcze bardziej podniesiemy swoje kompetencje w zakresie organizacji nauki zdalnej. Obecnie, w nowej rzeczywistości wykreowanej przez epidemię koronawirusa najważniejsza jest dla nas realizacja trzech celów: udział w powstrzymaniu rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej, realizacja podstawy programowej oraz ochrona zdrowia psychicznego uczniów i nauczycieli.

Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej

Szkoła Podstawowa im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej funkcjonuje w ścisłym rygorze sanitarnym. Od początku trwania pandemii tj. od marca 2020 r. nauczyciele rozpoczęli prowadzenie nauczania na odległość za pomocą utworzonej domeny dla szkoły na Google Meet. Każdy nauczyciel i uczeń otrzymał dostęp do konta, dzięki czemu można było prowadzić zdalne lekcje za pomocą komunikatorów. Zarządzeniem dyrektora szkoły wdrożono formy i metody organizowania i prowadzenia kształcenia do zmienionej sytuacji oraz warunków, możliwości i potrzeb uczniów oraz ich rodziców. Uczniom i nauczycielom umożliwiono bezpłatne wypożyczenie sprzętu do nauki zdalnej.

Gmina Bychawa jako organ prowadzący przekazał szkole sprzęt niezbędny do realizacji przez ucznia lub nauczyciela zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W I transzy placówka otrzymała 6 laptopów, w II transzy 4. Przekazano nam również 2 tablety Lenovo. Do zakończenia roku szkolnego 2019/2020 nauka prowadzona była w formie zdalnej. Od 1 września 2020 r. rozpoczęły się zajęcia stacjonarne dla wszystkich klas zgodnie z zaleceniami ustalonymi przez Ministra Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Kolejnym zarządzeniem dyrektora szkoły wprowadzono procedury organizacji pracy szkoły i postępowania prewencyjnego pracowników oraz rodziców w czasie zagrożenia epidemicznego. Zakupiono środki ochrony osobistej tj. maseczki, rękawiczki, przyłbice oraz płyny do dezynfekcji. Ponadto otrzymaliśmy z programu rządowego automatyczny, bezdotykowy dozownik płynu dezynfekującego. Za zgodą organu prowadzącego szkoła wprowadziła dziennik elektroniczny LIBRUS i rozszerzyła pakiet usług dostosowanych do nauki zdalnej. W związku

z tym, że przebieg pandemii koronawirusa wciąż się zmienia według kolejnych rozporządzeń „covidowych” zajęcia w roku szkolnym 2020/2021 odbywają się stacjonarnie i zdalnie w zależności od zaleceń ministerstwa. Nauka zdalna odbywa się z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams w ramach przedsięwzięcia „Przyjazna Szkoła Zdalna” realizowanego we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego. Planowane było podłączenie szkoły do internetu w ramach programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej co poprawiłoby jakość połączeń internetowych i dostępność w każdym pomieszczeniu szkolnym. Uruchomienie zastępczej usługi OSE nie do końca spełnia nasze oczekiwania. W placówce nie było sytuacji odwołania zajęć lekcyjnych z powodu bezpośredniego zagrożenia epidemiologicznego.

Szkoła Podstawowa im. Kajetana Koźmiana w Bychawce

Od 25 marca 2020 r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 nastąpiło ograniczenie funkcjonowania jednostek oświatowych polegające przede wszystkim na objęciu uczniów zdalnym nauczaniem. O formie wypełniania dokumentacji i zasadach pracy zdalnej nauczyciele zostali poinformowani podczas zdalnego zebrania rady pedagogicznej, które odbyło się 24.03.2020 r. prowadzona przez dyrektora szkoły z wykorzystaniem komunikatora społecznościowego Messenger. Praca zdalna w Szkole Podstawowej im. Kajetana Koźmiana w Bychawce odbywała się do końca roku szkolnego 2019/2020 według zmodyfikowanego planu lekcji. Nauczyciele świadczyli pracę zdalną z domu za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Dyrektor szkoły wraz z wychowawcami dokonał analizy dotyczącej braku sprzętu komputerowego i dostępu do internetu wśród uczniów szkoły. Początkowo rodzice i uczniowie nie zgłaszali potrzeby wypożyczenia ze szkoły sprzętu komputerowego. W miarę przedłużania się nauczania zdalnego rodzice częściej zgłaszali się do szkoły w celu wypożyczenia tego sprzętu. Dwóch nauczycieli zgłosiło potrzebę wypożyczenia komputera, zostały im one wypożyczone. Do nauczania zdalnego w szkole wykorzystywano przede wszystkim dziennik elektroniczny Librus, pocztę elektroniczną, zamieszczane były materiały na stronie internetowej szkoły w zakładce „Dla ucznia”, wykorzystywane były platformy rekomendowane przez MEN, np. e-podreczniki, www.gov.pl/zdalnelekcje, karty pracy z wydawnictw czy opracowanych przez nauczyciela. Przygotowując daną lekcję nauczyciele korzystali z pomocy platform m.in. LearningApps, pi-stacja. Wychowawcy oddziałów przedszkolnych utworzyli grupy na portalu społecznościowym Messenger, gdzie systematycznie, nauczyciel wychowania przedszkolnego przysyłał materiały i informacje dla rodziców. Nauczyciele zostali wdrożeni do pracy z aplikacją MS Teams i poprzez ten program mogli prowadzić nauczanie zdalne w czasie rzeczywistym. Monitorowanie wiedzy i postępów uczniów odbywało się poprzez odsyłanie prac do sprawdzenia w sposób wskazany przez nauczyciela, np. jako plik załączony w dzienniku elektronicznym Librus, jako załącznik do maila, jako zdjęcie z telefonu lub dostarczenie do szkoły zeszytu, ćwiczenia. Ocenianie odbywało się na bieżąco, każdy uczeń miał możliwość poprawy ocen,

które uzyskał podczas nauczania zdalnego oraz tych uzyskanych już wcześniej. Wychowawca kontrolował aktywność uczniów, w razie potrzeby informował o tym rodziców. Od 25.05.2020 r. na terenie szkoły, zgodnie z przygotowanym harmonogramem, prowadzone były konsultacje dla chętnych uczniów klas ósmych. Od 1.06.2020 r. konsultacje prowadzone były dla pozostałych chętnych uczniów szkoły. Nauczyciele stale doskonalili swoje metody pracy zdalnej, w tym czasie uczestnicząc w kursach on-line czy webinarach, np.:

- Szkolenie rady pedagogicznej – Librus Synergia
- „Bezpieczni w sieci OSE” – webinar
- „Office 365 dla edukacji”.

Z programu „Cyfrowa szkoła” nasza placówka pozyskała 9 laptopów, natomiast w ramach projektu „Zdalna szkoła +” w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej – 5 laptopów. Dodatkowo szkoła otrzymała w ramach OSE 25 tabletów. Wprowadzenie kształcenia na odległość było bardzo dużym wyzwaniem dla szkoły, nauczycieli, a przede wszystkim uczniów i ich rodziców. Wszyscy nauczyciele wykazali się dużą umiejętnością posługiwania i wykorzystania technologii komputerowej.

Samorządowe Przedszkole nr 1 w Bychawie

W związku z pandemią COVID-19 w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Bychawie zapewniony został reżim sanitarny. Przedszkole zaopatrzone zostało w środki dezynfekcji osobistej i dezynfekcji powierzchni. Od dnia 12 marca 2020 r. zajęcia w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Bychawie zostały zawieszony i prowadzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej. Natomiast od 1 września 2020 r. zajęcia w przedszkolu odbywały się stacjonarnie z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego. W dniach 12 października – 27 października 2020 r. zgodnie z decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie o zawieszeniu zajęć – zajęcia prowadzone były w formie zdalnej. Sposób prowadzenia zajęć został ustalony z rodzicami. Praca zdalna nauczycieli odbywała się m.in. poprzez pocztę elektroniczną, Messenger oraz kontakt on-line. W okresie zawieszenia zajęć podstawa programowa realizowana była zgodnie z harmonogramem oraz plany pracy modyfikowane były zgodnie z potrzebami. Rodzice nie zgłaszali do wychowawców problemów dotyczących braku posiadania sprzętu.

5.2 Biblioteka

W Gminie Bychawa w 2020 roku funkcjonowała Miejska Biblioteka Publiczna, w jej strukturach znajdują się następujące agendy:

- Oddział dla Dorosłych, Oddział dla Dzieci, Czytelnia zlokalizowane przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 34, 23-100 Bychawa w budynku stanowiącym współwłasność z Bychawskim Centrum Kultury
- Oddział Pedagogiczny, zlokalizowany w budynku CECH-u Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, ul. Lubelska 2; 23-100 Bychawa, lokal wynajmowany

- 2 filie w terenie, tj. w Starej Wsi Pierwszej i Bychawce Drugiej; lokale użyczone przez Ochotnicze Straże Pożarne
- 4 punkty biblioteczne, 3 w mieście, 2 na wsi.

Żaden z budynków użytkowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Bychawie nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2020 roku liczył: 48 271 woluminów, zaś na koniec 2020 roku 48 427 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca 4,18 woluminów.

Łączna liczba woluminów wynosiła: 49 681 jednostek inwentarzowych (książki, roczniki czasopism, multimedia) na dzień 1 stycznia 2020 roku., oraz 51 185 jednostek inwentarzowych na dzień 31 grudnia 2020 roku (książki, roczniki czasopism, multimedia).

W 2020 roku wszystkie agendy biblioteki, za wyjątkiem oddziału dla dzieci zapewniały możliwość wypożyczania płyt CD i DVD, z czego skorzystało: 20 mieszkanki i mieszkańców. Zbiory audiowizualne w 2020 roku zostały wzbogacone o 39 pozycji. Zasób zbiorów multimedialnych (w tym: audiobooki, filmy, mapy) na koniec 2020 roku liczył: 250 jednostek inwentarzowych.

W 2020 roku zarejestrowano: 1556 użytkowników. W ciągu roku biblioteki odnotowały: 14 112 odwiedzin. Czytelnikom udostępniono ogółem: 25 539 jednostek zbiorów bibliotecznych. Zbiory biblioteki w 2020 roku wzbogacono o 1465 woluminów, w tym z zakupu: 1127 woluminów.

W bibliotece zatrudnionych było 9 osób (6,23 et.), w ciągu roku struktura zatrudnienia nie zmieniła się.

W poszczególnych agendach użytkowano: 27 komputerów, w tym 27 z dostępem do szerokopasmowego internetu. Miejska Biblioteka Publiczna w Bychawie zapewniała katalog online z możliwością zdalnego składania zamówień, prolongaty wypożyczeń, dodawania recenzji książek.

Miejska Biblioteka Publiczna w Bychawie była organizatorem wielu inicjatyw kulturalnych (szczegółowy wykaz w załączniku).

W wydarzeniach, mających na celu promocję czytelnictwa udział wzięło około: 500 osób oraz około 2000 osób skorzystało z oferty on-line.

Miejska Biblioteka Publiczna w Bychawie poniosła w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie: 5000 zł.

W 2020 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa Gmina Bychawa wydała 450 000 zł (czteryście pięćdziesiąt tysięcy). Ponadto instytucja odnotowała przychody dodatkowe w kwocie: 44 078 zł, w tym dotacja Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych – 10 000 zł.

5.2.1 Funkcjonowanie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie w warunkach pandemii

W okresie: 12 marca – 11 maja oraz 7 listopada – 30 listopada 2020 biblioteki publiczne Gminy Bychawa były niedostępne dla użytkowników. Działania kulturalne, promocyjne przeniesiono do internetu. Ponadto w bibliotekach prowadzono meliorację księgozbiorów, aktualizacje katalogów, powstał biblioteczny teatrzyk kukiełkowy „Książeczkowo”, w którym w role aktorów wcielili się bibliotekarze, oni też sami przygotowali lalki. Scenariusz napisała czytelniczka. Przez cały ten czas bibliotekarze nie tracili kontaktu z czytelnikami, którzy kontaktowali się z biblioteką telefonicznie, mailowo lub za pośrednictwem portali społecznościowych. Uruchomiono nową usługę pod nazwą „Książka na zawołanie” dla osób, które z przyczyn zdrowotnych nie mogły same dotrzeć do biblioteki. Zamówione zdalnie książki, bibliotekarze dostarczali pod wskazany adres z zachowaniem obowiązujących norm bezpieczeństwa. Okresowo biblioteki prowadziły „Pogotowie książkowe”, polegające na bezkontaktowym udostępnianiu zasobów. Okresowo również przy wejściu do budynku wystawiano skrzynię z napisem „zwrot książek”.

Na bibliotecznych stronach facebookowych publikowano linki do stron innych podmiotów z nieodpłatnym dostępem do audio i e-booków.

Zdigitalizowano i udostępniono na stronie biblioteki (www.biblioteka.bychawa.pl) 58 numerów archiwalnych „Gazety Bychawskiej”, lokalnej gazety, która ukazywała się w latach 1990-1997. Zadanie wykonano w ramach programu szkoleniowego „Biblioteka online”.

W okresie pandemii bibliotekarze brali udział w licznych szkoleniach on-line. Czas zawieszenia działalności biblioteki został również przeznaczony na drobne remonty. Odmalowano hol i Oddział dla Dzieci, zakupiono nowe meble. Przeprowadzono także wymianę rynien i rur spustowych na budynku.

Ponadto biblioteka uczestniczyła w projektach szkoleniowych i innych:

- **„Biblioteka online: program szkoleniowy”**, realizowany przez FRŚI. 2 pracowników naszej biblioteki zyskało możliwość zdobycia nowych kompetencji, umożliwiających skuteczniejsze działanie zespołu Biblioteki z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych oraz przeniesienie części działań bibliotecznych do sfery wirtualnej. Efekty znajdują się na stronie projektu: <https://sites.google.com/.../mbpw.../strona-g%C5%82%C3%B3wna>
- **Cyfrowi Wędrowcy Europy**, projekt realizowany przez FRŚI a finansowany ze środków programu Erasmus, dwie bibliotekarki miały możliwość zdobycia nowych umiejętności dotyczących prowadzenia działań edukacyjnych z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym i podnoszenia kompetencji cyfrowych takich osób.
- **Mała książka wielki człowiek**, projekt dla dzieci w wieku przedszkolnym realizowany w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które

przyszło do biblioteki otrzymało w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start, a w niej wyjątkową książkę „Pierwsze czytanki dla...”, a także Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymywał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu imienny dyplom potwierdzający jego czytelnicze zainteresowania. W wyprawce znalazło się też coś rodziców – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypominająca o nieocenionej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki.

- **„Spotkajmy się na kawie – międzypokoleniowe spotkania w bibliotece”**, projekt realizowany za pośrednictwem Banku Pekao SA a finansowany ze środków Fundacji Banku Pekao SA im. Kantona. Biblioteka otrzymała środki w wysokości 4500 zł z przeznaczeniem na zakup rzutnika multimedialnego i ekspresu do kawy.
- **„Cyfrowe GOKi w podregionie lubelskim”**, projekt realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Polska cyfrowa 2014-2020, Oś priorytetowa: III „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”. Działanie: 3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej. Biblioteka otrzymała sprzęt komputerowy – 5 laptopów z oprogramowaniem, w tym szkolenia dla 1 pracownika.

5.2.2 Działalność kulturalna, edukacyjna, promocyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie

Działania kulturalne, promocyjne, edukacyjne i inne podejmowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Bychawie mają na celu integrację lokalnej społeczności poprzez tworzenie przemyślanej oferty kulturalnej, tak aby była ona skierowana do różnych grup odbiorców. Użytkownicy z tzw. specjalnych grup mówią wprost „nie chcemy być izolowani, chcemy być wśród innych ludzi”, seniorzy dodają „lubimy z młodymi przebywać”. I tak, np. w kolejnych edycjach „Dania dla Mola”, wydarzenia literacko-kulinarne poprzedzonego konkursem wzięły udział osoby czy grupy wielopokoleniowe, w tym również seniorzy. W roku sprawozdawczym miały miejsce 2 edycje tego wydarzenia, w tym jedna wirtualna. Były to:

Tabela 42 Działania do 15.03.2020 r. (przed pandemią)

Data	Nazwa/tytuł	Opis	Liczba uczestników	Uwagi
Styczeń-luty	Dwudziestolecie na talerzu	Konkurs literacko-kulinarne dla czytelników bibliotek	10	Skierowany do czytelników bibliotek publicznych
13.01-24.01	Super agenci w bibliotece	Ferie zimowe w bibliotece	50	Filia w Starej Wsi
20.02	„Dwudziestolecie” na talerzu	Wydarzenie literacko-kulinarne. Finał konkursu	90	Patronat: TVP Lublin 3: https://lublin.tvp.pl/46870559/27-lutego-2020
25.02.	Dzień Kobiet, to święto, a nie kartka	3 edycja. Gminnego Dnia Kobiet	80	Filia w Starej Wsi; współpraca KGW

	w kalendarzu			
29.02	Jak być piękną na wiosnę	Warsztaty makijażu	7	Filia w Starej Wsi, współpraca: KGW „Aktywna Jedynka i „Trzy Kłosa”
3.03. i 10.03	Palmy wielkonoce	Warsztaty	20	Filia w Starej Wsi; współpraca KGW
6.03	Czytelnik Roku 2019. Gala	6. edycja konkursu na najbardziej aktywnego czytelnika roku, realizowana w 3 kategoriach: dzieci, młodzież, dorośli..	W konkursie uczestniczyli wszyscy czytelnicy biblioteki – 1710 osób; w uroczystej Gali – 80 osób	Wydarzenie pod patronatem Burmistrza Bychawy. w programie: pokaz iluzjonistyczny Jasha Show; spotkanie z autorką najchętniej wypożyczanej książki – debiutującą pisarką, bychawianką Jadwigą Grzesiak. Przewodzenie: Urszula Kurek

Ponadto:

- wycieczki do biblioteki przedszkolaków, 6 grup zorganizowanych, liczba uczestników: 110
- *W bibliotece publicznej* – lekcja biblioteczna dla grupy dzieci 6-letnich (uczestniczyło 10 osób)
- *W bychawskiej izbie regionalnej* – lekcja muzealna, przeprowadzona w mini muzeum regionalnym. Uczestniczyła grupa 18 seniorów z Dziennego Domu Senior + z Piotrowic, gm. Strzyżewice
- Głośne czytanie książek dla dzieci odbyło się 2-krotnie, uczestniczyło: 25 osób (czytane teksty: Z. Gadomska „Bajeczki na minutkę”; D.Gałka „Punktualność”; „Jeż lgiętka i inne małe zwierzaki”)
- *Przedszkolaki piszą kolorami*, cykliczne zajęcia plastyczno-literackie. Tematy: Stemple – śnieżynki z plasteliny i odbitki; Kolorowe stworki-potworki z gąbki z recyklingu; Zabawa w skojarzenia –kleksy z tuszu. Na zajęcia uczęszcza 10 dzieci
- *Przygoda ze sztuką w bibliotece* – zajęcia edukacyjno-plastyczne. Tematy: Zbigniew Pronaszko – malujemy formistyczne portrety; Pablo Picasso. Rzeźba. Tworzymy rzeźby z gąbki z recyklingu. W zajęciach uczestniczy 6 dzieci
- Bychawska Szkoła Pisania, warsztaty pisarskie, w stałej ofercie biblioteki. Odbyły się 2 spotkania. W warsztatach uczestniczy międzypokoleniowa grupa 15 osób
- Realizacja projektu „Mała książka – wielki człowiek” – wręczanie dyplomów czytelnikom, którzy uzbierali komplet naklejek na specjalnych kartach małego czytelnika, nagród książkowych i zakładkę do książek, dystrybucja wyprawek książkowych przedszkolakom, którzy we wcześniejszej edycji ich nie otrzymali.

Działania w okresie pandemii:

- **Przygoda ze sztuką w bibliotece.** Zajęcia edukacyjno-plastyczne on-line. W każdym odcinku dzieci uczestniczyły w krótkiej „lekcji” z historii sztuki, poprzez odsłuchanie czytanych fragmentów opowiadań z książki M. Bird, *Gwieździsta noc Vincenta i inne opowieści. Historia sztuki dla dzieci*, potem następowała część plastyczna, w której

krok po kroku prowadząca Matylda Graboś pokazywała jak wykonać daną pracę plastyczną. Odcinki zostały nagrywane w „domowym studio” i miały rodzinny charakter: bohaterami byli mama – bibliotekarz i jej sześćioletni synek. Nagrano i wyemitowano 6 odcinków filmów poświęconych artystom. Filmy umieszczono na bibliotecznym kanale YouTube, linki do filmów publikowano na FB, zapowiedź cyklu na www biblioteki.

- **Bychawska Szkoła Pisania**, w której raz w miesiącu odbywały się warsztaty, całkiem sprawnie ulokowała się w internecie. Na warsztatowym blogu 27 marca 2020 r. pojawiła się „Powieść na czas zarazy”, tworzona przez pasjonatów pióra, publikowana w odcinkach. Ogółem powstało 23 odcinki:
<https://przystanekzaczysze.blogspot.com/.../powiesc-na-czas-za...>
- **Rozmowa z Wiktorią Gaj**, czytelniczką roku 2019 w kategorii dzieci. Publikacja: <http://www.biblioteka.bychawa.pl/rozmowa-z-wiktoria-gaj-czytelniczka-roku-2019/>
- **Książki w życiu mężczyzny**. Rozmowę z Januszem Tesem, czytelnikiem roku 2019 przeprowadziła Barbara Cywińska. Nagranie zostało opublikowane na bibliotecznym kanale YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=rQpmijUuz8I>
- **Koronaliryk**. Na bibliotecznym FB z kolei, codziennie, w okresie od 26 marca do 11 maja, pojawiały się wiersze, nazwane koronalirykami. Każdy, komu rymy są nieobce, mógł zaprezentować w tym miejscu swoją twórczość. Powstała nawet definicja gatunku: *Koronaliryk jest to specjalny rodzaj utworu, który powstał w czasie pandemii koronawirusa (stąd nazwa)* [Samą nazwę wymyśliła Monika Kaproń]. *Koronaliryk to gatunek literacki, zaliczany do liryki, mający korzenie w Bychawie (miasto k. Lublina), w którym to mieście od 2017 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej spotyka się grupa pasjonatów pisania i pod kierunkiem lubelskiej pisarki Moniki A. Oleksa kształcą przyszłych pisarzy i poetów. Koronaliryk to odpowiedź na potrzebę czasu, do wykorzystania dla każdego, kto chce dzielić się swoją pasją i owocami obcowania z piórem i kartką*. Powstało ogółem 42 koronaliryki. Wyświetleń: 17 633.
- **Opracowanie materiałów do e-booka „Biblioteczny przepiśnik wielkanocny”**, przygotowywanego przez WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, a w nim przepis na domowy chrzan według Ewy Nieściór, opis wielkanocnych zwyczajów ze Starej Wsi, sporządzony przez Krzysztofa Dysia, oraz zwyczaj chodzenia „po Jajorzu” w Bychawce, spisała Ewa Sprawka.
- **Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich**, 23 kwietnia, sesja fotograficzna, bibliotekarze ubrani w książki. Zaprosiliśmy również Czytelników do wspólnej zabawy na FB pod nazwą „pokaż nam siebie z książką”. Każdy mógł zrobić sobie zdjęcie z książką i przesłać bibliotece.
- **Dzień Dziecka**. Mini konkursy dla dzieci małych i dużych, realizowane poprzez FB przez wszystkie agendy biblioteki. Nagrody książkowe.
- **3 czerwca. Dzień z żubrem**. Prezentacja literatury o żubrach, przekazanej bibliotece przez dyrektora Białowieskiego Parku Narodowego oraz promocja konkursu „komiks z żubrem”, organizowanego przez: Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”.

- **Prowizoryczne studio nagrań**, powstało z potrzeby chwili w bibliotece w Bychawce. Bibliotekarka, Ewa Sprawka, w jednej chwili przeobraziła się w człowieka renesansu i zaczęła pracować, jako multizawodowiec: improwizowała jako lektor, dźwiękowiec, operator kamery, oświetleniowiec, kierownik planu, kierownik produkcji... Jak jej to wyszło można sprawdzić na profilu FB: <https://www.facebook.com/FILIA-Biblioteczna-W-Bychawce-835667343236042/>
- **Krótkie audycje** zawierające prezentację wybranej książki dla dzieci i odczytaniem jej fragmentu nadawane były 2 razy w tygodniu. Ogółem powstało 13 nagrań.
- **Krótkie „infostrzały”** (wpisy) o sztuce. Tematy: Kosmos w sztuce; Pietro Longhi „Nosorożec”; Stanisław Wyspiański „Macierzyństwo”; Jan Marcin. Szancer. Opracowano i opublikowano 4 wpisy.
- **8-15 maja Tydzień Bibliotek**, ogólnopolska akcja promocji czytelnictwo i bibliotek, za inicjowana w 1985 r. przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. W 2020 r. przebiegała pod hasłem „Zasmakuj w bibliotece”. Ze względu na pandemię koronawirusa wszystkie wydarzenia odbywały się w przestrzeni wirtualnej. W programie: *Książkowe perełki w Pedagogicznej*. Prezentacja unikatowych książek; *Bajka o smutnych książeczkach i paskudnym wirusie* według scenariusza czytelniczki Alicji Tracz. Premiera 15 maja 2020 r. Bajka to debiut bibliotecznego teatru „Książeczkowo”, w którym aktorami byli bibliotekarze; *Czy Gargamel jadał ciasta?* – Biblioteka w Starej Wsi Pierwszej na tropie ulubionych smaków bohaterów bajek; „*Codziennie historie w niecodziennych czasach*” czyli *biblioteka od kuchni*. Piszą czytelnicy (efekty publikowano na www biblioteki: <http://www.biblioteka.bychawa.pl/codziennie-historie-w-niecodziennych-czasach-czyli-biblioteka-od-kuchni/>; Dokończ zdanie... – mini konkursy z nagrodami dla czytelników.
- **28 kwietnia, uruchomiliśmy „Pogotowie książkowe”**, polegające na złożeniu przez czytelnika zamówienia na książki przez telefon, mail lub Messenger a bibliotekarze z zachowaniem zasad bezpieczeństwa dostarczali paczkę z książkami na parking przed budynkiem gdzie czekał już czytelnik. Uznaliśmy, że skoro książki od marca nie były w obiegu więc nie ma zagrożenia.
- **30 maja – 7 czerwca, akcja Cała Polska czyta dzieciom o zwierzętach**. Nagrano i wyemitowano na FB 5 odcinków filmów o zwierzętach; wykorzystano biblioteczne pacynki, przygotowane na potrzeby spektaklu. Głosu użyczyli bibliotekarze. Wykorzystane teksty: U. Kozłowska – Rozbrykany konik; J. Brzechwa – Żaba, Smok; I. Krasicki – Lew i zwierzęta; A. Fredro – Małpa w kąpieli. Pomysł spodobał się użytkownikom. Dlatego, już po zakończeniu tygodnia zrealizowano dodatkowe trzy odcinki plenerowe z wykorzystaniem utworów: Łochocka – Garstka maku; J. Tuwim – Słoń Trąbalski; J. Brzechwa – Foka. Głosu użyczyła czytelniczka Alicja Tracz. 1055 wyświetleń na FB.
- **Przygotowanie do publikacji w „Głosie Ziemi Bychawskiej” artykułów:** 1/ Ewa Sprawka – z Bychawki do brzegów Dolnych GZB, 2020, nr 2, s. 18; Zespół biblioteki – Na dobre i na złe czyli biblioteka i czytelnicy w czasach pandemii GZB, 2020, nr 2, s. 14 [<http://bychawa.pl/glos-ziemi-bychawskiej-nr-306-2-2020-maj/>]. Przygotowanie pa-

miątkowego artykułu do „Głosu Ziemi Bychawskiej” poświęconego postaci, zmarłego w czasie pandemii prof. Antoniego Krawczyka, wywodzącego się ze Starej Wsi kulturoznawcy i regionalisty, wykładowcy na UMCS, autora licznych publikacji, zaangażowanego w życie lokalnej społeczności – Krzysztof Dyś.

- **Internetowa sonda** wśród czytelników, badająca poziom satysfakcji z obowiązujących godzin otwarcia biblioteki (od września zostały wprowadzone nieznaczne zmiany w tym zakresie).
- **„Czat z Jadwigą”**, podczas którego można było porozmawiać z pisarką z Bychawy, seniorką, autorką dwóch powieści: „Pensjonat pod Malinką” i „I wtedy wychodzi słońce”.
- **Klimat na czytanie.** Noc bibliotek, w programie: Pies-Terapeuta i jego opiekunka Voletta Rycaj-Lewandowska. *Przed pierwszym czytaniem...* Kawa z Jadwigą Grzesiak, lokalną pisarką; *Ze Skawinka do Janiszowa.* Jarosław Sekuła o życiu w zgodzie z naturą, hodowli osłów oraz utrwalaniu miejsc za pomocą ołówka; Opowieści o Bychawie, wykład historyczny Janusza Szwałka, emerytowanego pasjonata historii lokalnej; „Bez glutenu, bez problemu” – rozmowy o bezglutenowych słodkościach. Przepisy, degustacja. Prezentacja bezglutenowej biblioteczki, którą pozyskaliśmy biorąc udział w konkursie.
- **I Ty możesz zostać ilustratorem**, konkurs na ilustracje do książki Jadwigi Grzesiak „I wtedy wychodzi słońce”. Rysunki zostały opublikowane w książce.
- **Spotkajmy się nad morzem** – promocja najnowszej powieści Moniki A. Oleksa.
- **„Danie dla Mola czyli Wigilia w literaturze i na talerzu”**, literacko-kulinarny konkurs i impreza finałowa.
- **Powołano do życia Dyskusyjny Klub Książki „Wolumin”**, który tworzą pasjonaci książek skupieni wokół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie oraz jej filii (Oddział Pedagogiczny, Biblioteka w Bychawce, Biblioteka w Starej Wsi Pierwszej). „Wolumin” to przestrzeń, w której bibliotekarze prezentują wybrane książki z księgozbiorów. Jest to także miejsce dla Czytelników, którzy również mogą przedstawiać swoje ulubione książki i zachęcać innych do sięgnięcia po nie. Moderatorami klubu są bibliotekarki. Na koniec 2020 r. klub liczył 62 członków.
- Ciekawą inicjatywą było tworzenie **wirtualnych galerii** prac plastycznych, udostępnianych w internecie. Powstały 3 takie wystawy, udostępnione w internecie.
- **Warsztaty z cyklu zero waste**, podczas których bibliotekarka Ewa Nieściór przekonywała, że warto dać drugie życie rzeczom zbędnym, niepotrzebnym, np. skrawki materiałów, papier itp.

5.3 Bychawskie Centrum Kultury

Bychawskie Centrum Kultury jest samorządową instytucją kultury, dla której Organizatorem jest Gmina Bychawa. Przedmiotem działalności instytucji jest zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa, tworzenie i upowszechnianie różnych dziedzin kultury oraz sztuki profesjonalnej i amatorskiej oraz upowszechnianie kultury fizycznej.

Siedziba Bychawskiego Centrum Kultury znajduje się w budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 34 w Bychawie. Budynek ten został przekazany decyzją z 2000 roku instytucji na własność. W 2007 roku został on poddany termomodernizacji: został ocieplony, zyskał nową elewację, wymieniono okna i drzwi, zamontowano nowe grzejniki i instalację co, a także wykonano remont schodów wejściowych i opaski wokół budynku.

Gruntownego remontu wymaga także wnętrze budynku. Należałoby wymienić drzwi do sal zajęciowych, podłogi, odmalować ściany i doposażyć sale zajęciowe w profesjonalny sprzęt nagłośnieniowy, oświetleniowy, itp. W miarę możliwości finansowych przeprowadzane są bieżące drobne prace naprawcze w pomieszczeniach.

Bychawskie Centrum Kultury od 2001 roku zarządza Stadionem Miejskim w Bychawie, który udostępnia nieodpłatnie Klubowi BLKS GRANIT Bychawa na rozgrywki piłkarskie oraz udostępnia innym instytucjom i stowarzyszeniom na imprezy plenerowe i inne. Utrzymuje obiekt w należytym stanie, prowadzi prace remontowe w budynku Stadionu, dba o płytę główną i boiska treningowe oraz trybuny.

Bychawskie Centrum Kultury, obok działalności kulturalnej, prowadzi działalność gospodarczą, wynajmuje sale na różnego rodzaju zajęcia, prowadzi odpłatne zajęcia aerobiku dla dorosłych, a także prowadzi Kawiarnię „Złota Lira”, środki finansowe uzyskane z działalności gospodarczej przeznacza na działalność kulturalną.

W marcu 2020 r. działalność Bychawskiego Centrum Kultury została mocno ograniczona z powodu ogłoszonej przez Rząd Polski pandemii koronawirusa. Niektóre zajęcia od tego czasu są prowadzone zdalnie za pomocą mediów społecznościowych, np. zajęcia taneczne, rękodzielnicze a inne, które nie mogły być prowadzone zdalnie, zawieszono do odwołania, np. wokalne.

Z tego samego powodu w marcu 2020 r. została również zawieszona działalność Kawiarni Złota Lira. Czas zawieszenia działalności Bychawskiego Centrum Kultury został przeznaczony na remonty wewnątrz budynku. We własnym zakresie odmalowano hol i klatkę schodową prowadzącą na I piętro budynku oraz poddano gruntownemu remontowi Kawiarnię Złota Lira – odmalowano ściany, została wylana nowa posadzka oraz zmieniono zabudowę baru i cały wystrój kawiarni, zamontowano nowe oświetlenie, zakupiono nowe blaty stołowe, a także wyremontowano zaplecze kawiarni. Kawiarnię Złota Lira otworzono ponownie dla klientów w rygorze sanitarnym w sierpniu 2020 r. jednakże w październiku ponownie zamknięto na podstawie decyzji Rządu Polskiego i do końca roku 2020 r. pozostała zamknięta.

Ponadto w miesiącu marcu 2020 r. pracownicy BCK włączyli się aktywnie w akcję szycia maseczek dla SP ZOZ w Bychawie oraz dla seniorów.

Z powodu pandemii koronawirusa odwołano organizację XXI Ogólnopolskiego Festiwalu „W Krainie Pierogów”, który miał odbyć się 7 czerwca 2020 r. Podpisane wcześniej umowy z artystami zostały rozwiązane ugodowo bez kar umownych oraz nie odbyły się żadne inne

imprezy, które co roku Bychawskie Centrum organizowało w dość dużej liczbie, np. Dożynki Gminne, koncerty „Letnia scena BCK” czy imprezy dla dzieci oraz półkolonie.

Bychawskie Centrum Kultury w ramach tarczy antykryzysowej skorzystało ze zwolnienia ze składek ZUS za miesiące: marzec, kwiecień i maj 2020 w wysokości 50% należnych do zapłaty składek. Kwota zwolnienia łącznie wyniosła 19 435,01 zł, co zaksięgowano jako zmniejszenie kosztów wynagrodzenia i składek ZUS, a także skorzystano ze zwolnienia ze składek ZUS za listopad 2020 r. w wysokości 100% zobowiązania, co stanowiło kwotę 14 895,63 zł, co również zaksięgowano jak poprzednią ulgę.

Bychawskie Centrum Kultury według stanu na 31.12.2020 roku zatrudniało 12 osób, co stanowi 8,70 etatu.

- 11 osób na podstawie umowy na czas nieokreślony (7,70 etatu)
- 1 osoba na podstawie umowy na czas określony (1 etat)

Na prowadzenie swej działalności Bychawskie Centrum Kultury otrzymało, w roku 2020, dotację podmiotową z Gminy Bychawa w wysokości 680 000,00 zł oraz uzyskało pozostałe przychody w wysokości 96 380,16 zł (z wynajmu, z działalności Kawiarni „Złota Lira”, za aerobik i pozostałe przychody) natomiast koszt działalności wyniosły 729 450,12 zł.

W ramach działalności statutowej Bychawskie Centrum Kultury prowadziło zajęcia do połowy marca 2020 r.: Zajęcia z tańca nowoczesnego dla dzieci –3 grupy, zajęcia wokalne dla dzieci, Klub Seniora, chór BCK „Simul Cantare”, Męski Zespół Wokalny „Podkowiaki”, aerobik, warsztaty plastyczne, tenis stołowy, a w czasie pandemii koronawirusa niektóre zajęcia były prowadzone online.

5.4 Centra Kultury Wiejskiej

W Gminie Bychawa funkcjonuje 8 Centrów Kultury Wiejskiej w następujących miejscowościach: Bychawka Pierwsza, Bychawka Druga, Gałęzów, Olszowiec, Wola Duża, Kosarzew Dolny-Kolonia, Zaraszów-Kolonia oraz Stara Wieś Druga. Wszystkie Centra Kultury Wiejskiej zostały gruntownie zmodernizowane, głównie z Programów PROW.

Centra Kultury Wiejskiej w Gminie Bychawa to ośrodki przeznaczone do spędzania czasu wolnego, rekreacji, rozwijania zainteresowań i integracji lokalnych społeczności czy organizacji. Centra to, to także miejsca spotkań, działań na rzecz rozwoju kultury i edukacji. Cieszą się one coraz większym zainteresowaniem i wydaje się, że wraz z rozwojem samorządności lokalnej, umacnia się ich rola i pozycja w społeczności lokalnej. Ośrodki te są także miejscem organizacji różnego rodzaju imprez kulturalnych (festynów rodzinnych, jubileuszy OSP), kursów, szkoleń, zebrań mieszkańców oraz prowadzenia wspólnych działań dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych. Działalność w tych miejscach prowadzą również Koła Gospodyń Wiejskich.

Najbardziej wykorzystanym i „tętniącym życiem” jest Centrum Kultury Wiejskiej w Gałęzowie. W ramach działalności Centrum Kultury Wiejskiej od ponad 7 lat funkcjonuje Świetlica Wiejska dla Dzieci „Tęczowy Zakątek”. Jest ona alternatywą dla dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 5 lat, które z różnych względów nie uczęszczają do placówek z oddziałami przedszkolnymi. Zajęcia odbywają się od września do czerwca lub lipca. Liczba dzieci oscyluje w granicach 20-25. Zajęcia świetlicowe odbywają się w godzinach, od 9.00 do 15.00, i są prowadzone przez dwie opiekunki wykwalifikowane w zakresie pedagogiki ogólnej, specjalnej oraz przedszkolnej. Zajęcia są zróżnicowane i mają na celu wspomaganie adaptacji, rozwoju społeczno-emocjonalnego oraz intelektualnego z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb. W ramach zajęć organizowane są liczne zabawy muzyczno-ruchowe (logarytmiczne), gimnastyczne, plastyczno-techniczne, muzyczne, taneczne, rytmiczne, logopedyczne i inne. Tematyka zajęć dotyczy najczęściej bieżącego kalendarium; pory roku i zmiany w przyrodzie, święta kościelne, państwowe i inne ważne wydarzenia; uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty, Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Andrzejkki, Bal Karnawałowy, Święto Rodziny, Dzień Pluszowego Misia, Święto Pieczonego Ziemniaka, Pierwszy Dzień Wiosny itp. Zajęcia w plenerze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; policjant, strażak, lekarz stomatolog, leśniczy, pracownik służb komunalnych, pszczelarz, ekspedientka, fryzjerka, bibliotekarka, piłkarz, itp. Organizowane są również wyjazdy do teatru/kina, miejsc rozrywki i edukacji dla dzieci oraz miejsc związanych z wykonywaniem ww. zawodów; biblioteka, gabinet stomatologiczny, sklep zoologiczny, salon fryzjerski, las, remiza strażacka itp. W okresie marzec-wrzesień 2020 ze względu na stan pandemii zajęcia nie były realizowane.

6 Partycypacja społeczna

6.1 Gminna Rada Seniorów

Seniorzy w Gminie Bychawa stanowią ważną grupę obywateli, których głos powinien być brany pod uwagę przez samorząd. Wobec czego w 2016 r. zrodził się pomysł utworzenia przy Radzie Miejskiej w Bychawie nowego ciała o charakterze doradczym, reprezentującego środowisko osób starszych. Gmina Bychawa, jako jedna z pierwszych w powiecie lubelskim na sesji rady miejskiej w dniu 31 marca 2016 r. podjęła uchwałę nr XVIII/113/2016 w sprawie powołania Gminnej Rady Seniorów. Jej powołanie miało na celu pozwolić skuteczniej przedstawiać oczekiwania i potrzeby osób starszych wobec władz lokalnych.

Głównym celem działania Gminnej Rady Seniorów jest integracja i wspieranie środowiska seniorów oraz reprezentowanie zbiorowych interesów seniorów na zewnątrz.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- opiniowanie i konsultowanie spraw dotyczących sytuacji seniorów,
- opiniowanie aktów prawa miejscowego dotyczących najstarszych mieszkańców gminy Bychawa,
- inicjowanie działań na rzecz seniorów,
- upowszechnianie i promowanie współpracy władz samorządowych Gminy Bychawa ze środowiskiem działającym na rzecz osób starszych,
- wspieranie różnych form aktywności ludzi starszych,
- dążenie do umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych,
- monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Gminy Bychawa,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebach i prawach osób starszych.

Rada składa się z 15 członków, w tym:

- 1 członek – przedstawiciel Burmistrza Bychawy – pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej
- 1 członek – przedstawiciel Rady Miejskiej w Bychawie
- 1 członek – przedstawiciel Bychawskiego Stowarzyszenia Kobiet Aktywnych
- 1 członek – przedstawiciel sołtysów Gminy Bychawa
- 11 członków – przedstawiciele środowisk senioralnych

Członkowie Rady Seniorów powoływani są zarządzeniem Burmistrza Bychawy na okres kadencji.

W październiku 2020 r. 1 członek – przedstawiciel Rady Miejskiej złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Seniorów.

I wyborcze posiedzenie do Gminnej Rady Seniorów odbyło się 29 czerwca 2016 r. w posiedzeniu wzięli udział reprezentanci organizacji działających na rzecz seniorów, a także radni Rady Miejskiej w Bychawie, sołtysi Gminy Bychawa oraz mieszkańcy Bychawy.

Dzięki pracy oraz zaangażowaniu członków Gminnej Rady Seniorów w 2019 r. zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- w lutym 2018 roku powstał Bychawski Uniwersytet Trzeciego Wieku, oraz Bychawska Akademia Aktywnego Seniora,
- corocznie od 2017 r. organizowane są uroczyste obchody Dnia Babci i Dziadka,
- przed świętami Bożego Narodzenia od 2017 r. cyklicznie organizowane są spotkania „Wigilia dla samotnych”,
- bychawscy seniorzy uczestniczyli w wielu projektach do nich skierowanych i brali udział w bezpłatnych warsztatach z obsługi komputera, tabletu, nauki języka angielskiego, warsztatach z rękodzieła ludowego, tanecznych, wokalnych, malarskich, garncarskich, wikliniarskich, dietetycznych, kulinarnych, a także brali udział w wykładach z prawa, medycyny, historii, kosmologii, wolontariatu, rehabilitacji i udzielania pierwszej pomocy,
- odpowiedzią na potrzeby środowiska senioralnego było utworzenie w Bychawie świetlicy, która służyć ma międzypokoleniowej integracji. Bychawa zyskała nowe miejsce integracji – przestrzeń, w której realizowane są różnorodne przedsięwzięcia m.in. warsztaty, spotkania, wydarzenia kulturalne,
- w 2019 r. realizowany był projekt „Aktywny Senior Gminy Bychawa”. Projekt dofinansowany był z Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Podczas realizacji tego projektu odbywały się szkolenia i wizyty studyjne dla Rady Seniorów oraz został wypracowany wraz ze środowiskiem senioralnym Lokalny Program Wsparcia Seniorów,
- w 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Gminnej Rady Seniorów w Bychawie, tematem większości spotkań było ustalenie zapisów Lokalnego Programu Wsparcia Seniorów, który został uchwalony uchwałą Nr XXII/168/2020 Rady Miejskiej Bychawie z dnia 30 września 2020 r. Program dotyczy przedstawienia sytuacji Seniorów w Gminie Bychawa, określa cele i wynikające z nich działania na rzecz wsparcia seniorów,
- we październiku 2020 r. odbyła się wizyta studyjna na naszym terenie z Radą Seniorów z Gminy Babice Stare.

6.2 Działania z zakresu pożytku i wolontariatu

Współpraca Gminy Bychawa z organizacjami pozarządowymi w roku 2020 opierała się głównie na realizacji zapisów Programu współpracy Gminy Bychawa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020. Zadania publiczne zlecano organizacjom w ramach otwartych konkursów ofert oraz

z pominięciem konkursów w trybie małych dotacji w związku z zaistnieniem przesłanek określonych w art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach otwartych konkursów ofert skierowanych do organizacji pozarządowych zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych:

zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury:

- zadanie pod tytułem „Współdziałanie z klubami sportowymi – organizacja szkolenia sportowego, organizacja zawodów sportowych, propagowanie form aktywnego wypoczynku, rozgrywki sportowe w zakresie piłki nożnej, siatkowej i koszykowej”; wpłynęła 1 oferta złożona przez Bychawski Ludowy Klub Sportowy „Granit”, kwota dofinansowania do 160 000 zł; zadanie zostało wykonane,
- zadanie pod tytułem „Organizacja szkolenia sportowego, organizacja zawodów sportowych, propagowanie form aktywnego wypoczynku w zakresie pływania”; wpłynęła 1 oferta złożona przez Uczniowski Klub Pływacki Bychawa, kwota dofinansowania – 25 000 zł; zadanie zostało wykonane,

zadanie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

- pod tytułem „Dofinansowanie powszechnej nauki pływania z elementami profilaktyki dla uczniów szkół podstawowych; wpłynęła 1 oferta złożona przez Uczniowski Klub Sportowy Podkowa, kwota dofinansowania – 14 999,97 zł; zadanie w całości nie zostało zrealizowane z powodu trwającej epidemii COVID-19; kwota zwrotu niewykorzystanej dotacji – 7 439 zł.

W ramach trybu małych dotacji wsparto wykonanie następujących zadań:

zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- zadanie pod tytułem „Aktywizacja osób starszych – organizacja imprezy z okazji Dnia Babci i Dziadka – spotkanie osób starszych z dziećmi” zrealizowane przez Stowarzyszenie Razem dla Kultury; kwota dofinansowania 2 500 zł,
- zadanie pod tytułem „Organizacja spotkania integracyjnego, krzewienie i rozwój dziedzictwa narodowego. Przekazanie tradycji regionalnych i patriotycznych młodemu pokoleniu. Organizacja spotkania integracyjnego Między Pokoleniami” zorganizowane przez Oddział Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bychawie; kwota dofinansowania 3 000 zł,
- zadanie pod tytułem „Zorganizowanie międzypokoleniowych warsztatów i zajęć aktywizujących związanych z lokalnym dziedzictwem, w tym jego promocja” zorganizowane przez Bychawskie Towarzystwo Regionalne; kwota dofinansowania 5 000 zł,
- zadanie pod tytułem „XXIII Spotkania Regionalne pod hasłem Bychawa w słowach i obrazach” zorganizowane przez Bychawskie Towarzystwo Regionalne; kwota dofinansowania 2 000 zł,

- zadanie pod tytułem „Wydanie publikacji promocyjno-turystycznej kulinarnie po Bychawie” zorganizowane przez Bychawskie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych; kwota dofinansowania 3 000 zł,

zadania z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowych, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej:

- zadanie pod tytułem „Krzewienie i podtrzymywanie tradycji narodowych – organizacja Turnieju Rycerskiego” zorganizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Zaraszów i Okolic; kwota dofinansowania 1 500 zł,
- zadanie pod tytułem „Rozwijanie patriotyzmu oraz pielęgnowanie polskości – organizacja wydarzenia pieśni patriotyczne w Zaraszowie” zorganizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Zaraszów i Okolic; kwota dofinansowania 1 000 zł,

zadanie z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- zadanie pod tytułem „Wspieranie edukacji osób starszych – dofinansowanie funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku prowadzonego przez Stowarzyszenie” zrealizowane przez Bychawskie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych; kwota dofinansowania 10 000 zł,

zadanie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa narodowego:

- zadanie pod tytułem „Umieszczenie tablic o treści ekologiczno-edukacyjnej w parku miejskim przy ul. Piłsudskiego w Bychawie” zorganizowane przez Stowarzyszenie Kreatywna Bychawa; kwota dofinansowania 5 000 zł.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu współpracy Gminy Bychawa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 planowana była na poziomie kwoty 269 300,00 zł. Na realizację wyżej wymienionych zadań publicznych wydatkowano kwotę 225 544,96 zł, a zatem mniej niż przewidywał Program współpracy. Ze względu na panującą epidemię COVID-19 i związane z tym obostrzenia nie odbyły się półkolonie letnie oraz obozy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

6.3 Honorowe patronaty Burmistrza

W 2020 roku wpłynęło 16 wniosków o przyznanie Patronatu Honorowego Burmistrza Bychawy – 5 przedsięwzięć zostało odwołanych z powodu stanu epidemii. Wydarzenia miały charakter kulturalny, oświatowy, sportowy i promocyjny. Promowały i kreowały one pozytywny wizerunek Gminy Bychawa.

Wnioskodawcy Patronatu Honorowego Burmistrza Bychawy to w głównej mierze organizacje pozarządowe oraz jednostki organizacyjne podległe Gminie Bychawa i Gminny Koordynator Sportu.

Wsparcie przyznawane w ramach Patronatu Honorowego Burmistrza Bychawy obejmowało w szczególności: wykonanie dyplomów, podziękowań, listów gratulacyjnych itp.; zapewnienie pucharów, statuetek, medali itp.; przyznanie nagród rzeczowych dla laureatów, pomoc w kwestiach organizacyjnych oraz udostępnienie terenów będących w zasobach Gminy Bychawa.

Przedsięwzięcia objęte Patronatem Honorowym Burmistrza Bychawy miały zasięg: lokalny – 6 przedsięwzięć (tj. 37,5%), regionalny – 8 przedsięwzięć (tj. 50%), ogólnopolski – 1 przedsięwzięcie (tj. 6,25%) oraz międzynarodowy – 1 przedsięwzięcie (tj. 6,25%).

6.4 Wydarzenia kulturalne

Styczeń

- 10 stycznia – Samorządowe podsumowanie 2019 roku w Bychawskim Centrum Kultury
- 21 stycznia – Gminne Obchody Dnia Babci i Dziadka

Luty

- 20 lutego – Danie dla Mola, czyli „dwudziestolecie” na talerzu w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bychawie
- 29 luty – II Charytatywny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Bychawy
- 29 luty – Turniej w Tenisie Stołowym o Puchar Burmistrza Bychawy w Szkole Podstawowej w Bychawie

Marzec

- 1 marca – VIII edycja Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Tropem Wilczym, III edycja na terenie gminy Bychawa
- 1 marca – Spektakl „Tajemnica Eucharystii” wystawiony przez Akademię Młodzieżową działającą przy parafii w Bychawie
- 6 marca – Gala Czytelnik Roku 2019

Maj

- 3 maja – Gminne Obchody Święta Konstytucji 3 Maja – złożenie wieńców pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego przez przedstawicieli bychawskiego samorządu

Lipiec

- 6 lipca - Wręczenie nagród za wybitne osiągnięcia sportowe

Sierpień

- 9 sierpnia – i Zjazd Mieszkańców Gałęzowa-Kolonii Pierwszej

- 15 sierpnia – Święto Wojska Polskiego w Bychawie
- 23 sierpnia – Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Bychawy na strzelnicy w Bychawie

Wrzesień

- 1 września – 81. rocznica wybuchu II wojny światowej - złożenie wieńców pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego przez przedstawicieli bychawskiego samorządu
- 6 września – Dziękczynna Msza Święta w podziękowaniu za tegoroczne plony
- 13 września – Gmina Bychawa na XXII Lubelskim Święcie Chleba w Muzeum Wsi Lubelskiej
- 13 września – uroczyste otwarcie altany z ławostołem edukacyjno-rekreacyjnym w parku miejskim przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego
- 13 września – „Ocalić od Zapomnienia” w Centrum Kultury Wiejskiej w Zaraszowie-Kolonii
- 14 września – Narodowe Czytanie w Zespole Szkół im. ks. A. Kwiatkowskiego w Bychawie
- 25 września – Spotkajmy się nad morzem – promocja najnowszej powieści Moniki A. Oleksa

Październik

- 9 października – VI Noc Bibliotek w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bychawie
- 25 października – i Rajd Pamięci sierż. Juliana Bartoszka – Stowarzyszenie Strażnicy Pamięci Ziemi Bychawskiej

Listopad

- 11 listopada – Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości – złożenie wieńców pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego przez przedstawicieli bychawskiego samorządu

Grudzień

- 23 grudnia – Danie dla Mola, czyli wigilia w literaturze i na talerzu w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bychawie – finał (on-line)

BYLIŚMY DUMNI

- Złote Medale za Długoletnią Służbę otrzymali Anna Pietrzak – dyrektor Samorządowego Przedszkola nr 1 w Bychawie, Mirosław Stoczkowski – dyrektor Szkoły Podstawowej im. Zofii Przewłockiej w Woli Gałęzowskiej, Małgorzata Tudrujek – dyrektor Szkoły Podstawowej w Bychawie i Marta Żyśko – dyrektor Szkoły Podstawowej im. Franciszka Lebiedy w Starej Wsi Drugiej.
- I miejsce w plebiscycie Pokaż Talent dla Kapeli Cyja.

- Nagroda za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury dla Barbary Cywińskiej – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bychawie.
- Wieniec dożynkowy ukazujący ciągnik wykonany przez mieszkańców sołectw Olszowiec-Kolonia i Olszowiec zajął trzecie miejsce w Powiatowym Konkursie Wieńców Dożynkowych.
- Trzy nowe publikacje o naszej Małej Ojczyźnie. Bychawianka Jadwiga Grzesiak napisała kolejną już powieść o tytule „I wtedy wychodzi słońce”, której akcja rozgrywa się także w naszym mieście. Bychawskie Towarzystwo Regionalne wydało książkę pt. „Opowieści o Bychawie w 480. rocznicę powstania miasta”, a Bychawskie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych – „Babcine specjały. Śladami tradycji kulinarnych Bychawy i okolic”.
- Wodowanie jachtu bychawianina Waldemara Kota.
- Nagroda Gminy Bychawa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury dla Julity Kusy i Męskiego Zespołu Wokalnego „Podkowiaki” w składzie: Stanisław Florek, Jerzy Korba, Zygmunt Korba, Janusz Lipiec, Józef Rachwał i Tadeusz Rybaczek.
- 55-lecie istnienia BLKS Granit Bychawa.
- Brązowy Certyfikat Polskiego Związku Piłki Nożnej dla BLKS Granit Bychawa.

6.5 Działania realizowane przez Gminnego Koordynatora Sportu

Koordinacją działań w zakresie rozwoju sportu i rekreacji na terenie Gminy Bychawa zajmuje się p. Andrzej Miszczak, nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej w Bychawie, mieszkaniec Bychawy. Do zadań koordynatora należy m.in. opracowanie gminnego kalendarza imprez sportowych oraz popularyzowanie wszelkich form sportu na rzecz zdrowia i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży z terenu gminy Bychawa.

Gminny Koordynator Sportu jest organizatorem wielu wydarzeń sportowo-rekreacyjnych. Ponadto pisze oferty i sprawozdania do Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Gminy Bychawa. W 2020 r. oferta zajęć sportowych była różnorodna ale z uwagi na pandemię COVID -19 skromniejsza w swoim wymiarze. W związku z ogłaszanymi obostrzeniami nie można było zrealizować wszystkich zaplanowanych działań sportowo-rekreacyjnych.

6.6 Współpraca zagraniczna

Gmina Bychawa na mocy podpisanych umów partnerskich prowadzi współpracę z miastami La Chapelle sur Erdre (Francja) oraz Korcem (Ukraina).

W 2020 roku w związku z zaistniałymi ograniczeniami i brakiem możliwości przemieszczenia się, spotkania i wymiana zagraniczna została wstrzymana.

6.7 Spis tabel

Tabela 1 Struktura wieku mieszkańców Gminy Bychawa w latach 2019-2020	5
Tabela 2 Wybrane wskaźniki demograficzne dla Polski, województwa lubelskiego, powiatu lubelskiego i gminy Bychawa	5
Tabela 3 Liczba aktów wystawionych przez Urząd Stanu Cywilnego w latach 2019-2020.....	6
Tabela 4 Budżet Gminy Bychawa w 2020 roku	6
Tabela 5 Dochody Gminy Bychawa w 2020 roku	7
Tabela 6 Wydatki Gminy Bychawa w 2020 roku	8
Tabela 7 Środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych	11
Tabela 8 Zadłużenie Gminy Bychawa w latach 2019-2020	11
Tabela 9 Formy pomocy społecznej w latach 2019-2020 (dotyczące zadań własnych i zleconych)	16
Tabela 10 Przyczyny udzielonej pomocy	17
Tabela 11 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 roku	18
Tabela 12 Dane dotyczące Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	22
Tabela 13 Świadczenia rodzinne	23
Tabela 14 Liczba złożonych deklaracji w latach 2019-2020	31
Tabela 15 Ilość mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji ogólnie w latach 2019-2020	31
Tabela 16 Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w latach 2019-2020	32
Tabela 17 Koszty funkcjonowania działu obsługi gospodarki odpadami komunalnymi (według wykonania budżetu)	32
Tabela 18 Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru Gminy Bychawa	33
Tabela 19 Struktura odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Bychawa w latach 2019-2020	35
Tabela 20 Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w 2020 roku w Urzędzie Miejskim w Bychawie	43
Tabela 21 Realizacja programu ochrony nad zwierzętami	48
Tabela 22 Ocena wskaźników monitorujących realizację „Strategii Rozwoju Gminy Bychawa na lata 2016-2023” (odbywa się raz w roku po opublikowaniu przez GUS danych za rok poprzedni).....	61
Tabela 23 Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bychawa w latach 2019-2020	63
Tabela 24 Wskaźniki osiągnięte dzięki realizacji założeń PGN	63
Tabela 25 Wskaźniki efektywności realizacji celów programu	64

Tabela 26 Sieć wodociągowa w Gminie Bychawa w latach 2019-2020.....	70
Tabela 27 Długość sieci kanalizacyjnej Bychawy w latach 2019-2020 (w km).....	71
Tabela 28 Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku.....	71
Tabela 29 Zadania inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.....	74
Tabela 30 Informacje o szkołach podstawowych ogólnodostępnych na terenie Gminy Bychawa w roku szkolnym 2020/2021	75
Tabela 31 Informacje o przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych na terenie Gminy Bychawa w roku szkolnym 2020/2021.....	76
Tabela 32 Uczniowie i wychowankowie w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021 w poszczególnych w placówkach prowadzonych przez Gminę Bychawa	77
Tabela 33 Zatrudnienie w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym wg stanu na dzień 30.09.2019	77
Tabela 34 Zatrudnienie w szkołach i przedszkolu w roku szkolnym wg stanu na dzień 30.09.2020	78
Tabela 35 Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szk. (wg stanu na 31.03.2020 r.).....	78
Tabela 36 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w r. szk. 2020/2021 (wg stanu na 30.09.2020 r.).....	79
Tabela 37 Etaty według stanu na 30.09.2019 do subwencji na 2020 r.....	79
Tabela 38 Etaty według stanu na 30.09.2020 do subwencji na 2021 r.....	80
Tabela 39 Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych rocznikach	81
Tabela 40 Dowożenie uczniów do szkół w roku 2020.....	81
Tabela 41 Działania do 15.03.2020 r. (przed pandemią)	90

6.8 Spis wykresów

Wykres 1 Dochody Gminy Bychawa w 2020 r.....	8
Wykres 2 Wydatki Gminy Bychawa 2020.....	10
Wykres 3 Struktura wydatków związanych z gospodarką odpadami w 2020 roku	33
Wykres 4 Struktura odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Gminy Bychawa w 2020 r.	35
Wykres 5 Ilość odbieranych odpadów (w tonach) w latach 2019 i 2020.....	35